

Jaarverslag 2021

**Stichting Bedrijfstakpensioenfonds
voor het Beroepsvervoer over de Weg**

Inhoud

BESTUURSVERSLAG	3
1. Kerncijfers.....	4
2. Voorwoord.....	6
3. Profiel	9
4. Organisatie.....	12
5. Bestuursstructuur.....	16
6. Bestuursbureau en uitbestedingspartijen.....	23
7. Governance	27
8. Algemene ontwikkelingen op pensioengebied	32
9. De pensioenregeling.....	36
10. Communicatie.....	37
11. Beleggingen	39
12. Risicomanagement	50
13. Statistische gegevens.....	58
14. Uitvoeringskosten.....	61
15. Financiële ontwikkelingen	72
16. Ontwikkelingen na afloop verslagjaar	81
17. Rapport raad van toezicht	83
18. Oordeel van het verantwoordingsorgaan	95
JAARREKENING	99
19. Balans per 31 december 2021.....	100
20. Staat van baten en lasten over 2021	101
21. Kasstroomoverzicht	102
22. Toelichting op de jaarrekening	104
23. Gebeurtenissen na balansdatum	154
OVERIGE GEGEVENS	157
24. Statutaire regelingen omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten	158
25. Actuariële verklaring.....	159
26. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	161
27. Aanvullende informatie bestuursorganen	173
28. Begrippenlijst.....	179
29. Colofon	188

BESTUURSVERSLAG

1. Kerncijfers

Bedragen x € 1.000.000	2021	2020	2019	2018	2017
Aantallen (per eind van het jaar)¹					
Werkgevers	8.825	8.346	8.455	7.984	7.952
Deelnemers, actief en voortgezet	185.969	179.595	180.325	177.619	170.325
Gewezen deelnemers	397.383	391.746	387.147	401.117	392.690
Pensioengerechtigden	104.432	99.289	94.471	92.675	89.932
Totaal aantal deelnemers	687.784	670.630	661.943	671.411	652.947
Pensioenpremies, uitkeringen en kosten²					
Premiebijdragen	1.129	1.179	1.054	918	865
(Zuivere) kostendekkende premie	1.804	1.547	1.274	1.143	1.137
Gedempte kostendekkende premie 'Toetspremie'	1.073	1.037	968	832	751
Pensioenuitvoeringskosten	22	21	21	22	23
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer (in euro's)	76	75	77	83	89
Uitkeringen	481	440	425	394	368
Vermogen en solvabiliteit³					
Aanwezig vrij beschikbaar eigen vermogen (zie volgende pagina (a) minus (b))	3.975	1.262	936	-47	1.628
Min. vereist eigen vermogen (art. 131 PW)	1.535	1.559	1.348	1.079	1.001
Min. vereist eigen vermogen in % van voorziening pensioenverplichtingen	4,3%	4,3%	4,3%	4,3%	4,3%
Vereist eigen vermogen (strategische mix, art. 132 PW)	5.758	5.833	5.146	4.312	4.061
Vereist eigen vermogen in % van voorziening pensioenverplichtingen	16,2%	16,1%	16,6%	17,2%	17,5%

¹ Toelichting: zie hoofdstuk 13 'Statistische gegevens'

² Toelichting kosten: zie hoofdstuk 14 'Uitvoeringskosten'. Toelichting premies en uitkeringen: zie hoofdstuk 15 'Financiële ontwikkeling'

³ Toelichting: zie hoofdstuk 15 'Financiële ontwikkeling'

Bedragen x € 1.000.000	2021	2020	2019	2018	2017
Balanswaarde voor bep. dekkingsgraad (a)	39.520	37.391	31.979	24.981	24.838
Voorzieningen pensioenverplichtingen (b)	35.544	36.129	31.009	25.028	23.210
Actuele (UFR) dekkingsgraad volgens FTK in %(a / b)	111,2%	103,5%	103,0%	99,8%	107,0%
Verwachte actuele (UFR) dekkingsgraad in % ultimo boekjaar volgens het in dat jaar van toepassing zijnde herstelplan	105,2%	104,7%	101,8%	109,1%	103,3%
Beleidsdekkingsgraad in %	107,3%	97,5%	101,4%	105,5%	105,0%
Reële dekkingsgraad	86,3%	79,2%	81,0%	85,2%	84,3%
Beleggingen omvang, resultaten en kosten⁴					
Balanswaarde (jaareinde, incl. derivaten passiva)	39.110	38.052	31.840	25.221	24.975
Beleggingsresultaten	242	4.572	6.037	-360	1.072
Beleggingsrendement	0,6%	14,3% ⁵	23,6% ⁵	-1,4%	4,6%
Kosten vermogensbeheer in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,26%	0,27%	0,31%	0,32%	0,36%
Z-score in jaar	0,09	0,32	0,41	-0,25	0,60
Performancetoets over vijfjaarsperiode ⁶	0,53	0,59	0,64	0,49	0,97
Overig					
Saldo van baten en lasten boekjaar	2.714	326	982	-1.672	1.413
Gemiddelde rentetermijnstructuur (DNB)	0,6%	0,3%	0,8%	1,5%	1,6%

⁴ Toelichting: zie hoofdstuk 11 'Beleggingen'.

⁵ De beleggingsrendementen over 2019 en 2020 zijn weergegeven naar de actuele netto wijze van performancemeting van de nieuwe integraal manager vermogensbeheer.

⁶ De toetswaarden zijn ten opzichte van een norm van -1,28 weergegeven.

2. Voorwoord

Voor u ligt het verslag over het boekjaar 2021 van Pensioenfonds Vervoer. Het bestuur legt in dit verslag verantwoording af over het boekjaar.

DE CORONA PANDEMIE

De corona pandemie (COVID-19) heeft ook in het jaar 2021 een grote rol gespeeld. Het bestuur doet net als in 2020 al het mogelijke om het pensioenfonds, de werkgevers en de deelnemers die door COVID-19 geraakt worden door de crisis te helpen. Zo heeft het bestuur de in 2020 gestarte tijdelijke versoepeling van het incassobeleid verlengd tot 1 oktober 2021. Dit coulancebeleid eindigde tegelijkertijd met de NOW-regeling vanuit de overheid. Pensioenfonds Vervoer rekende tot 1 oktober 2021 geen incassokosten en rente bij te laat betalen door werkgevers. De mogelijkheid een betalingsregeling te treffen tot 12 maanden blijft nog even bestaan.

De voortgang van de uitvoerende werkzaamheden van het pensioenfonds is op geen enkel moment door COVID-19 in gevaar geweest.

DE OEKRAÏNE CRISIS

In februari 2022 zijn Russische troepen Oekraïne binnengevallen. In reactie daarop is wereldwijd een groot aantal sanctiemaatregelen met onmiddellijke werking van kracht geworden.

In samenhang daarmee is nagegaan of medewerkers, klanten of leveranciers op de sanctielijst zijn gekomen. Ook is geanalyseerd of deelnemers of aangesloten werkgevers van de sanctielijst deel uitmaken. Dit bleek allemaal niet het geval. Evenmin zijn er directe of indirecte afhankelijkheden van leveranciers, dienstverleners of uitbestedingspartijen in een van de betrokken landen.

De externe vermogensbeheerders van Pensioenfonds Vervoer zorgen voor de uitvoering van het sanctiebeleid binnen de beleggingsmandaten.

DE FINANCIËLE POSITIE

Boekjaar 2021

Ondanks de corona pandemie ging het in 2021 heel goed op de aandelenmarkten. Het rendement op aandelen bedroeg bijna 24%. Het totale beleggingsrendement lijkt dan met 0,9% wellicht bescheiden. Dat komt door de in 2021 gestegen rente. Toch is dit voor de dekkingsgraad van het pensioenfonds goed nieuws. De dekkingsgraad wordt berekend als het vermogen gedeeld door de pensioenverplichtingen. Hoe hoger de dekkingsgraad, hoe beter het pensioenfonds er voor staat, en omgekeerd. De dekkingsgraad is in 2021 toegenomen van 103,5% naar 111,2%.

Toezichthouders kijken ook naar de beleidsdekkingsgraad. Deze is het gemiddelde van de dekkingsgraden van de afgelopen twaalf maanden. De beleidsdekkingsgraad is in 2021 gestegen van 97,5% naar 107,3%.

De financiële positie van Pensioenfonds Vervoer is dus in 2021 verbeterd. Maar er is nog niet voldoende geld in kas om de pensioenaanspraken en uitkeringen te kunnen verhogen. Gelukkig heeft het pensioenfonds tot op heden nog nooit hoeven korten.

Boekjaar 2022

De Oekraïne crisis heeft geen directe gevolgen voor de financiële positie van Pensioenfonds Vervoer. Er zijn geen directe relaties met of beleggingen in partijen in een van de betrokken landen. Ook de indirecte gevolgen zijn beperkt. De crisis heeft geleid tot onrust in de financiële markten. Met sterke fluctuaties in prijzen van grondstoffen, aandelen en renteniveaus. Maar deze hebben per saldo tot op heden nauwelijks effect op de dekkingsgraad gehad.

Nieuw pensioenstelsel

Er komt een nieuw pensioenstelsel. Daardoor moet ook de pensioenregeling van Pensioenfonds Vervoer op een aantal punten veranderen.

Er zijn straks twee soorten regelingen mogelijk. De bij Pensioenfonds Vervoer betrokken cao-partijen hebben deze regelingen bestudeerd. De cao-partijen hebben voorlopig gekozen voor de solidaire premiereregeling. Die regeling gaan ze nu verder uitwerken. Bij de uitwerking van de nieuwe pensioenregeling zullen de uitgangspunten van de huidige pensioenregeling een belangrijke rol spelen.

Uiterlijk 1 januari 2027 (maar met als streefdatum: 1 januari 2025) zou de nieuwe pensioenregeling in de opzet van het Pensioenakkoord moeten starten.

Strategie

Het bestuur heeft in het derde en vierde kwartaal van 2021 de nieuwe strategie voor de jaren 2022-2024 ontwikkeld. Het ontwerp en de implementatie van de nieuwe pensioenregeling vormt daarin een belangrijk element, net als de wens om maatschappelijk verantwoord te beleggen. Ook heeft het fonds aandacht voor digitalisering en bevat de nieuwe strategie doelen om de persoonlijker dienstverlening verder uit te bouwen.

We geloven dat het goed is dat iedereen die in het vervoer werkt via dezelfde regeling een pensioen opbouwt. We zien ook dat 'het vervoer' verandert. We zorgen ervoor dat onze (verplichte) pensioenregeling bij de vervoerssector van de toekomst aansluit en er sprake blijft van een gelijk speelveld.

Aansluiting TNT Express met collectieve waarde overdracht

De onderneming TNT Express is vanaf 1 januari 2021 aangesloten bij Pensioenfonds Vervoer. Bij Pensioenfonds TNT Express bleven toen achter: de reeds opgebouwde pensioenen van de medewerkers van TNT Express, de pensioenen van de gewezen deelnemers en de ingegane pensioenen. Pensioenfonds TNT Express heeft in een uitgebreid traject gezocht naar een partij waar deze pensioenen konden worden ondergebracht. Medio 2021 heeft Pensioenfonds TNT Express definitief gekozen voor Pensioenfonds Vervoer.

Op 1 december 2021 zijn de pensioenverplichtingen van Pensioenfonds TNT Express dekkingsgraad neutraal overgenomen door Pensioenfonds Vervoer. Het grootste deel van het vermogen van Pensioenfonds TNT Express is begin december 2021 al overgedragen aan Pensioenfonds Vervoer.

Verantwoord beleggen

Het bestuur vindt het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) beleid erg belangrijk. Daarom hebben we hier in de afgelopen jaren steeds meer aandacht aan besteed. Ook in 2021 heeft Pensioenfonds Vervoer verdere stappen gezet in het ontwikkelen en implementeren van (MVB) beleid. Dit heeft geleid tot het klimaatrisicobeleid dat een integraal onderdeel is geworden van het MVB-beleid. Om te komen tot het klimaatrisicobeleid heeft het bestuur van Pensioenfonds Vervoer eerst een klimaatbeeld vastgesteld. Daarnaast heeft Pensioenfonds Vervoer specifieke doelstellingen en ambities geformuleerd ten aanzien van klimaatverandering. Deze zijn terug te vinden in het MVB-beleid dat op de website staat.

In het MVB-beleid richt Pensioenfonds Vervoer zich op een aantal specifieke thema's. De keuze voor deze thema's is herbevestigd in 2021 naar aanleiding van een gehouden deelnemersonderzoek. De thema's zijn: werknemersrechten, CO₂/klimaatverandering en beloningsbeleid. Omdat de kennis over klimaatverandering nog in ontwikkeling is, is dit beleid ook nog in ontwikkeling. In het beleid hebben we een groot aantal vervolgstappen en onderzoeken gedefinieerd, die we in de komende tijd zullen doorlopen.

Pensioenfonds Vervoer publiceert elk half jaar een verslag over MVB.

Tot slot

Het bestuur heeft in 2021, net als in 2020, door COVID-19 bijna alle vergaderingen digitaal moeten houden. Dat geldt ook voor de andere bestuursorganen, het bestuursbureau, de uitbestedingspartners, de adviseurs en de toezichthouders. Persoonlijk contact is altijd plezieriger, maar desondanks heeft het fonds het hele jaar volledig gefunctioneerd. Het bestuur dankt graag iedereen die in 2021 een bijdrage heeft geleverd aan het goed functioneren van het fonds.

Den Haag, 19 mei 2022

Namens het bestuur,

Leon Ceelen (voorzitter 2022)

Eddy Veltink (plaatsvervangend voorzitter 2022)

3. Profiel

Pensioenfonds Vervoer is een stichting die in 1964 is opgericht als een bedrijfstakpensioenfonds waar alle werkgevers in de sectoren beroepsgoederenvervoer, besloten bus- en taxivervoer en het kraanverhuurbedrijf bij aangesloten zijn. Naast de verplichtgestelde werkgevers kunnen werkgevers zich ook vrijwillig aansluiten.

Statutaire doelstelling

Het fonds heeft in de statuten als doel vastgelegd dat het, aan de deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden van het fonds pensioenaanspraken en rechten op uitkeringen toekent bij ouderdom, arbeidsongeschiktheid of overlijden. Dit doet Pensioenfonds Vervoer binnen de kring van de aangesloten werkgevers en volgens bepalingen van zijn statuten en de reglementen. De statuten zijn voor het laatst gewijzigd op 13 oktober 2021.

Missie

Pensioenfonds Vervoer biedt een complete regeling, die voor een zo goed mogelijke uitkering zorgt in goede en slechte tijden. We richten ons volledig op de werknemers, werkgevers en pensioengerechtigden in de sector vervoer en logistiek. We houden altijd het belang van de mensen voor wie we werken in het oog. We hebben geen winstoogmerk. Alles voor een goed pensioen.

Visie

Werken en pensioen in de vervoerssector

Cao-partijen zorgen ervoor dat iedereen die in de vervoerssector werkt, recht heeft op een compleet pensioenpakket. Dat betekent dat je niet alleen een pensioen opbouwt voor jezelf, maar er ook een uitkering is geregeld voor je nabestaanden mocht je komen te overlijden. Word je arbeidsongeschikt, dan zorgen we ervoor dat je toch pensioen blijft opbouwen.

Werkgevers zien de pensioenregeling bij Pensioenfonds Vervoer als een waardevolle arbeidsvoorwaarde en een middel om hun werknemers van een inkomen te voorzien na hun werkzame leven.

Pensioen beweegt mee met de veranderende wereld

Pensioenfonds Vervoer zorgt ervoor dat je in staat bent een goed beeld te vormen van het pensioen dat je later ontvangt. Dat zal in het begin nog een ruwe inschatting zijn, maar naarmate je ouder wordt kun je steeds preciezer zien wat je inkomen is als je met pensioen bent.

We helpen bij het maken van keuzes

Belangrijke keuzes maak je niet van de ene op de andere dag. Daarom reiken we je de helpende hand. We attenderen je tijdig op de mogelijkheden die je hebt binnen onze regeling. En we laten helder zien wat de gevolgen zijn van iedere keuze. We doen dat op een manier die jij prettig vindt: bijvoorbeeld online of via één van onze pensioenconsulenten. Door de keuzes die we je bieden, ontvang jij je pensioen wanneer het jou het beste uitkomt.

We maken het persoonlijk

We doen ons best om goed te begrijpen wat er speelt bij jou en je werkgever. Daar passen we onze dienstverlening zoveel mogelijk op aan. We willen graag dat je ervaart dat we er zijn voor jou, vanaf het moment dat je begint met de opbouw van je pensioen tot het moment dat je met pensioen gaat, en daarna. Ook al werken we veel met getallen, we geloven niet in nummers, maar in mensen.

We bewaken jouw belangen

We hebben te maken met veel invloeden van buitenaf. We voldoen natuurlijk aan alle regels, maar laten ons niet afleiden door de waan van de dag. We hebben een heel duidelijk doel voor ogen en stoppen er veel energie in om dat doel te bereiken. Iedere dag opnieuw. Wij zijn eerlijk, betrouwbaar en kostenbewust. We streven naar een goed rendement op de premie die we voor jou beleggen en nemen daarbij geen onnodige risico's.

Strategie

De missie en visie van Pensioenfonds Vervoer vormen de voedingsbodem voor de strategie van het pensioenfonds. Het bestuur heeft in het derde en vierde kwartaal van 2021 de nieuwe strategie voor de jaren 2022-2024 ontwikkeld. In de strategie hebben we de missie en visie vertaald naar beleid op de korte en langere termijn. We luisteren en kijken goed naar wat er speelt bij de werkgevers en de werknemers in het vervoer. Daarnaast houden we de wereld om ons heen in de gaten. Op basis daarvan hebben we de volgende speerpunten in onze strategie voor de komende tijd:

1. Het gaat om jou!

We geloven in persoonlijk contact. Je kunt ons dus altijd iets vragen of iets met ons bespreken. Maar ook online proberen we je zo goed mogelijk te helpen. We blijven daarom werken aan een steeds betere website en een MijnOmgeving waar je veel zelf kunt bekijken en regelen. En we proberen je zo persoonlijk mogelijk aan te spreken, in duidelijke taal.

2. Meegroeien met de diverse vervoerssectoren

We geloven dat het goed is dat iedereen die in het vervoer werkt via dezelfde regeling een pensioen opbouwt. Zo zorgen we voor een gelijk speelveld. We zien ook dat 'het vervoer' verandert. We zorgen ervoor dat onze (verplichte) pensioenregeling bij de vervoerssector van de toekomst aansluit.

3. We bereiden ons voor op de nieuwe regels voor pensioen

Werkgevers en werknemers denken na over een nieuwe pensioenregeling. De belangrijkste uitgangspunten die nu ook al gelden, blijven overeind. Daarbij houden we rekening met alle verschillende groepen waarvoor we werken. En natuurlijk zorgen we ervoor dat iedereen - zodra het kan - goed geïnformeerd wordt.

4. We houden rekening met mens en milieu als we de inleg voor je pensioen beleggen

Voorop staat een goed pensioen. Dat betekent dat we beleggen om rendement te behalen. Tegelijkertijd zijn we ervan overtuigd dat het streven naar een goed rendement prima samengaat met 'duurzaam beleggen'. Zo krijg je je inleg dubbel en dwars terug en dragen we een steentje bij aan een groenere wereld.

5. De digitale samenleving

We regelen en doen steeds meer online. We zien kansen, maar ook risico's. Bijvoorbeeld door aanvallen op onze systemen van buitenaf. Daarom besteden we veel aandacht aan de beveiliging van onze systemen en jouw persoonlijke gegevens.

Realisatie strategie 2019 - 2021

Eind 2021 liep de strategie af, die het bestuur begin 2019 vaststelde. Deze strategie bestond uit drie kernelementen:

1. Volgen van ontwikkelingen en scenarioplanning
2. Focus op dat wat we als constante kunnen bieden
3. Administratie flexibel maken

De strategie 2019-2021 is nagenoeg geheel en volgens planning gerealiseerd. Het bestuur heeft de strategie tussentijds geactualiseerd. In de periode 2019 tot en met 2021 vormden de volgende gebeurtenissen daarvoor aanleiding:

- Overgang naar Achmea Investment Management
- Uitloop programma TKP Connect
- Coronapandemie
- Inrichting van een zwaarwerkregeling voor de sector beroepsgoederenvervoer
- Gerechtelijke procedures over de uitleg van de verplichtstelling

Deze aanleidingen vroegen om bijsturing en soms om snel schakelen, maar hebben niet geleid tot een strategische koerswijziging van Pensioenfonds Vervoer.

Ook in 2021 heeft Pensioenfonds Vervoer diverse stappen gezet die hebben bijgedragen aan het welslagen van de strategie. Deze projecten zijn beschreven in hoofdstuk 8 tot en met 12 van dit jaarverslag.

De waardering van de dienstverlening en het werkgeversportaal door de aangesloten werkgevers ligt nog niet op het niveau dat het fonds voor ogen heeft. Een oorzaak daarvan is onduidelijkheid over het begrip 'pensioengevend loon' en hoe dit in het werkgeversportaal opgegeven moet worden. Beide aandachtspunten zijn door het fonds onderkend en opgepakt.

Het bestuur is verheugd dat uit onderzoek blijkt dat bijna iedere gepensioneerde ook maanden na het pensioneren nog steeds tevreden is over de gemaakte keuzes. Datzelfde geldt voor de hulp van onze pensioenconsulenten bij het maken van de keuzes. Keuzebegeleiding vormt een belangrijk onderdeel van de nieuwe strategie.

4. Organisatie

Het bestuur van Pensioenfonds Vervoer is paritair samengesteld. De samenstelling van de fondsorganen en commissies was **op 31 december 2021** zoals hierna weergegeven.

Het cijfer dat achter de naam staat verwijst naar de belanghebbende partij die het betreffende bestuurslid voor benoeming heeft voorgedragen. De belanghebbende partijen zijn:

- (1) Transport en Logistiek Nederland
- (2) Koninklijk Nederlands Vervoer
- (3) FNV
- (4) CNV Vakmensen
- (5) Pensioengerechtigden

Bestuur

Leden werkgevers:

Dhr. L.J.H. Ceelen (plv. vz. 2021) (1)
Dhr. L.C.A. Scheepens (1)
Mw. S. Kraaijenoord (secretaris 2021) (1)
Mw. I.V. Hermans (2)

Leden werknemers en pensioengerechtigden:

Mw. R. Hidding (voorzitter 2021) (3)
Dhr. M. Hulsegge (plv. secr. 2021) (4)
Dhr. S. Lahiri (3)
Mw. A.J. Stevens (5)

Onafhankelijke bestuursleden:

Mw. W. Westerborg
Dhr. P.A. Stork

Technisch voorzitter

Tot 01-04-2021: de heer J.W.M. van der Knaap

Vanaf 01-04-2021: mevrouw C.P.M. Teunissen

Klachtencommissie

Leden werkgevers:

Mw. I.V. Hermans (2)

Secretaris (geen lid van
Klachtencommissie):

Dhr. E. Witkamp (TKP Pensioen B.V.)

Leden werknemers en pensioengerechtigden:

Dhr. S. Lahiri (3)

Plv. Secretaris (geen lid van
Klachtencommissie):

Dhr. F. van Veen (TKP Pensioen B.V.)

Pensioencommissie individuele zaken

Leden werkgevers:

Mw. S. Kraaijenoord (1)

Leden werknemers en pensioengerechtigden:

Mw. A.J. Stevens (voorzitter) (5)

Verantwoordingsorgaan

Leden werkgevers:

Dhr. W.H. van Neuren (voorzitter) (1)

Dhr. E. van Aggele (1)

Leden werknemers en pensioengerechtigden:

Dhr. P.J.M. Benner (secretaris) (3)

Mw. G.M. van Velzen (tot 01-10-2021,
Sindsdien vacature) (4)

Dhr. J.G. Th. Teunissen (tot 01-07-2021) (5)

Dhr. W. Verhaar (vanaf 01-07-2021) (5)

Raad van toezicht

Leden:

Dhr. M.G. Jekel (voorzitter)

Dhr. W.C. Boeschoten (secretaris)

Mw. G. van Vollenhoven

Sleutelfunctiehouders

Actuariële functie: Dhr. W. Hoekert

Risicobeheerfunctie: Dhr. T. Pistorius

Interne auditfunctie: Dhr. A. van der Veer

Adviserend actuaris

Mercer Nederland B.V.

Dhr. M. Heemskerk

Certificerend actuaris

Willis Towers Watson

Dhr. W. Hoekert

Onafhankelijke accountant

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Dhr. H.C. van der Rijst

Compliance officer

NCI

Dhr. R.N.M. van de Mast

Functionaris voor de gegevensbescherming

ICTRecht B.V.

Dhr. P. Kager

Administrateur

TKP Pensioen B.V.

Postadres: Postbus 501
9700 AM Groningen

Telefoonnummer: 088 33 22 999 (voor werkgevers: 088 33 22 900)

E-mail: pensioen@pfvervoer.nl (voor werkgevers: werkgever@pfvervoer.nl)

Website: www.pfvervoer.nl

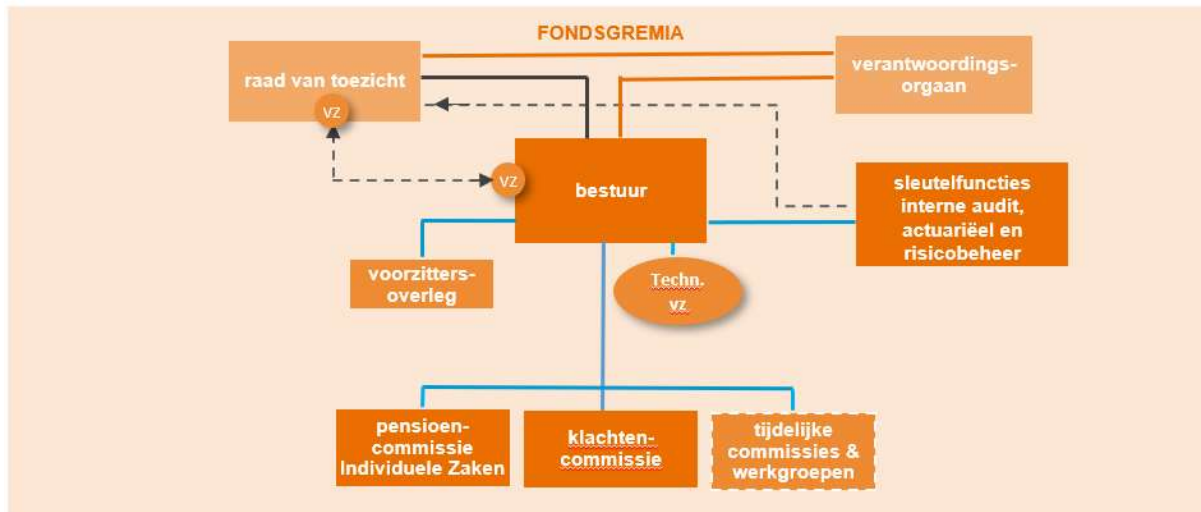
Bestuursbureau

Dhr. W. Brugman, algemeen directeur

Dhr. M.A.S. Ariaans, directeur vermogensbeheer

5. Bestuursstructuur

De organisatie van Pensioenfonds Vervoer was op 31 december 2021 als volgt:

BESTUUR

Het bestuur bepaalt de strategie, het beleid, de kaders en de richtlijnen van het pensioenfonds. Daarnaast zorgt het bestuur ervoor dat de bedrijfsprocessen conform de statuten, het uitvoeringsreglement en de pensioenreglementen en overige fondsreglementen uitgevoerd worden. Het bestuur vertegenwoordigt het fonds en is bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking binnen de doelstelling van het fonds.

Het bestuur van Pensioenfonds Vervoer bestaat uit tien bestuursleden en is paritair samengesteld. Drie bestuursleden vertegenwoordigen de werknemers, één heeft zitting namens de pensioengerechtigden en vier vertegenwoordigen de werkgevers. Daarnaast heeft het bestuur twee onafhankelijke bestuursleden.

Bestuursleden worden benoemd door het bestuur op voordracht van sociale partners en, waar het de onafhankelijke bestuursleden betreft, na het doorlopen van een werving- en selectieprocedure. Het bestuurslid namens pensioengerechtigden wordt benoemd na verkiezingen. De wijze van benoeming van bestuursleden is in de statuten vastgelegd. Bestuursleden hebben zitting voor een periode van vier jaar en kunnen na afloop van deze periode in beginsel ten hoogste twee keer opnieuw voor eenzelfde periode worden benoemd.

Het bestuur heeft onderling de volgende aandachtsgebieden afgesproken:

- Governance
- Vermogensbeheer & risicomanagement
- Administratieve organisatie/interne controle (AO/IC), finance & uitbesteding
- Pensioenen
- Communicatie

Elk bestuurslid heeft een functieprofiel met één of meer van deze aandachtsgebieden. Dit houdt onder meer in dat een bestuurslid binnen het bestuur zorg draagt voor de verdiepende deskundigheid dat hoort bij het aandachtsgebied. De bestuursleden treden gezamenlijk als bestuur beleidsbepalend en controlerend op.

Twee permanente bestuurscommissies ondersteunen het bestuur: de Pensioencommissie Individuele Zaken en de Klachtencommissie. De commissies bestaan uit bestuursleden en hebben een paritaire samenstelling. In de volgende paragrafen wordt beschreven wat de taken en werkzaamheden zijn van deze commissies.

Indien nodig stelt het bestuur een *tijdelijke werkgroep* in voor specifieke vraagstukken, als voorbereiding van de behandeling van dit vraagstuk buiten de bestuursvergadering naar verwachting effectief is. Binnen het proces van gefaseerde besluitvorming (BOB-model) bevinden de taken van een werkgroep zich steeds in de beeldvormingsfase. De fases van oordeelsvorming en besluitvorming worden steeds met het voltallige bestuur doorlopen. Zodra de opdracht afgerond is, heft het bestuur de werkgroep op.

Ook kan het bestuur een *tijdelijke commissie* instellen, bijvoorbeeld voor de organisatie van verkiezingen voor een bestuurslid namens pensioengerechtigden.

Om de (plaatsvervangend) voorzitter te ontlasten en het effectief vergaderen te bevorderen werkt Pensioenfonds Vervoer sinds 2013 met een technisch voorzitter van de bestuursvergaderingen. De technisch voorzitter zorgt ervoor dat op een effectieve wijze en in een goede sfeer wordt vergaderd, waardoor het bestuur zorgvuldig en slagvaardig kan opereren. De technisch voorzitter maakt geen deel uit van het bestuur en heeft geen stemrecht.

De technisch voorzitter speelt een belangrijke ondersteunende rol in het besluitvormingsproces van het bestuur, onder meer door de fases van beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming te onderscheiden en te bewaken. Daarnaast zoekt de technisch voorzitter naar mogelijke verbinding tussen tegenstrijdige standpunten en richt zich op voortvarende besluitvorming, die - gelet op de aard van Pensioenfonds Vervoer - in de regel alleen door consensus kan worden bereikt.

De functie van technisch voorzitter is tot 1 april 2021 uitgevoerd door de heer J.W.M. van der Knaap. Hij is per 1 april 2021 opgevolgd door de nieuwe technisch voorzitter, mevrouw C.P.M. Teunissen.

Het *voorzittersoverleg* wordt gevormd door de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van het bestuur. Het voorzittersoverleg vervult de werkgeversrol voor de medewerkers die in dienst zijn bij het fonds en werkzaam zijn op het bestuursbureau.

Het bestuur vergadert in de regel twee keer per maand. In de ene bestuursvergadering ligt de focus op pensioenen en communicatie, in de andere op vermogensbeheer.

Het bestuur in 2021

In 2021 heeft het bestuur achttien keer vergaderd. In mei 2021 vond daarnaast de gezamenlijke vergadering plaats van het bestuur, de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan. In deze vergadering zijn de jaarstukken van 2020 besproken en vastgesteld.

Het bestuur kwam in 2021 elf keer bij elkaar voor een collectieve studiedag of studiesessie. Ook waren er verschillende overleggen van bestuursdelegaties, al dan niet in de vorm van een werkgroep of een tijdelijke commissie, over specifieke thema's.

Het bestuursbureau ondersteunt het bestuur, de werkgroepen en de commissies bij de uitvoering van hun taken. Het bestuursbureau zorgt voor het plannen en coördineren van de activiteiten op bestuurlijk niveau en heeft een beleidsvoorbereidende en adviserende rol.

Samenstelling van het bestuur

Eind 2021 vond een wijziging in de samenstelling van het bestuur plaats. Mevrouw R. (Roelie) Hidding legde per 31 december 2021 haar functie neer als voorzitter namens werknemers. Het bestuur is haar zeer dankbaar voor haar jarenlange bijdragen. Roelie Hidding is per 1 januari 2022 opgevolgd door de heer E. (Eddy) Veltink.

Op voordracht van CNV Vakmensen is mevrouw U.S. (Mila) van den Bout-Kisoen op 5 maart 2022 benoemd als lid van het bestuur van Pensioenfonds Vervoer met als specifieke aandachtsgebieden vermogensbeheer & risicomanagement, AO/IC, finance en uitbesteding, tevens secretaris, als opvolger van de heer M. (Marcel) Hulsegge. Het bestuur heeft veel waardering uitgesproken voor de wijze waarop de heer Hulsegge vier jaar lang zijn rol als bestuurslid heeft vervuld.

Coronapandemie

Hoewel de impact van de pandemie onverminderd groot bleef voor Nederland, werden de gevolgen van de crisis voor het fonds in 2021 minder acuut. Over de ontwikkelingen met betrekking tot de coronapandemie wordt sinds oktober 2021 gerapporteerd via de reguliere rapportages aan het bestuur. De specifiek hiervoor ingerichte rapportage is komen te vervallen. In de hoofdstukken 8 tot en met 12 van dit jaarverslag kunt u lezen welke gevolgen de coronapandemie in 2021 op het fonds heeft gehad.

De werklocatie van het bestuursbureau is in 2021 grotendeels gesloten geweest. De medewerkers hebben in 2021 grotendeels thuisgewerkt. Ook de bestuursvergaderingen vonden plaats door middel van videobellen. Alleen in de maand oktober, toen de anderhalvemetermaatregel tijdelijk als verplichting werd opgeheven, kwam het bestuur weer fysiek bijeen voor enkele vergaderingen. Vanaf begin november 2021 vonden alle vergaderingen weer volledig online plaats en sloot het bestuursbureau weer. Pensioenfonds Vervoer volgt hiermee het dringende thuiswerkadvies.

PENSIOENCOMMISSIE INDIVIDUELE ZAKEN

De pensioencommissie individuele zaken behandelt specifieke dossiers van individuele (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en individuele werkgevers. De commissie neemt besluiten over individuele zaken die buiten de bevoegdheid van de pensioenadministrateur vallen. De pensioencommissie adviseert in voorkomende gevallen het bestuur. De commissie behandelt vooral verzoeken met betrekking tot coulance bij premievrije deelneming wegens arbeidsongeschiktheid en aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen, vrijstelling van de verplichtstelling,

vrijwillige aansluitingen, langlopende betalingsregelingen en faillissementsaanvragen. De pensioencommissie individuele zaken heeft in 2021 acht keer vergaderd.

KLACHTENCOMMISSIE

De klachtencommissie van het fonds is een 'interne beroepsinstantie'. De klachtencommissie adviseert vervolgens het bestuur over de afhandeling van de klacht. Het bestuur beslist over de klacht.

Iedereen die bij het fonds pensioen opbouwt, heeft opgebouwd of pensioen van het fonds ontvangt kan een klacht indienen. Ook een werkgever die is aangesloten bij het fonds kan een klacht indienen. De klacht kan gaan over de dienstverlening of bejegening van of behandeling door het fonds. Een klacht kan ook gaan over een verschil van mening over een pensioenreglement of de statuten van het fonds, met gevolgen voor de rechtspositie van de klager. Het fonds handelt de klacht af.

In 2021 zijn er 37 klachten van deelnemers ontvangen en 42 klachten van werkgevers. Bij de afhandeling van klachten gaat het fonds zorgvuldig te werk en behandelt iedere uiting van ongenoegen in lijn met de uitgangspunten en doelstellingen van het fonds. Als gevolg hiervan wordt het merendeel van de klachten al direct naar tevredenheid van de klager afgehandeld.

In tabelvorm:

Klachten deelnemers en werkgevers	Aantallen	
Klachten in behandeling 1 januari 2021:		0
Ingediende klachten 2021:		79
- Waarvan in behandeling genomen door fonds	79	
- Waarvan geëscaleerd naar de interne Klachtencommissie	5	
- Waarvan ingediend bij de Ombudsman Pensioenen	4	
Afgehandeld in 2021:		77
Op 31 december 2021 nog bij de Ombudsman in behandeling:		2

Als de klager niet tevreden is over de afhandeling van de klacht, kan hij of zij terecht bij de klachtencommissie.

In 2021 hebben vijf belanghebbenden hun klacht doorgezet naar de Klachtencommissie. Deze klachten zijn ook in 2021 afgehandeld. In één geval is naar aanleiding van de klacht het eerdere besluit herzien. In de overige gevallen heeft de klacht niet tot een ander besluit van het bestuur geleid. De klachten hebben niet geleid tot aanpassing van reglementen, processen of procedures.

De belanghebbende kan zich vervolgens wenden tot de Ombudsman Pensioenen als hij of zij het niet eens is met het besluit van het bestuur. De Ombudsman Pensioenen neemt een klacht alleen in behandeling als de interne klachtenprocedure bij het fonds is afgerond.

In 2021 hebben vier belanghebbenden een klacht ingediend bij de Ombudsman Pensioenen. Daarvan zijn er twee ook in 2021 door de Ombudsman afgehandeld. In deze zaken heeft de Ombudsman de klacht van belanghebbende afgewezen. Eind 2021 liepen er nog twee zaken bij de Ombudsman. Beide zaken gaan over het niet toekennen van het Voorwaardelijk Ouderdomspensioen (VOP) wegens arbeidsongeschiktheid.

De procedure is vastgelegd in het reglement klachtenregeling en is gepubliceerd op de website van Pensioenfonds Vervoer.

VERANTWOORDINGSORGAAN

De verantwoordings- en medezeggenschapsfuncties zijn ondergebracht bij het verantwoordingsorgaan. Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid om een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het bestuursverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van de raad van toezicht, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, en over beleidskeuzes voor de toekomst. Het bestuur stelt het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid om zijn wettelijke bevoegdheid uit te oefenen om advies uit te brengen over specifiek benoemde onderwerpen, bijvoorbeeld het beloningsbeleid, de interne klachtenprocedure en het communicatiebeleid.

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit vijf leden: twee vertegenwoordigers van de werknemers, twee namens de werkgevers en één namens de pensioengerechtigden. De leden worden benoemd door het bestuur op voordracht van de werkgeversverenigingen en de werknemersorganisaties die betrokken zijn bij het pensioenfonds. De leden namens werknemers en pensioengerechtigden kunnen ook worden benoemd na verkiezing indien dit wordt verzocht door ten minste 500 deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Pensioenfonds Vervoer kan ook op eigen initiatief verkiezingen organiseren.

Het verantwoordingsorgaan hanteert een rooster van aan- en aftreden. VO-leden die voor 13 oktober 2021 al zitting hadden in het VO worden benoemd voor een termijn van twee jaar door het bestuur, met de mogelijkheid om maximaal vier keer te worden herbenoemd voor eenzelfde periode.

Met de statutenwijziging op 13 oktober 2021 zijn de zittingstermijnen van VO-leden gelijkgesteld aan die van het bestuur en de raad van toezicht (vier jaar in plaats van twee jaar). Nieuwe leden worden na 13 oktober 2021 in het VO benoemd voor een termijn van vier jaar, met de mogelijkheid om maximaal twee keer te worden herbenoemd voor maximaal vier jaar.

Het verantwoordingsorgaan heeft in 2021 zes keer vergaderd. In steeds wisselende samenstellingen woonden bestuursleden deze vergaderingen bij. Daarnaast vergaderde het verantwoordingsorgaan een keer met de raad van toezicht en namen de leden deel aan de jaarwerkvergadering. Ook volgde het verantwoordingsorgaan een studiedag en vond een collectieve zelfevaluatie plaats. De collectieve zelfevaluatie en één VO-vergadering konden fysiek plaatsvinden, alle overige bijeenkomsten van het VO waren in 2021 online.

Het verantwoordingsorgaan heeft zijn oordeel gegeven over het beleid dat het bestuur in 2021 gevoerd heeft. In hoofdstuk 18 staat het oordeel van het verantwoordingsorgaan, inclusief een reactie van het bestuur daarop.

RAAD VAN TOEZICHT

Het intern toezicht wordt uitgeoefend door de raad van toezicht. De raad van toezicht heeft als taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. De raad van toezicht is ten minste belast met het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De raad van toezicht staat het bestuur met raad ter zijde en stelt zich op als gesprekspartner van het bestuur.

De raad van toezicht heeft een goedkeuringsrecht voor een aantal specifiek benoemde onderwerpen en legt verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden aan het verantwoordingsorgaan, aan de werkgevers en in het jaarverslag.

De raad van toezicht bestaat uit drie onafhankelijke leden. Leden van de raad van toezicht worden voor een periode van vier jaar benoemd door het bestuur na een bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan. Een lid van de raad van toezicht kan één keer worden herbenoemd. De raad van toezicht benoemt uit zijn midden een voorzitter en secretaris. De raad van toezicht hanteert een rooster van aan- en aftreden.

De raad van toezicht heeft in 2021 acht keer vergaderd, waarvan viermaal in aanwezigheid van of met (een delegatie van) het bestuur. Daarnaast vergaderde de raad van toezicht één keer met het verantwoordingsorgaan en nam de raad van toezicht deel aan de jaarwerkvergadering. Ook heeft de jaarlijkse collectieve zelfevaluatie plaatsgevonden. Op de collectieve zelfevaluatie na vonden alle bijeenkomsten van de raad in 2021 online plaats.

Naast zijn toezichthoudende rol heeft de raad het bestuur in 2021 over verschillende onderwerpen geadviseerd en met raad en daad bijgestaan. Het rapport van de raad van toezicht staat in hoofdstuk 17 in dit jaarverslag, inclusief de reactie van het bestuur daarop.

SLEUTELFUNCTIES

Pensioenfonds Vervoer heeft de volgende drie objectieve en onafhankelijke sleutelfuncties ingericht:

- De risicobeheerfunctie
- De actuariële functie
- De interne auditfunctie

De *risicobeheerfunctie* is verantwoordelijk voor een risicomanagementsysteem dat bestaat uit strategieën, methodes, processen en rapportageprocedures. Met dit systeem worden de risico's waaraan het pensioenfonds blootgesteld kan worden, onderkend, op individueel en geaggregeerd niveau. De houder van de risicobeheersleutelfunctie bij Pensioenfonds Vervoer is de manager van de afdeling risicomangement van het bestuursbureau. De houder van de risicobeheerfunctie rapporteert per kwartaal aan het bestuur op basis van vijf pijlers uit het integraal risicomangementbeleid. De vijf rapportagepijlers zijn:

1. De strategische risicomangementcyclus met daarin de risicohouding, risicobereidheidsprincipes, risicotoleranties en de strategische risico's
2. De operationele risicomangement cyclus met daar bijbehorende risicoanalyses
3. Het risk control framework op pensioenfondsniveau
4. De risicoanalyses bij projecten en bijzondere situaties
5. Gerelateerde functionarissen en activiteiten afdeling risicomangement

De activiteiten van de risicobeheerfunctie zijn nader beschreven in hoofdstuk 12 van dit bestuursverslag.

De *actuariële functie* heeft een beoordelende en controlerende taak met betrekking tot de actuariële activiteiten van het pensioenfonds. De functie maakt deel uit van het interne beheersingssysteem van het pensioenfonds. De houder van de actuariële sleutelfunctie bij Pensioenfonds Vervoer is ook de certificerend actuaris van het fonds.

In 2021 heeft de actuariële functiehouders naast de reguliere aandachtsgebieden onder meer (extra) aandacht besteed aan:

- Informatie over de premiestelling 2022 en andere voor de technische voorzieningen relevante ontwikkelingen en bestuursbesluiten

- Regievoering Nieuwe Pensioenregeling
- Uniforme rekenmethodiek (URM)
- De collectieve waarde overdracht vanuit Pensioenfonds TNT Express
- Datakwaliteit

De *interne auditfunctie* evalueert onder meer of de interne controlemechanismen en andere procedures en maatregelen ter waarborging van de integere en beheerste bedrijfsvoering, inclusief de uitbestede werkzaamheden, adequaat en doeltreffend zijn. De interne auditfunctie vormt het sluitstuk van alle waarborgen binnen het pensioenfonds wat betreft de beheerste en integere bedrijfsvoering. Pensioenfonds Vervoer heeft de rol van sleutelfunctiehouder interne audit belegd bij een externe deskundige, die wordt 'geïnsourced' door het fonds. De interne audit sleutelfunctiehouder wordt ondersteund door een interne audit vervuller.

In 2021 zijn de volgende in het Meerjaren Internal Auditplan 2021-2023 opgenomen audits uitgevoerd of aangevangen:

- Opzet, bestaan en werking Risk & Control framework bestuursbureau
- Beheersing Cybersecurity en IT risico's
- Proces van totstandkoming van het dashboard financiële risico's
- Beheersing processen en interne controle binnen het integraal vermogensbeheer.

De uitvoering van het Internal Auditplan 2021 is deels in 2021 afgerond, maar ook deels in 2022 nog in uitvoering.

De beoordeling van de opzet, bestaan en werking van het Risk & Control framework is afgerond, evenals de audit naar de beheersing van Cybersecurity en IT risico's. Het bestuur is in 2021 en in de eerste maanden van 2022 geïnformeerd over de uitkomsten van de audits.

De audits ten aanzien van de totstandkoming van het dashboard financiële risico's en de beheersing en monitoring binnen het integraal vermogensbeheer zijn momenteel onderhanden. Deze zullen naar verwachting in de eerste helft van 2022 worden afgerond.

De sleutelfunctiehouders rapporteren hun bevindingen en aanbevelingen schriftelijk aan het bestuur.

Voor alle door de sleutelfunctiehouders gedane onderzoeken geldt dat er voornamelijk geen bevindingen of aanbevelingen met een hoog risico-classificatie zijn afgegeven. Vanzelfsprekend krijgen ook bevindingen met een laag of midden-classificatie alle aandacht en vindt na afstemming met alle betrokken partijen de gewenste opvolging plaats.

In het theoretische geval dat het bestuur volgens een functiehouders geen passende corrigerende maatregelen zou treffen naar aanleiding van zijn rapportages en bevindingen, moet de sleutelfunctiehouder dit melden. In eerste instantie moet de functiehouders dit melden bij de voorzitter van het bestuur en de voorzitter van de raad van toezicht. Leiden de meldingen volgens de functiehouders nog steeds niet tot de benodigde maatregelen? Dan meldt de functiehouders dit bij DNB. In 2021 is daarvan geen sprake geweest.

6. Bestuursbureau en uitbestedingspartijen

UITBESTEDING

Het bestuur heeft een groot deel van de activiteiten van het pensioenfonds uitbesteed. Door middel van uitbesteding wordt beoogd bij te dragen aan een effectieve, efficiënte (kostenbewuste) en professionele bedrijfsvoering van het pensioenfonds. Vanuit strategisch oogpunt geeft uitbesteding het pensioenfonds toegang tot specialistische kennis en technieken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de activiteiten van het pensioenfonds.

Uitbestedingspartijen worden geselecteerd op basis van ten minste kwaliteit, prijs, culturele fit, integriteit en continuïteit. Het bestuur heeft daarbij een voorkeur voor Nederlandse partijen, dan wel voor partijen met een substantiële Nederlandse vertegenwoordiging.

Door middel van uitbesteding wordt deze verantwoordelijkheid primair overgedragen aan een uitbestedingspartij. De eindverantwoordelijkheid blijft altijd bij het bestuur liggen. Het bestuursbureau ondersteunt het bestuur en is als 'spin in het web' betrokken bij alle processen van het pensioenfonds.

Pensioenfonds Vervoer beschikt over een Beleid Uitbesteding. Dit beleid beschrijft hoe het pensioenfonds (toekomstige) activiteiten uitbesteedt. Denk aan het proces voor het selecteren en aanstellen van een uitbestedingspartij, de inrichting van de governance met de uitbestedingspartij, de monitoring van de uitbestedingspartij en de evaluatie van een uitbestedingspartij.

In onderstaande tabel worden de in het beleid onderkende hoofdsoorten van uitbesteding met voorbeelden weergegeven.

Hoofdsoort	Toelichting	Voorbeelden (niet uitputtend)
Kern uitbesteding	Dit zijn partijen die de hoofdactiviteiten van het pensioenfonds uitvoeren.	<ul style="list-style-type: none"> • TKP Pensioen BV: Voert de pensioenregelingen met bijbehorende administratie uit, waaronder de in- en excasso (deels via onderuitbesteding). Verzorgt voorts de financiële administratie van Pensioenfonds Vervoer en een deel van de jaarwerkactiviteiten. • Achmea Investment Management: Integraal manager vermogensbeheer, belast met o.a. het selecteren en monitoren van de externe vermogensbeheerders, advisering over de strategische en operationele inrichting van het vermogensbeheer, het afdekken van het rente- en valutarisico, collateral management ten aanzien van derivatenposities en het voeren van de beleggingsadministratie.

Niet-kern uitbesteding	Deze partijen ondersteunen de Kern uitbestedingspartijen of het monitoren daarvan, of ze voeren andere ondersteunende activiteiten uit.	<ul style="list-style-type: none"> • Northern Trust Global Services SE: Custodian van het pensioenfonds. • International Trust Services (ITS): Heeft controlerende taken ten aanzien van de beleggingsmutaties en de waardering van de beleggingen. • First Pensions: Maakt schaduw- en controleberekeningen van het vereist vermogen, is back up voor en voert controles uit ten aanzien van de FTK kwartaalrapportages beleggingen en levert jaarlijks informatie voor de benchmarking van kosten, rendementen en risico's. • Lagarde Groep: Kantoorautomatisering bestuursbureau.
Hybride uitbesteding	Deze vorm van uitbesteding lijkt sterk op 'Niet-kern uitbesteding'. Echter, de selectie, monitoring en algehele regievoering vindt bij hybride uitbesteding niet plaats door het bestuursbureau maar door de integraal manager vermogensbeheer.	Liquide en illiquide vermogensbeheerders die de individuele vermogensbeheermandaten uitvoeren. Pensioenfonds Vervoer en deze vermogensbeheerders hebben een directe contractuele relatie met elkaar. De algehele aansturing en monitoring wordt echter door Achmea Investment Management gedaan. De term 'hybride' wordt gehanteerd omdat deze vorm van uitbesteding voor Pensioenfonds Vervoer praktisch gesproken lijkt op onderuitbesteding; maar in juridische vorm is het directe uitbesteding.
Overige uitbesteding	Voor partijen die zeer beperkte uitbestedingsactiviteiten voor het pensioenfonds vervullen.	Diverse organisaties.

Het inhuren van adviseurs en het inkopen van adviesdiensten worden niet aangemerkt als uitbesteding.

Uitbestedingspartijen kunnen zelf een deel van de activiteiten ook weer uitbesteden. Dit heet: onderuitbesteding. Aan onderuitbesteding worden in beginsel dezelfde eisen gesteld als aan de primaire uitbesteding.

Organisaties waaraan activiteiten zijn uitbesteed, dienen voldoende waarborgen te bieden voor een beheerste en integere bedrijfsvoering. Het uitbestedingsbeleid beschrijft welke eisen van toepassing zijn per vorm van uitbesteding.

Enkele hoofdlijnen (niet uitputtend):

- Voor de monitoring moeten (kern)uitbestedingspartijen adequate rapportages aanleveren uit hoofde van de uitvoering van de aan hun uitbestede activiteiten.
- (Kern)uitbestedingspartijen moeten aan kunnen tonen dat zij hun eigen integriteitbeleid en hieraan gerelateerde compliance richtlijnen van zowel de organisatie als de medewerkers van de uitbestedingspartij naleven.

- (Kern)uitbestedingspartijen moeten inzicht geven in de waarborging van ICT- en informatiebeveiligingsmaatregelen in hun organisatie. Minimaal wordt inzage gegeven in (beleids)documenten, richtlijnen en procedures ten aanzien van ICT, informatiebeveiliging en Business Continuity Management.
- (Kern)uitbestedingspartijen leveren assurance rapporten (zoals een ISAE3402 of SOC1 rapportage). De uitbestedingspartij geeft hierin aan welke beheersingsmaatregelen ze hebben ingericht. Ook wordt vermeld welke afwijkingen er ten aanzien van de werking van die beheersingsmaatregelen zijn geconstateerd door de onafhankelijke accountants. Opzet en bestaan ('type I') alsmede de werking (alleen bij een 'type II'-rapport) worden door de accountants vastgesteld aan de hand van steekproeven. Pensioenfonds Vervoer gaat met de (kern)uitbestedingspartijen in gesprek over de bevindingen. Dit onder meer om te beoordelen in hoeverre het pensioenfonds door de bevindingen geraakt kan zijn en welke opvolging er aan de bevindingen wordt gegeven.
- Indien dat vanuit de aard van de activiteiten wenselijk of nodig is sluit Pensioenfonds Vervoer een bewerkersovereenkomst met de uitbestedingspartij en toetst het fonds of/hoe partijen voldoen aan de AVG-privacywetgeving.

De verantwoordelijke lijnmanagers van het bestuursbureau monitoren de uitbestedingspartijen. Onder meer wordt beoordeeld of rapportages van uitbestedingspartijen juist, volledig en tijdig zijn. Het bestuursbureau rapporteert aan het bestuur over de uitkomst van de beoordeling en de afwikkeling van (open)staande bevindingen, onder meer door middel van een risicodashboard en notities over specifieke onderwerpen.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN (MVO)

Pensioenfonds Vervoer beschikt over beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Dit staat los van het beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB). Een toelichting op MVB vindt u in hoofdstuk 11 Beleggingen.

Het MVO beleid beoogt om:

- Zichtbaar te maken hoe het pensioenfonds de pensioenregelingen op een maatschappelijk verantwoorde wijze uitvoert.
- Handvatten te geven bij het maken van keuzes ten aanzien van MVO vraagstukken en keuzes met MVO-elementen.

Het MVO beleid heeft betrekking op:

- de bestuursgremia
- het bestuursbureau
- de kernuitbestedingspartijen van het pensioenfonds.

Binnen de bestuursgremia en het bestuursbureau wordt volop aandacht besteed aan:

- **People:**
Pensioenfonds Vervoer vindt het belangrijk dat medewerkers voldoening halen uit hun werk en zich optimaal kunnen ontplooiën in hun werk. Er wordt gezorgd voor veiligheid voor de medewerkers, maar ook voor richtlijnen om in voorkomende gevallen de juiste wegen te kunnen bewandelen.
- **Planet:**
Er is aandacht voor het zo min mogelijk belasten van het milieu.

- Profit:

Het pensioenfonds heeft geen winstoogmerk, maar streeft evenwichtige belangenbehartiging na voor de actieve en gewezen deelnemers en uitkeringsgerechtigden. De belangen van alle belanghebbenden zijn bepalend voor het handelen van het fonds.

Het financieel resultaat van het pensioenfonds wordt, al naar gelang wat van toepassing is, toegevoegd of onttrokken aan de solvabiliteitsreserve. Daarmee komt het resultaat altijd volledig toe aan de deelnemers.

Pensioenfonds Vervoer stelt aan zijn kernuitbestedingspartijen als eis dat deze beschikken over een adequaat eigen MVO-beleid. Voor de wijze waarop de kernuitbestedingspartijen daar invulling aan geven verwijzen wij naar de websites van de betreffende organisaties.

7. Governance

CODE PENSIOENFONDSEN

Pensioenfonds Vervoer onderschrijft het belang van goed pensioenfondsbestuur. Sinds het verschijnen van de Code Pensioenfonds ('de Code') op 1 januari 2014 streeft het fonds ernaar om de daarin opgenomen normen toe te passen. De naleving van de Code (die herzien is in 2018) vormt voor Pensioenfonds Vervoer een continu proces. Minimaal één keer per jaar, aan het einde van elke kalenderjaar, bespreekt elk fondsorgaan de status van de naleving van de Code.

Met dit jaarverslag leggen we verantwoording af over de naleving van de Code. Waar het fonds afwijkt van de Code Pensioenfonds leggen we dat volgens het 'pas-toe-of-leg-uit'-principe expliciet uit in dit hoofdstuk.

Eind 2021 week Pensioenfonds Vervoer op twee onderdelen af van de Code: ten aanzien van diversiteit (codenorm 33) en ten aanzien van een overgangsregime voor de maximale zittingstermijnen van twee bestuurders (codenorm 34). Dit lichten we hierna toe.

Daarnaast hebben de Monitoringcommissie en de Pensioenfederatie enkele normen uit de Code Pensioenfonds aangewezen waarover pensioenfonds in elk geval over de naleving moeten rapporteren. In deze paragraaf gaan we ook nader op deze rapportagenormen in.

Verantwoording afleggen

Het bestuur weegt bij de beleidskeuzes steeds de verschillende belangen af van de groepen die bij Pensioenfonds Vervoer betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau. Het bestuur is transparant over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten daarvan en de beleidskeuzes voor de toekomst. Het bestuur legt hierover verantwoording af in het jaarverslag. Ook geeft het fonds inzicht in de genoemde risico's in dit jaarverslag. Daarnaast communiceert het bestuur over deze onderwerpen met sociale partners en andere belanghebbenden.

Interne gedragscode

Pensioenfonds Vervoer beschikt over een interne gedragscode. Het bestuur heeft daarin de gewenste cultuur vastgelegd. Alle verbonden personen dienen deze gedragscode te ondertekenen. Daarmee verklaren zij dat ze integer handelen.

De gedragscode bevat onder meer regels over het omgaan met vertrouwelijke gegevens, het omgaan met relatiegeschenken en nevenfuncties en het omgaan met financiële belangen in zakelijke relaties van het fonds. Verbonden personen vermijden elke vorm en elke schijn van persoonlijke bevoordeling of belangenverstremming met een partij waarmee het fonds een band heeft, op welke manier dan ook.

De compliance officer van het fonds toetst jaarlijks de naleving van de gedragscode aan de hand van een door alle verbonden personen in te vullen vragenlijst. Het bestuur bespreekt de rapportage over de naleving van de gedragscode. In de gedragscode zijn ook sancties opgenomen voor de niet naleving. De statuten bevatten ook adequate maatregelen die het bestuur kan treffen wanneer mogelijk sprake is van (schijn van) belangenverstremming.

Sinds 2020 geldt een nieuwe geactualiseerde versie van de Gedragscode. De hierbij behorende restricted list (van bedrijven in wiens aandelen of andere financiële instrumenten niet gehandeld mag worden) is in 2020 en in 2021 geactualiseerd.

In 2021 hebben alle verbonden personen van het fonds (nogmaals) een nieuwe, geactualiseerde versie van de e-learning 'compliance & integriteit pensioenfondsen' gevolgd en succesvol met een online toets afgesloten.

Evaluatie functioneren van de fondsorganen

Bestuur

Het eigen functioneren is voor het bestuur van Pensioenfonds Vervoer een belangrijk aandachtspunt. Een reflectie op het functioneren van het bestuur als geheel en van de individuele bestuursleden is een belangrijk middel om de bestuurlijke effectiviteit te vergroten. Jaarlijks vindt een zelfevaluatie plaats, waarbij zowel het functioneren van het bestuur als geheel (collectieve zelfevaluatie) als dat van de individuele bestuursleden (individuele zelfevaluatie) wordt geëvalueerd. De collectieve zelfevaluatie wordt minimaal eens in de twee jaar begeleid door een externe partij.

Het bestuur is aan het begin van het vierde kwartaal van 2021 gestart met de voorbereidingen voor de collectieve zelfevaluatie, onder begeleiding van een onafhankelijke externe moderator. Vanwege de onmogelijkheid om fysiek bijeen te komen vanwege de coronamaatregelen is de afsluitende plenaire sessie uitgesteld naar begin 2022. De individuele gesprekken hebben al in december 2021 plaatsgevonden.

Raad van toezicht

In het vierde kwartaal van 2021 vond de collectieve zelfevaluatie van de raad van toezicht plaats. Vanwege de geringe omvang van het gezelschap was het mogelijk om hiervoor fysiek bijeen te komen. De zelfevaluatie is begeleid door een onafhankelijke externe moderator. De raad heeft het verslag van de collectieve zelfevaluatie en de conclusies daaruit gedeeld met het bestuur en het verantwoordingsorgaan.

Verantwoordingsorgaan

Ook het verantwoordingsorgaan besteedt doorlopend aandacht aan het eigen functioneren. In het vierde kwartaal van 2021 vond de collectieve zelfevaluatie van het verantwoordingsorgaan plaats. Het verantwoordingsorgaan en de onafhankelijke externe moderator konden hiervoor fysiek bijeen te komen. Het verslag van de collectieve zelfevaluatie en de conclusies zijn gedeeld met het bestuur en de raad van toezicht.

Zorgvuldig benoemen en ontslaan

De procedures van benoeming en ontslag van leden van het bestuur en de raad van toezicht van Pensioenfonds Vervoer komen overeen met de normen uit de Code Pensioenfondsen en zijn opgenomen in de statuten. De nieuwe Codenorm dat het verantwoordingsorgaan zelf dient te besluiten tot het ontslag van één van zijn leden, wordt door het fonds opgevolgd. Dat geldt ook voor de toevoeging dat het bestuur (alleen in uitzonderlijke situaties) in overleg met de raad van toezicht kan overgaan tot ontslag van leden van het verantwoordingsorgaan. Beide wijzigingen zijn in 2021 ook verwerkt in de statuten.

Diversiteit

Pensioenfonds Vervoer wijkt af van enkele onderdelen van de diversiteitsnorm 33 van de Code Pensioenfondsen.

Minimaal één man en één vrouw in bestuur en VO

Pensioenfonds Vervoer heeft een diversiteitsbeleid, waarin is vastgelegd dat het bestuur voor diversiteit binnen de fondsorganen zorgt voor wat betreft geschiktheid, complementariteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit. Elk fondsorgaan bespreekt bij iedere zelfevaluatie en bij aanvang van elke termijn de eigen samenstelling voor wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit.

In het bestuur en in de raad van toezicht zitten minimaal één man en één vrouw. Sinds het vertrek van het vrouwelijk lid uit het verantwoordingsorgaan per 1 oktober 2021 is dit voor het VO niet meer het geval. Er is sindsdien sprake van een vacature in het VO die in 2022 vervuld zal worden. Het verantwoordingsorgaan en het bestuur hebben de voorkeur uitgesproken voor een vrouwelijke kandidaat, jonger dan 40 jaar. Het is de bevoegdheid van de bij het fonds betrokken werknemersverenigingen om een kandidaat te selecteren en voor te dragen.

Leden van boven én van onder de veertig jaar in bestuur en VO

In het verantwoordingsorgaan zijn alle leden boven de veertig jaar.

Tot 21 december 2021 hadden in het bestuur leden zitting van boven én van onder de veertig jaar. Op deze datum bereikte het jongste bestuurslid (die toetrad tot het bestuur op 36-jarige leeftijd) de leeftijd van 40 jaar. Bij een volgende vacature in het bestuur zal het bestuur de desbetreffende voordragende instantie verzoeken te trachten een kandidaat, jonger dan 40 jaar te selecteren.

De werving en selectie van leden voor fondsorganen die én beneden de 40 jaar zijn, én kennis hebben van de aangesloten sectoren en affiniteit met pensioen(fonds)en is het streven van Pensioenfonds Vervoer. Dit is ook vastgelegd in het diversiteitsbeleid van het fonds.

In 2021 was sprake van een (inmiddels vervulde) vacature in het VO namens pensioengerechtigden. Het is de desbetreffende voordragende partij ondanks grote inspanningen niet gelukt om voor deze vacature een vrouwelijke kandidaat te werven en selecteren die jonger is dan 40 jaar. Het bestuur acht dit evenwel acceptabel en laat daarbij het belang van kennis van de sector en affiniteit met pensioen(fonds)en zwaarder wegen dan de leeftijdsnorm en geslacht. Pensioenfonds Vervoer meent dat verschil in persoonlijkheden en bestuursstijl, evenals kennis van de aangesloten sectoren ook in grote mate bijdragen aan het bereiken van het achterliggende doel van diversiteit, namelijk kwaliteit van besluitvorming en vergroten van draagvlak.

Bij de vacature namens werknemers die per 1 oktober 2021 is ontstaan in het verantwoordingsorgaan heeft het bestuur opnieuw aan de desbetreffende voordragende werknemersvereniging verzocht een vrouwelijke kandidaat te selecteren die jonger is dan 40 jaar.

Het diversiteitsbeleid van Pensioenfonds Vervoer wordt jaarlijks besproken. Zo nodig wordt het beleid aangepast. Het bestuur zorgt bij elke aankomende vacature tijdig voor een opvolgingsplan. In dit plan staat de gewenste samenstelling naar leeftijd en geslacht van het orgaan waarin de vacature zal ontstaan. Het diversiteitsbeleid beschrijft welke maatregelen in elk geval getroffen worden om bij de vacature behorende diversiteitswens te

realiseren. Bij elke vacature bepaalt het bestuur concrete doelen die binnen haalbare termijnen bereikt kunnen worden, binnen de kaders van de statuten en reglementen van het fonds. Omdat vrijwel alle de leden van het bestuur en VO worden benoemd op voordracht van de bij het fonds betrokken cao-partijen is de invloed van het fonds evenwel beperkt. Het fonds spreekt tijdig de diversiteitswens uit. Daarnaast zorgt het fonds ervoor dat vacatures zo vroeg mogelijk bij voordragende organisaties kenbaar zijn zodat meer tijd is een geschikte kandidaat (vanuit het perspectief van diversiteit) te werven.

Bestuurstermijnen

Vóór 17 december 2015 hanteerde Pensioenfonds Vervoer geen maximale zittingstermijnen voor bestuursleden. Vanaf deze datum wel. In navolging van de Code Pensioenfonds heeft het bestuur besloten om met ingang van 17 december 2015 de zittingsduur van een bestuurslid te beperken tot vier jaar, waarna maximaal twee keer een herbenoeming kan plaatsvinden. In totaal dus maximaal drie termijnen van vier jaar.

Het bestuur heeft hierbij een overgangsregime afgesproken, dat in 2021 ook in de statuten is vastgelegd. Voor de bestuurders die vóór 17 december 2015 al zitting hadden in het bestuur, is de regel van maximaal twee herbenoemingen met ingang van de genoemde datum ingegaan. Dat betekent dat deze bestuursleden na 17 december 2015 nog maximaal tweemaal kunnen worden herbenoemd (ieder op de eigen datum van herbenoeming) voor een termijn van vier jaar.

Met dit overgangsregime werd op 31 december 2021 voor twee van de tien zittende bestuursleden de maximale zittingsduur die de Code in norm 34 stelt, overschreden. Op basis van het rooster van aan- en aftreden van het bestuur zal Pensioenfonds Vervoer per eind 2023 aan deze Codenorm gaan voldoen.

Het bestuur heeft in de afgelopen jaren veel draagvlak in en kennis verworven van de sectoren die het Pensioenfonds Vervoer bedient. Het bestuur vindt het belangrijk om dit draagvlak en deze kennis en ervaring zo goed mogelijk te borgen. Het bestuur laat daarbij het belang van borgen van draagvlak, kennis en ervaring zwaarder wegen dan de norm uit de code. Gelet op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel geldt dit des te meer, aangezien de komende jaren sociale partners samen met het fonds zich moeten voorbereiden op het nieuwe pensioenstelsel. Voor dit omvangrijke en complexe project is een goede samenwerking van het bestuur met sociale partners onontbeerlijk.

Binnen het bestuur is sprake van een goede spreiding van de verschillende zittingstermijnen. Daarmee is ook in de toekomst de continuïteit van een goed bestuur geborgd.

Het bestuur heeft in 2020 een continuïteitsplan voor het bestuur ontwikkeld om tijdig te kunnen anticiperen op de op de opvolgingen in het bestuur. Dit plan bevat de achtergrond, de context, de samenhang met andere (beleids-)documenten en het plan van aanpak. Het bestuur werkt het continuïteitsplan minimaal een keer per jaar bij.

Pensioenfonds Vervoer meent dat het achterliggende doel van de maximale zittingstermijnen, namelijk kwaliteit van besluitvorming, met de getroffen maatregelen (onder meer het continuïteitsplan) afdoende is geborgd.

Raad van toezicht en de Code Pensioenfonds

De raad van toezicht van Pensioenfonds Vervoer betreft de normen van de Code Pensioenfonds bij de uitoefening van zijn taak. Dit is ook vastgelegd in het reglement van de raad van toezicht en wordt door de raad van toezicht toegepast. De raad van toezicht rapporteert jaarlijks aan de hand van de acht thema's van de Code, op

welke wijze de Code binnen het pensioenfonds wordt nageleefd en toegepast. Het bestuur en de raad van toezicht bespreken jaarlijks de statusrapportage van de naleving van de Code Pensioenfondsen.

Missie, visie en strategie

Voor de beschrijving van de huidige missie, visie en strategie verwijzen wij naar het onderdeel 'Profiel' in dit bestuursverslag.

Verantwoord beleggen

Pensioenfonds Vervoer heeft een beleid voor verantwoord beleggen met de bijbehorende implementatierichtlijnen. In het hoofdstuk 11 'beleggingen' van het jaarverslag is beschreven op welke wijze Pensioenfonds Vervoer verantwoord belegt. De 'Verklaring inzake Beleggingsbeginselen' is te raadplegen op de website van het fonds.

Klachtenprocedure

Voor de beschrijving van de klachtenprocedure en de wijze van afhandeling van de klachten in 2021 verwijzen wij naar de paragraaf 'Klachtencommissie' in het hoofdstuk 5 'Bestuursstructuur' van dit bestuursverslag.

NALEVING WET- EN REGELGEVING

Pensioenfonds Vervoer heeft ook in 2021 onverminderd aandacht besteed aan het onderwerp 'compliance', ofwel het voldoen aan wet- en regelgeving. Dit is een continu proces.

In de hoofdstukken 8 tot en met 12 van dit bestuursverslag vindt u informatie over de wijze waarop Pensioenfonds Vervoer invulling geeft aan de wet- en regelgeving op het gebied van pensioenbeheer, beleggingen, risicomanagement en communicatie.

Het bestuur is niet bekend met overtreding van wet- en regelgeving door Pensioenfonds Vervoer over het verslagjaar 2021.

In 2021 zijn aan Pensioenfonds Vervoer geen dwangsommen of boetes opgelegd. De toezichthouders De Nederlandsche Bank nv en/of de Stichting Autoriteit Financiële Markten hebben geen aanwijzingen aan het fonds gegeven en hebben geen bewindvoerder aangesteld of de bevoegdheidsuitoefening van fondsorganen gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

8. Algemene ontwikkelingen op pensioengebied

Coronacrisis

De ontwikkelingen met betrekking tot de coronapandemie vormden ook in 2021 een standaard agendapunt op de bestuursvergaderingen met focus op pensioenen, de vergaderingen van de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan en ook regelmatig tijdens bestuursvergaderingen met focus op vermogensbeheer.

Incassobeleid

Pensioenfonds Vervoer rekende tot 1 oktober 2021 geen incassokosten en rente bij te laat betalen door werkgevers. Dit coulancebeleid eindigde tegelijkertijd met de NOW-regeling vanuit de overheid. De mogelijkheid een betalingsregeling te treffen tot 12 maanden blijft nog even bestaan.

Ondanks dit coulancebeleid wordt voor die werkgevers waarvoor de oudste nota ouder is dan 12 maanden, toch een faillissement aangevraagd. Het pensioenfonds vraagt faillissement aan zodat het pensioenfonds geen schade leidt. Het UWV vergoedt namelijk alleen niet-betaalde premies tot 12 maanden oud.

Pensioensprekuren

Ook in 2021 zijn de pensioensprekuren gewoon doorgegaan, echter over het algemeen via videogesprekken. Deze mogelijkheid is door de deelnemers positief ontvangen. Deze optie blijven wij daarom aanbieden, ook indien de gewone pensioensprekuren weer mogelijk zijn.

Aansluiting TNT Express en collectieve waardeoverdracht Pensioenfonds TNT Express

De onderneming TNT Express is vanaf 1 januari 2021 aangesloten bij Pensioenfonds Vervoer. Bij Pensioenfonds TNT Express bleven achter: de reeds opgebouwde pensioenen van de medewerkers van TNT Express, de pensioenen van de gewezen deelnemers en de ingegane pensioenen. Pensioenfonds TNT Express heeft in een uitgebreid traject gezocht naar een partij waar deze pensioenen konden worden ondergebracht. Medio 2021 heeft Pensioenfonds TNT Express definitief gekozen voor Pensioenfonds Vervoer. Vanaf dat moment loopt het traject om deze overdracht in goede banen te leiden.

Medio september 2021 heeft DNB laten weten geen bezwaar te hebben tegen de collectieve waardeoverdracht van de pensioenaanspraken en –rechten van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden van Stichting Pensioenfonds TNT Express naar Pensioenfonds Vervoer. Per 30 november 2021 heeft de collectieve waardeoverdracht plaatsgevonden van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

De pensioenverplichtingen van Pensioenfonds TNT Express zijn dekingsgraad neutraal overgenomen door Pensioenfonds Vervoer. Het grootste deel van het vermogen van Pensioenfonds TNT Express is begin december 2021 al overgedragen aan Pensioenfonds Vervoer. Alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden zijn over deze overgang en de gevolgen hiervan voor hun pensioenen geïnformeerd.

Eind eerste kwartaal van 2022 is alles volledig in de administratie verwerkt. Pas nadat het laatste jaarverslag van Pensioenfonds TNT Express definitief is geworden zal het toekomstige indexatiepotentieel vastgesteld worden.

Deze rechten zijn ontstaan vanwege de hogere dekkinggraad van Pensioenfonds TNT Express ten opzichte van Pensioenfonds Vervoer.

Vergelijking eigen loongegevens met gegevens uit de loonaangifteketen

In 2020 zijn drie pilots uitgevoerd m.b.t. looncontroles. De loongegevens die werkgevers sinds 2012 aanleverden in het portaal zijn vergeleken met de gegevens van de Belastingdienst uit de loonaangifteketen over diezelfde periode. In 2021 werd wekelijks met 250 werkgevers contact opgenomen om verschillen uit te zoeken. Tot nu toe zijn er 6.903 extra dienstverbanden aangeleverd naar aanleiding van deze actie. Er worden met name oproepkrachten aangemeld. Er zijn 5,2 miljoen extra gewerkte uren geregistreerd. Dit alles heeft geleid tot een premiecorrectie van bijna € 8 miljoen.

Deze actie laat zien dat er veel verschillen zijn en er dus veel correcties moeten worden uitgevoerd. Dit laat hiermee ook de noodzaak zien tot het overgaan op de loonaangifteketen en hiermee het pensioengevend loon te relateren aan het SV-loon. Dit zal waarschijnlijk pas tijdens de overgang naar de nieuwe pensioenregeling zijn. Tot die tijd zal genoemde vergelijking ook maandelijks gedaan gaan worden.

Nieuwe definitie samenwonen

Pensioenfonds Vervoer heeft de cao-partijen in de vier sectoren gevraagd de definitie van samenwonen aan te passen. Hiermee wordt voldaan aan het toekomstige partnerbegrip vanuit de overheid. In de praktijk werd deze definitie al voor voorkomende gevallen gehanteerd. Alle cao-partijen zijn akkoord gegaan met de voorgestelde definitie. Deze wijziging is per direct in het pensioenreglement opgenomen, waardoor het reglement en de dagelijkse praktijk weer op elkaar aansluiten.

Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)

Cao-partijen in het beroepsgoederenvervoer hebben een collectieve RVU-regeling afgesproken per 1 januari 2022. Pensioenfonds Vervoer heeft meegeholpen de regeling vorm te geven, maar heeft in de uitvoering geen formele rol. Wel zijn uiteraard de pensioenconsulenten, net als altijd, beschikbaar voor iedereen die (eerder) met pensioen wil. In de spreekuren maken de pensioenconsulenten altijd al berekeningen met inkomen elders. Voor RVU-uitkeringsgerechtigden is dit dan ook inclusief de RVU-bedragen.

Werkgroep risico TWK-aansluitingen geen premie

In het vierde kwartaal zijn belangrijke rechterlijke uitspraken gedaan over medewerkers van zogenaamde platforms (Uber en Deliveroo). Daarnaast buigt de Europese wetgever zich ook over de vraag of de medewerkers die voor deze platforms werken, recht hebben op een arbeidsovereenkomst en dus niet als zelfstandig ondernemer mogen werken.

Voor Pensioenfonds Vervoer is deze ontwikkeling belangrijk in het kader van de verplichtstelling. Mocht het zo zijn dat deze medewerkers gezien worden als werknemers met een arbeidsovereenkomst, dan vallen zij onder de verplichtstelling en hebben zij (met terugwerkende kracht) recht op pensioen. De ondernemingen en alle werknemers (ook het kantoorpersoneel) moeten dan vanaf de oprichting aan de pensioenregeling gaan deelnemen en premie betalen.

Een werkgroep van het bestuur onderzoekt deze ontwikkelingen en de gevolgen daarvan voor Pensioenfonds Vervoer en adviseert het bestuur over eventueel te ondernemen acties. Hierbij behoort ook een advies tot contact leggen met de nieuwe minister van SZW.

Niet opgevraagde pensioenen

Het vinden van pensioengerechtigden blijft een hoge prioriteit houden. En als ze gevonden zijn om hen het pensioen ook daadwerkelijk te kunnen uitkeren. Pensioenfonds Vervoer stuurde ook afgelopen jaar weer kerstkaarten aan pensioengerechtigden die hun pensioen nog niet hebben aangevraagd. De hoop is dat de pensioengerechtigde alsnog contact met ons opneemt.

Voor 2022 staat o.a. bezoeken van pensioengerechtigden met een substantieel pensioen op het programma (als de coronamaatregelen dit toelaten). Ook worden onze bestanden naast die van SVB gelegd en gaan we door met het uitwisselen van gegevens tussen pensioenfondsen. Dit laatste in steeds breder verband. Uiteraard houden we ons hierbij altijd aan alle privacy spelregels.

Kwaliteit pensioenadministratie

Om de kwaliteit van de pensioenadministratie te waarborgen, worden vanaf januari 2018 ieder kwartaal zogeheten 'gegevensgerichte controles' gedaan op uitgevoerde mutaties in de pensioenadministratie. Ieder kwartaal wordt er op risicogebieden (waar fouten te verwachten zijn vanwege complexiteit) een aantal dossiers volledig nagerekend ('Quinto-P') en wordt de bijbehorende communicatie gecontroleerd. Een deel van de dossiers bevat reguliere mutaties en een ander deel de controle op een thema. Het thema betreft vaak een recente programmawijziging of afgerond project. Thema's in 2021 waren:

- Juiste verwerking van deeltijdpensioen
- Prepensioen: juiste omzetting bij 65 jaar en juiste omzetting bij eerder pensioneren;
- Reguliere waardeoverdrachten Inkomend en Uitgaand (niet zijnde de automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen);
- Juistheid en communicatie uitkeringen van bijzonder partnerpensioen na overlijden van de deelnemer.

Wanneer eventuele gevonden fouten meerdere deelnemers raken, wordt de grondoorzaak gezocht en een structurele oplossing gezocht en geïmplementeerd. Met deze wijze van vroegtijdig opsporen van fouten zetten we steeds weer een belangrijke stap op weg naar een volledig juiste pensioenadministratie.

Pensioenakkoord

Er komt een nieuw pensioenstelsel. Daardoor moet ook de pensioenregeling van Pensioenfonds Vervoer op een aantal punten veranderen.

Er zijn straks twee soorten regelingen mogelijk. De bij Pensioenfonds Vervoer betrokken cao-partijen hebben deze regelingen bestudeerd. De cao-partijen hebben voorlopig gekozen voor de solidaire premiereregeling. Die regeling gaan ze nu verder uitwerken. Uiterlijk 1 januari 2027 (maar met als streefdatum: 1 januari 2025) zou de nieuwe pensioenregeling in de opzet van het Pensioenakkoord moeten starten.

Bij de uitwerking van de nieuwe pensioenregeling zullen de uitgangspunten van de huidige regeling een belangrijke rol spelen.

Wet pensioenverdeling pensioenrechten bij scheiding

Deze wet zou eigenlijk al ingaan in 2021. De invoering is echter uitgesteld tot 1 juli 2022 en zal naar alle waarschijnlijkheid nog later in werking treden.

In de nieuwe wet gaat het erom dat men na een scheiding met betrekking tot het pensioen minder lang 'vastzit' aan de ex-partner. Dit wordt bereikt doordat conversie de nieuwe standaard wordt. De ex-partner krijgt straks automatisch de helft van het pensioen dat door de deelnemer is opgebouwd tijdens een huwelijk of geregistreerd partnerschap. Dat deel wordt omgezet in een zelfstandig recht op pensioen voor de ex-partner. Als een van de ex-partners komt te overlijden, dan heeft dat voortaan geen invloed meer op de pensioenuitkering van de ander.

Ex-partners kunnen afwijken van deze standaard door uiterlijk binnen zes maanden na scheiding andere afspraken door te geven (nu is dat nog 2 jaar).

9. De pensioenregeling

De pensioenregeling van Pensioenfonds Vervoer is een uitkeringsovereenkomst in de zin van artikel 1 van de Pensioenwet. Een uitkeringsovereenkomst is een pensioenregeling waarbij afspraken zijn gemaakt over de hoogte van de pensioenuitkering.

De pensioenregeling van Pensioenfonds Vervoer is een middelloonregeling. Het pensioen hangt af van het aantal jaren dat de deelnemer in dienst is bij een aangesloten werkgever en de hoogte van het gemiddelde salaris gedurende deze periode.

De pensioenrichtleeftijd is 68 jaar. Deelnemers bepalen zelf wanneer zij hun pensioen daadwerkelijk laten ingaan. Op zijn vroegst kan een deelnemer het pensioen laten ingaan van zijn of haar 55^e. Het opbouwpercentage is 1,788%. De franchise is voor alle sectoren (goederenvervoer, besloten busvervoer, taxivervoer en Orsima) op 1 januari 2022 vastgesteld op € 13.343 (2021: € 13.111).

Het maximaal pensioengevend salaris in de basisregeling voor alle sectoren bedraagt per 1 januari 2022 € 59.706 (2021: € 58.311). De componenten van het pensioengevend loon verschillen per sector.

De verdeling van de premies in de sectoren Goederenvervoer, Besloten Busvervoer en Taxivervoer is in 2021 niet veranderd ten opzichte van 2020. De premieverdeling voor 2022 staat in de volgende tabel.

Premieverdeling pensioenregelingen in 2022

	Premie	Werkgeversdeel	Werknemersdeel
Goederenvervoer	30,0%	19,84%	10,16%
Besloten Busvervoer	30,0%	17,81%	12,19%
Taxivervoer	30,0%	17,75%	12,25%
Orsima	30,0%	18,00%	12,00%

Deelnemers in de sectoren Goederenvervoer en Besloten Busvervoer betalen daarnaast 0,8% van de pensioengrondslag voor een WIA-aanvulling bij arbeidsongeschiktheid. In beide sectoren geldt dat de premie voor deze WIA-aanvulling volledig voor rekening komt van de werknemer.

10. Communicatie

Werken aan juist beeld van pensioen

Zowel uit landelijk onderzoek, als uit eigen onderzoek, blijkt dat bij veel deelnemers misvattingen leven. Zo denken veel deelnemers dat ze niet zelf kunnen kiezen wanneer het pensioen dat zij via de werkgever opbouwen ingaat. Een ander wijd verbreide misvatting is dat je minder aan pensioen terugkrijgt dan je zelf hebt betaald. Dit soort misvattingen kunnen bijdragen aan een negatief beeld van pensioen en het pensioenfonds. Om die reden zijn waar mogelijk teksten zo aangepast dat ze bijdragen aan een juist beeld van pensioen en het pensioenfonds. Het fonds spreekt bijvoorbeeld niet meer over een 'standaard pensioenleeftijd' en benadrukt op veel plekken dat je zelf bepaalt wanneer het pensioen ingaat.

In 2021 zijn alle uitingen die te maken hebben met nieuwe werkgevers (die zich mogelijk moeten aansluiten bij Pensioenfonds Vervoer) en het overlijden van een deelnemer of gepensioneerde geanalyseerd en waar nodig herzien. Alle teksten zijn vereenvoudigd. De herziene uitingen worden in 2022 ingeregeld.

Eind 2021 is een nieuw communicatiebeleidsplan opgesteld voor 2022-2024. In dit plan staat ook het werken aan een juist beeld van pensioen en het pensioenfonds centraal. De gedachte erachter is dat een juist beeld van pensioen het fundament vormt voor effectieve communicatie in de toekomst over de nieuwe regeling en de mogelijkheden c.q. het nut om het eigen pensioen te volgen.

Eerste versie van de Pensioencheck is in gebruik

Ook is in 2021 een eerste versie van de Pensioencheck in gebruik genomen. Dit is een online tool, waarbij de deelnemer een aantal vragen beantwoordt. Daarna krijgt de deelnemer op basis van zijn of haar antwoorden een aantal tips op maat en kan de deelnemer direct in actie komen. Denk aan het maken van een afspraak met een pensioenconsulent of het maken van een pensioenplan. Geleidelijk aan worden groepen deelnemers uitgenodigd om de Pensioencheck uit te voeren. Het is de bedoeling deze tool verder uit te werken, zodat het een volwaardige check is, waarbij we de deelnemer zoveel mogelijk op maat kunnen benaderen met vragen die passen bij de situatie van de deelnemer.

TON special over pensioen

In november is een speciale editie van het TON magazine verschenen, een tweemaandelijks tijdschrift voor medewerkers in het goederenvervoer. Het doel van de speciale editie was de basis van pensioen op een begrijpelijke en aansprekende manier neer te zetten, vanuit het perspectief van de deelnemer. Verder kwam in een artikel het gesprek tussen werkgevers en werknemers over de nieuwe regeling aan bod.

Onderzoeken

Medio 2021 heeft Pensioenfonds Vervoer in samenwerking met een extern bureau kwalitatief onderzoek gedaan naar het beeld bij en de mening over maatschappelijk verantwoord beleggen. In het vierde kwartaal heeft Pensioenfonds Vervoer online enquêtes uitgevoerd onder werkgevers (en administratiekantoren), actieve

deelnemers en gepensioneerden. De resultaten van deze onderzoeken zijn besproken in het bestuur en meegenomen bij het opstellen van de beleids- en jaarplannen.

Contact met het fonds

Geleidelijk kunnen werkgevers, deelnemers en pensioengerechtigden op steeds meer manieren contact opnemen met het fonds. De volgende kanalen waren eind 2021 beschikbaar:

- Schriftelijk contact
- Telefoon
- E-mail
- Live chat via de website
- Persoonlijke pensioengesprek via videobellen met een pensioenconsulent

11. Beleggingen

Financiële markten - algemeen

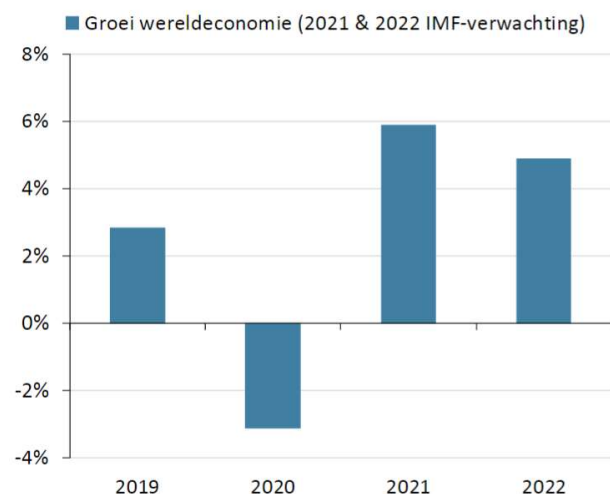
Inleiding

In deze paragraaf worden de algemene marktontwikkelingen in boekjaar 2021 geschetst. De in deze paragraaf vermelde cijfers hebben niet specifiek betrekking op Pensioenfonds Vervoer. De in de volgende paragrafen van hoofdstuk 11 'Beleggingen' opgenomen cijfers geven wel de uitkomsten van de beleggingsportefeuilles van Pensioenfonds Vervoer weer.

Vaccins ondersteunen sterk herstel in 2021

De eerste helft van 2021 stond vooral in het teken van een sterk economisch herstel na de economische krimp in 2020. Door grootschalige vaccinatiecampagnes werden de coronabeheersingsmaatregelen versoepeld en gingen economieën steeds verder van het slot. In combinatie met forse begrotingsstimulansen en een zeer ruim monetair beleid zorgde dit voor hoge groeicijfers. De keerzijde hiervan was dat de inflatie wereldwijd sterk opliep. Zorgen over deze hoge inflatie kenmerkten vooral de tweede helft van het jaar. Daarnaast deden in de tweede helft van het jaar nieuwe varianten van het coronavirus hun intrede. Deze varianten bleken besmettelijker dan de eerste variant van het coronavirus waardoor versoepelingen gedurende het jaar in veel landen deels moesten worden teruggedraaid.

PLAAT: BBP GROEI WERELDECONOMIE

Bron: Bloomberg, Achmea IM

Inflatie leidt tot draai in het monetaire beleid

De beleidsmakers van de centrale banken waren het grootste deel van het jaar van mening dat de hoge inflatie van tijdelijke aard zou zijn. In de laatste maanden van 2021 hebben de meeste centrale banken hun mening hierover bijgesteld. In Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk is daarom eind 2021 al een begin gemaakt met het verhogen van de beleidsrente. Ook in veel opkomende landen zijn centrale banken begonnen met het normaliseren van het

monetaire beleid. De Amerikaanse centrale bank (Fed) zal dit voorbeeld in 2022 volgen. De ECB is vooralsnog vrij terughoudend in normalisatie van het monetaire beleid. Door de inflatieontwikkelingen zijn de renteniveaus gedurende het jaar opgelopen.

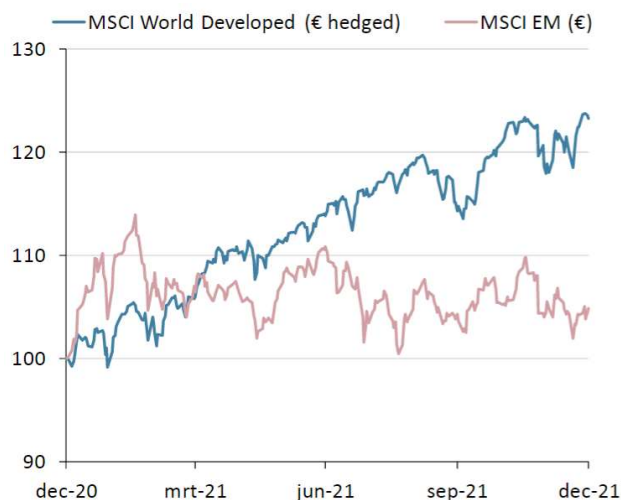
Internationale aandacht voor klimaatverandering

Met de inauguratie van Joe Biden als 46^e president van de Verenigde Staten in januari ging er een andere wind waaien in Washington. Biden liet de Verenigde Staten weer toetreden tot het klimaatakkoord van Parijs, een overeenkomst waar zijn voorganger Donald Trump zijn land enkele maanden eerder uit had teruggetrokken. In november kwamen verschillende landen in Glasgow bijeen om afspraken te maken over de aanpak van klimaatverandering. Het streven blijft nog steeds om de opwarming te limiteren tot 1,5°C. De top bracht echter geen grootse nieuwe plannen. Wel zegden China en de Verenigde Staten toe hun CO₂-uitstoot te zullen verminderen.

Vaccinaties en ruim monetair beleid zorgen voor risk-on sentiment

Over het hele jaar gezien presteerden de risicovolle beleggingen aandelen en grondstoffen veruit het best. Aandelen werden ondersteund door sterke winstcijfers en het ruime monetaire beleid. Grondstoffen profiteerden van een sterke toename van de vraag en krapte aan de aanbodkant. De verliezers van het jaar waren nominale staatobligaties, zowel van de ontwikkelde als van de opkomende landen. Door de oplopende inflatie en de (verwachte) normalisatie van het monetaire beleid liepen de renteniveaus op.

PLAAT: AANDELENMARKTEN

Bron: Bloomberg, Achmea IM

Technologie- en Energieaandelen domineren in 2021

Wereldwijde aandelen zaten afgelopen jaar in de lift. Vooral de aandelenmarkten uit de ontwikkelde landen presteerden goed. Amerikaanse aandelen gingen aan kop, mede met dank aan de hoge rendementen van de zwaarwegende technologiesector en van andere megacap aandelen. Energieaandelen presteerden het beste in 2021 en stegen met 42%. Deze profiteerden van de sterk gestegen olie- en gasprijzen. Nutsbedrijven waren de minst goed

presterende sector en stegen slechts 12,9%. Bij de factoren behaalde de factor (lage) volatiliteit het laagste rendement. Kwaliteitsaandelen daarentegen waren ook afgelopen jaar weer volop in trek.

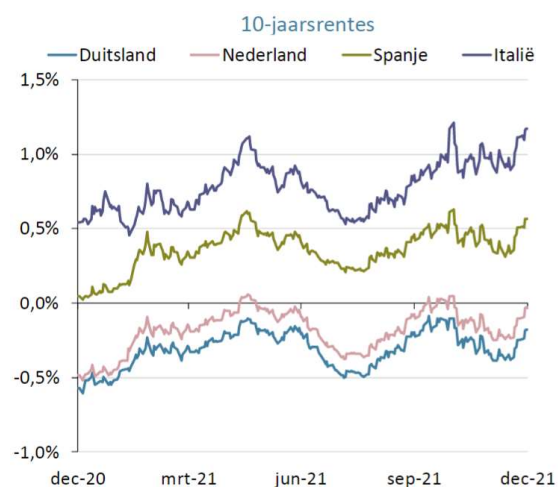
Chinese aandelen drukken het rendement van aandelen opkomende markten

Het rendement van aandelen uit de opkomende markten bleef sterk achter. In euro's gemeten was er nog een positief rendement van 4,9%, in lokale valuta was het rendement echter nipt negatief. Dit kwam vooral door het slechte rendement van Chinese aandelen, die een hoog gewicht hebben binnen opkomende markten. Chinese aandelen daalden in 2021 met ruim 22% als gevolg van overheidsregulering en door zorgen over de vastgoedmarkt.

Beursgenoteerd vastgoed herstelt zich na moeilijk jaar

Beursgenoteerd vastgoed had in 2020 een moeilijk jaar. Door de pandemie werkten mensen vanuit huis en gingen hotels en winkels dicht. Beursgenoteerd vastgoed eindigde dat jaar daardoor fors lager. In 2021 herstelde vastgoed zich. In Europa noteerde beursgenoteerd vastgoed 18% hoger. Hierdoor stond beursgenoteerd vastgoed in Europa ultimo 2021 enkele procentpunten boven het niveau van voor de coronapandemie. In de Verenigde Staten was het herstel nog sterker en eindigde de categorie het jaar 43% hoger in dollars gemeten. De rendementen waren het hoogst bij winkels en woningen (beide circa 43% hoger in euro's). Kantoren blijven met een rendement van circa 23% in euro's in 2021 nog onder het niveau van voor het uitbreken van de pandemie in maart 2020.

PLAAT: 10 JAARS RENTE STAATSOBLIGATIES EUROPA

Bron: Bloomberg, Achmea IM

Staatsobligaties eindigen 2021 lager door stijging rente

Staatsobligaties waren door de oplopende rente afgelopen jaar de slechtst presterende beleggingen. Vooral Britse staatsobligaties presteerden relatief slecht, terwijl Japanse staatsobligaties de schade beperkt hielden. Binnen de eurozone presteerden Duitse staatsobligaties het minst slecht, terwijl Oostenrijkse staatsobligaties het laagste rendement behaalden. Door de sterker dan verwachte stijging van de inflatie waren inflatie gerelateerde obligaties de best presterende obligatiecategorie in 2021.

Hoogrentende obligaties profiteren van risk-on sentiment

Bedrijfsobligaties in Europa met een hoge kredietwaardigheid gingen gebukt onder de stijging van de risicovrije rente alsook van de risico-opslag. Hierdoor kwam het totaalrendement op deze categorie negatief uit: -2%. Hoogrentende obligaties (high yield) profiteerden, ondanks de stijging van de risicovrije rente, daarentegen van het risk-on sentiment op financiële markten. De risico-opslag op high-yield-obligaties daalde in 2021 met circa 40 basispunten fors. De sterke stijging van de olieprijs was een rugwind voor energiebedrijven die circa een zesde van de index uitmaken. Wereldwijde high-yield-obligaties (waarvan het valutarisico is afgedekt) noteerden mede hierdoor eind 2021 4,2% hoger dan aan het begin van het jaar.

Obligaties opkomende landen onder druk door stijgende rente

Het totaalrendement op staatsobligaties van opkomende landen stond afgelopen jaar onder druk door de stijging van de rente. Voor obligaties opkomende landen in de sterke valuta EUR en USD bedroeg het rendement -2,8%. Staatsobligaties opkomende landen in lokale valuta eindigden in euro's gemeten een fractie lager, op -2,9%. Het valutarendement was met circa 1% positief.

Aanzienlijke waardedaling voor euro in 2021

De euro daalde in waarde ten opzichte van de meeste andere belangrijke valuta's. De belangrijkste oorzaak daarvan waren de toegenomen renteverschillen. Zo stegen in de eurozone de renteniveaus minder hard dan in bijvoorbeeld de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk. De euro steeg wel in waarde ten opzichte van de Japanse yen. De Japanse centrale bank is naar verwachting nog soepeler in haar beleid dan de Europese Centrale Bank. De euro daalde per saldo ook ten opzichte van de opkomende landen valuta's. Wel waren er grote verschillen. Zo steeg de Chinese renminbi met ruim 11% ten opzichte van de euro, terwijl de Turkse lira met 40% daalde ten opzichte van de euro. De valutamarkten zijn het vertrouwen in deze munt kwijt nadat de Turkse centrale bank de rente meerdere malen onder politieke druk verlaagde, terwijl de Turkse inflatie juist zeer hoog is. De vervanging van verschillende centralebankpresidenten en het ontslag van de minister van Financiën draagt niet bij aan het tanende vertrouwen in de Turkse munt.

Beleggingsbeleid

In 2021 is op de volgende onderdelen invulling gegeven aan het Meerjaren Strategisch Beleggingsbeleid 2021- 2025 (MSB 2025):

- Er is een allocatie vastgesteld van 10% naar niet-beursgenoteerd core vastgoed, met de volgende onderverdeling:
  - Een streefallocatie van 7% voor Nederlands niet beursgenoteerd core vastgoed
  - Een streefallocatie van 3% voor Europees niet beursgenoteerd core vastgoed.

De voornaamste portefeuilledoelstellingen van de allocatie naar internationaal vastgoed zijn verdere spreiding van de portefeuille en indirecte inflatiegevoeligheid.

- Het valutabeleid is herijkt en aangepast naar 75% afdekking van de belangrijkste 3 valuta's: Amerikaanse dollar (ongewijzigd), Britse Pond en Japanse Yen.

- Er is afgelopen jaar veel aandacht besteed aan klimaatrisico's in de portefeuille, zie onderdeel Verantwoord beleggen.
- Amerikaanse bankleningen zijn versneld afgebouwd in 2021 en verdwijnen daarmee uit de portefeuille.
- De omvang van de rente-afdekking is ongewijzigd gebleven waarbij wel studie is gemaakt van de drijvende krachten achter de renteontwikkeling.

In het eerste halfjaar is er een rebalancing uitgevoerd op de categorie aandelen. Vanwege de stijging van de beurskoersen was bij die categorie een overschrijding van de bandbreedte ontstaan.

Aan het eind van het jaar heeft er een collectieve waardeoverdracht van pensioenfonds TNT Express plaatsgevonden. Deze collectieve waardeoverdracht heeft geen impact gehad op de samenstelling en/of het risicoprofiel van de beleggingen van Pensioenfonds Vervoer.

Rendement in 2021

Onderstaande tabel geeft per beleggingscategorie een overzicht van de behaalde bruto rendementen, de bijbehorende normrendementen en de (bijdrage aan de) performance. Omdat de rendementen gedurende het gehele jaar ontstaan, zijn deze afgezet tegen de gemiddelde allocatie van het vermogen.

Bruto rendementen per beleggingscategorie ⁷						
	Gemiddelde allocatie x € 1 miljoen	Gemiddelde allocatie in %	Portefeuille rendement in %	Benchmark rendement in %	Outper- formance in %	Bijdrage aan rende- ment in %
Aandelen	13.341	35,9	23,8	23,8	0,0	7,7
Vastrentende beleggingen ⁸	12.550	33,8	5,4	4,3	1,1	1,9
Vastgoed	1.220	3,3	8,0	12,1	-4,1	0,3
Totaal exclusief afdekking	27.111	73,0	13,9	13,6	0,3	9,9
Valuta afdekking	-288	-0,8	-	-	-	-2,2
Rente afdekking ⁸	10.350	27,8	-	-	-	-6,8
Totaal portefeuille	37.173	100	0,9	0,7	0,2	0,9

⁷ Deze verdeling in beleggingscategorieën is gemaakt op basis van het beleggingsbeleid 2021 van het pensioenfonds. De verdeling wijkt op onderdelen af van die in de Jaarrekening, waarin de vanuit de regelgeving voor de Jaarrekening vereiste rubriceringen worden gevolgd. Dat heeft uiteraard geen invloed op de totaaluitkomsten.

⁸ Conform het beleggingsbeleid van Pensioenfonds Vervoer staan in deze tabel onder vastrentende waarden alleen de obligaties die deel uitmaken van de 'return-portefeuille'. De rente afdekking ('matching portefeuille') wordt gevormd door obligaties en financiële derivaten. De obligaties behorend tot de matching portefeuille staan hier gerubriceerd onder de rente afdekking. Dit in tegenstelling tot verderop in de Jaarrekening. Daar staan de obligaties van de 'matching-portefeuille' gerubriceerd onder de vastrentende waarden.

In 2021 heeft de beleggingsportefeuille een bruto rendement van 0,9% opgeleverd. Dit is 0,2% hoger dan het rendement van de benchmark. De bijdrage van de afdekking van het valutarisico aan het totaalrendement was -2,2%-punten. De bijdrage van de renteafdekking was -6,8%-punten.

Gelet op de sterk schommelende waarde van de afdekkingsinstrumenten is het niet zinvol om ook de rendementen van de afdekkingscategorieën op zichzelf te berekenen. De stijging van de rente is terug te zien in de negatieve bijdrage van de rente afdekking aan het totaalrendement. Dat gold ook voor de bijdrage van de valuta-afdekking. De waardeinstijging van de Amerikaanse dollar en het Britse pond zorgde voor een negatieve bijdrage aan het totaalrendement. Het koersrisico van deze valuta wordt namelijk (deels) afgedekt.

Daarnaast hebben vooral de ontwikkelingen op de aandelenmarkten positief bijgedragen aan het rendement. Maar ook de overige categorieën, vastrentende beleggingen en vastgoed, droegen positief bij aan het rendement.

Alle cijfers in bovenstaande tabel zijn bruto, dat wil zeggen: voor aftrek van kosten. Het netto rendement, na aftrek van vermogensbeheerkosten, bedraagt 0,6% op totaalniveau. De totale vermogensbeheer kosten, en dus het verschil met het bruto rendement is 0,26%-punten. Onderstaande tabel toont alle rendementen na aftrek van de vermogensbeheerkosten.

Netto rendementen per beleggingscategorie ^{9 10}

	Gemiddelde allocatie x € 1 miljoen	Gemiddelde allocatie in %	Portefeuille rendement in %	Benchmark rendement in %	Outper- formance in %	Bijdrage aan rende- ment in %
Aandelen	13.341	35,9	23,5	23,8	-0,3	7,5
Vastrentende beleggingen ¹¹	12.550	33,8	5,0	4,3	0,7	1,8
Vastgoed	1.220	3,3	7,9	12,0	-4,1	0,3
Totaal exclusief afdekking	27.111	73,0	13,6	13,6	0,0	9,7
Valuta afdekking	-288	-0,8				-2,2
Rente afdekking ¹¹	10.350	27,8	-	-	-	-6,8
Totaal portefeuille	37.173	100	0,6	0,6	0,0	0,6

⁹ Deze verdeling in beleggingscategorieën is gemaakt op basis het beleggingsbeleid 2021 van het pensioenfonds. De verdeling wijkt op onderdelen af van die in de Jaarrekening, waarin de vanuit de regelgeving voor de Jaarrekening vereiste rubriceringen worden gevolgd. Dat heeft uiteraard geen invloed op de totaaluitkomsten.

¹⁰ Ten opzichte van de tabel met bruto rendementen kunnen er afrondingsverschillen voorkomen.

¹¹ Conform het beleggingsbeleid van Pensioenfonds Vervoer staan in deze tabel onder vastrentende waarden alleen de obligaties die deel uitmaken van de 'return-portefeuille'. De rente afdekking ('matching portefeuille') wordt gevormd door obligaties en financiële derivaten. De obligaties behorend tot de matching portefeuille staan hier gerubriceerd onder de rente afdekking. Dit in tegenstelling tot verderop in de Jaarrekening. Daar staan de obligaties van de 'matching-portefeuille' gerubriceerd onder de vastrentende waarden.

Verantwoord beleggen

In 2021 heeft Pensioenfonds Vervoer verdere stappen gezet in het ontwikkelen en implementeren van het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) beleid.

De ESG-werkgroep bestaande uit leden van het bestuur en werknemers van het bestuursbureau heeft in 2021 vier keer vergaderd. Daarnaast heeft de werkgroep vier bijeenkomsten gehouden in het kader van beeldvorming en kennisoverdracht. De werkgroep had als doelstelling om een klimaatrisicobeleid te formuleren en het landenbeleid te actualiseren.

Tot en met 2020 was het landenbeleid gebaseerd op de sanctielijst van de Verenigde Naties. Na bestudering van meerdere opties voor het landenbeleid heeft de werkgroep aan het bestuur geadviseerd om sancties die door de Europese Unie worden opgelegd aan overheden van landen toe te voegen als uitsluitingsgrondslag. Het bestuur heeft dit advies overgenomen.

De werkgroep heeft zich uitgebreid verdiept in klimaatrisico's. Kennissessies met hoogleraren en andere experts waren belangrijke inspiratiebronnen. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een klimaatrisicobeleid, dat een integraal onderdeel vormt van het MVB beleid. Omdat de kennis over klimaatverandering nog in ontwikkeling is, is dit beleid ook nog in ontwikkeling. In het beleid hebben we ook een groot aantal vervolgstappen gedefinieerd, die we in de komende tijd zullen doorlopen. Het MVB beleid is voor het laatst aangepast op 16 december 2021. Het actuele MVB beleid staat gepubliceerd op onze website.

Wij vinden MVB erg belangrijk. Daarom hebben we hier de afgelopen jaren steeds meer aandacht en besteed en hierin extra stappen gezet. Deze inspanningen hebben er toe geleid dat Pensioenfonds Vervoer een grote stijging heeft doorgemaakt op de jaarlijkse VBDO-ranglijst voor duurzaam beleggen door Pensioenfonds. Pensioenfonds Vervoer steeg van plaats 32 naar plaats 18. Een stijging op deze ranglijst was voor ons geen doel op zich, maar wij vinden het uiteraard mooi dat onze inspanningen tot dit resultaat hebben geleid.

Themabepaling

In het MVB-beleid richt Pensioenfonds Vervoer zich op een aantal specifieke thema's. Deze zijn mede gebaseerd op de uitkomsten van een deelnemersonderzoek. De keuze voor deze thema's is herbevestigd in 2021 naar aanleiding van een deelnemers uitvraag. De thema's zijn: werknemersrechten, CO₂/klimaatverandering en beloningsbeleid.

Uitsluitingen

Pensioenfonds Vervoer publiceert elk half jaar de uitsluitingslijst op zijn website. Ultimo 2021 zijn 8 landen en 225 bedrijven uitgesloten van deelname in de portefeuille van het pensioenfonds. Het aantal uitgesloten bedrijven is significant meer dan in ultimo 2020 (54 bedrijven). Dit komt door uitsluiting van tabaksproducenten per 1 februari 2021 en de implementatie van een restrictief beleid ten aanzien van steenkool en teerzanden. Dit betekent dat wanneer een bedrijf meer dan 30% van de omzet haalt uit steenkolen of teerzanden, het bedrijf wordt uitgesloten.

In 2021 heeft Pensioenfonds Vervoer besloten om met ingang van 1 februari 2022 de volgende verscherpingen toe te passen in het uitsluitingsbeleid. Onder andere met het verlagen van de omzetgrens van 30% naar 5% voor bedrijven die zich bezig houden met winning van steenkolen en olie uit teerzanden. Daarnaast geldt deze

omzetgrens van 5% ook voor bedrijven die zich bezighouden met de winning van schalieolie en schaliegas en winning van olie en gas in het Arctisch gebied.

Zoals hierboven aangegeven, is ook het landen uitsluitingsbeleid in 2021 opnieuw beoordeeld. Naast sancties van de Verenigde Naties worden per 1 augustus 2021 ook sancties van de Europese Unie meegenomen bij het landen uitsluitingsbeleid. Pensioenfonds Vervoer sluit overheden uit als de Verenigde Naties en/of de Europese Unie majeure/substantiële sancties tegen de centrale overheid van één bepaald land hebben ingesteld. Over het algemeen schenden de overheden van dergelijke landen systematisch de fundamentele mensenrechten van hun burgers.

Pensioenfonds Vervoer sluit ook producenten van controversiële wapens uit van beleggingen en bedrijven die de normen van de UN Global Compact, OESO Richtlijnen voor Multinationale ondernemingen en UN Guiding Principles on Business and Human Right schenden.

ESG-integratie

ESG-integratie betreft het meenemen van environmental, social & governance (ESG) aspecten in het beleggingsproces. Pensioenfonds Vervoer be vraagt al zijn vermogensbeheerders over de wijze waarop zij ESG-integratie beoefenen en spoort hen, waar nodig, aan om hierin verdere stappen te zetten. Mede door gesprekken met Pensioenfonds Vervoer zijn inmiddels alle vermogensbeheerders die mandaten beheren voor het pensioenfonds ondertekenaar van de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties.

Screening van de beleggingsportefeuilles

Pensioenfonds Vervoer laat zijn beleggingsportefeuilles periodiek screenen. Uit de screening volgt of de ondernemingen waarin wordt belegd niet in overtreding zijn van internationale normen en standaarden, zoals verwoord in de UN Global Compact en/of de OESO-richtlijnen. Hierbij wordt gekeken naar impact van het gedrag van de onderneming op de samenleving en/of milieu en de ernst, schaal en onomkeerbaarheid van de schending. Naar aanleiding van de bevindingen neemt Pensioenfonds Vervoer wanneer nodig actie. Bijvoorbeeld door het uitsluiten of het starten van een dialoog met een onderneming. In 2021 heeft Pensioenfonds Vervoer het screeningsbeleid verder aangevuld.

Dialoog met het management van ondernemingen (engagement)

Pensioenfonds Vervoer heeft twee engagement programma's die complementair zijn: het normatieve engagement programma en het thematische engagement programma.

Binnen het normatieve engagement programma wordt gesproken met ondernemingen die normen op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen, milieu of anticorruptie schenden, dan wel dreigen te schenden. Het doel van de dialoog is dat de onderneming de schending opheft en maatregelen treft, zodat een schending in de toekomst niet meer plaatsvindt. Bijvoorbeeld door het wijzigen van beleid en procedures bij de ondernemingen. Per eind 2021 zijn er binnen het normatieve engagement programma 147 (in 2020: 115) lopende dialogen met ondernemingen. Met deze ondernemingen wordt gesproken over één of meerdere normschendingen (met een aantal ondernemingen worden meerdere dialogen gevoerd over verschillende thema's). Zo worden 39 dialogen

gevoerd op het gebied van mensenrechten, 38 over schendingen van arbeidsnormen, 36 over milieuschendingen en 34 over corruptie. In 2021 zijn 21 dialogen afgerond.

Naast het normatieve engagement programma neemt Pensioenfonds Vervoer deel aan het thematisch engagementprogramma, waarin tien sociale en milieuthema's zijn opgenomen. De volgende thema's zijn opgenomen: leefbaar loon, klimaat en transport, 'access to nutrition', klimaattransitie, industriële energie-efficiëntie, goede en beschikbare medicijnen, plastics, 'human capital', afbouw blootstelling steenkool en biodiversiteit in de landbouwketen. In totaal wordt de dialoog gevoerd met 62 (2020: 58) ondernemingen. In 2021 zijn 10 dialogen afgerond.

Eind 2021 heeft Pensioenfonds Vervoer een escalatiestrategie opgenomen in het MVB-beleid voor het geval dat dialogen met ondernemingen uit de engagement programma's onvoldoende voortgang boeken. Dit betekent dat Pensioenfonds Vervoer zijn aandeelhoudersrechten explicieter zal inzetten en uiteindelijk de mogelijkheid heeft om de onderneming uit te sluiten mocht de dialoog stagneren. Een dergelijke escalatie heeft zich in 2021 nog niet voorgedaan.

Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

In 2021 heeft Pensioenfonds Vervoer op 2002 aandeelhoudersvergaderingen gestemd. De aandeelhoudersvergaderingen vonden wereldwijd plaats. Pensioenfonds Vervoer stemde op circa 15% van de agendapunten tegen het management. Dit betroffen veelal de thema's: benoeming van bestuurders van ondernemingen (niet onafhankelijk waar dit wel geëist of gewenst is) en beloningsbeleid (excessief, ontbrekende link met prestatiecriteria, of niet transparant genoeg). Pensioenfonds Vervoer voert een eigen stembeleid. Het pensioenfonds maakt bij het uitoefenen van de stemrechten mede gebruik van stemanalyses en stemadviezen van Institutional Shareholder Services.

Doelinvesteringsfondsen

Doelinvesteringsfondsen zijn investeringen die een aannemelijk positieve bijdrage kunnen leveren aan het verwezenlijken van bepaalde doelen, zoals bijvoorbeeld is neergelegd in de Sustainable Development Goals (SDGs) van de Verenigde Naties. De SDGs zijn de opvolgers van de UN Millennium Goals. Pensioenfonds Vervoer heeft een doelinvesteringsfonds opgenomen in de beleggingsportefeuille. In totaal bedroeg het belegd vermogen in dit fonds ultimo 2021 € 32 miljoen. Dit fonds verschaft leningen aan financiële instellingen in opkomende- en ontwikkelingslanden. Hierbij wordt geëist dat de leningen gebruikt worden voor verstrekking van MKB-kredieten. Actiam is de fondsmanager en FMO zoekt en selecteert geschikte investeringen.

Europese duurzaamheidswetgeving

Pensioenfonds Vervoer voldoet aan de Europese duurzaamheidswetgeving, waaronder de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) en Taxonomie verordening (Taxonomie). We verwijzen naar de website voor onze MVB-rapportages en specifieke SFDR en Taxonomie toelichtingen.

Pensioenfonds Vervoer houdt rekening met duurzaamheidsaspecten in zijn beleggingsbeleid. Hoe we dat doen beschrijven we in ons beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen. Op basis van de informatie die we van de onafhankelijke partij ontvangen, bepalen we in welke mate en op welke wijze de geïdentificeerde duurzaamheidsrisico's (kwalitatief) gemitigeerd dienen te worden. Indien nodig en mogelijk worden de duurzaamheidsrisico's gemitigeerd aan de hand van ESG beleidsinstrumenten, ESG-benchmark strategieën en thematische uitsluitingsstrategieën. Onze instrumenten voor verantwoord beleggen (screening, ESG-integratie, engagement, stemmen, uitsluiten en doelinvesteringen) zijn een belangrijke manier om duurzaamheidsrisico's in de beleggingsportefeuille te verminderen. Zo geven we ook invulling aan het principe 'do no significant harm'.

In ons MVB beleid beschrijven we ook hoe we omgaan met klimaatverandering. Het beheersen van klimaatrisico's is zeer complex en het beleid hieromtrent wordt continu doorontwikkeld.

Dat wij rekening houden met duurzaamheidsaspecten in ons beleggingsbeleid betekent ook dat ons fonds onder artikel 8 van de SFDR valt. Dit zal in de toekomst tot rapportageverplichtingen leiden. Samen met onze integraal vermogensbeheerder onderzoeken wij hoe we het beste aan deze verplichtingen kunnen voldoen.

Z-score

De performancetoets geeft een indicatie voor de kwaliteit van de uitvoering van het beleggingsbeleid. Als de performancetoets onder minus 1,28 uitkomt, staat het aangesloten bedrijven vrij om, met inachtneming van een aantal andere randvoorwaarden, een alternatief te zoeken voor de uitvoering van de verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfondsregeling.

De performancetoets wordt berekend op basis van de z-scores van vijf opeenvolgende jaren. De toetswaarde is de som van de z-scores gedeeld door de wortel van 5 jaren. De z-score geeft per jaar de afwijking aan van het door het pensioenfonds behaalde rendement ten opzichte van dat van de vooraf bepaalde normportefeuille, waarbij gecorrigeerd wordt voor kosten en risico.

In onderstaande tabel treft u een overzicht van de z-scores en toetswaarden aan over de afgelopen 5 jaar / 5 jaarsperioden.

Ontwikkeling van de z-scores en de performancetoets

Jaar	Z-score	Periode	Toetswaarde
2017	0,60	2013-2017	0,97
2018	-0,25	2014-2018	0,49
2019	0,41	2015-2019	0,64
2020	0,32	2016-2020	0,59
2021	0,09	2017-2021	0,53

De z-score voor het jaar 2021 is 0,09. Pensioenfonds Vervoer behaalde over de periode 2017-2021 een toetswaarde van 0,53 voor de uitvoering van de beleggingen. Dit is groter dan het vereiste minimum van -1,28. Pensioenfonds Vervoer is daarmee geslaagd voor de performancetoets.

Overigens wordt veelal een 'presentatiecorrectie' gehanteerd, waarbij 1,28 bij de uitkomst en de norm van de performancetoets wordt opgeteld. De vereiste ondergrens van de performancetoets bedraagt dan nul. Op die wijze gemeten bedraagt de uitkomst van de performancetoets over 2017–2021: 1,81.

12. Risicomanagement

Beleid integraal risicomanagement

Risicomanagement maakt integraal onderdeel uit van de beheerste en integere bedrijfsvoering van Pensioenfonds Vervoer. Het pensioenfonds baseert het integraal risicomanagementbeleid op de eerste plaats op het COSO-ERM¹² raamwerk. Het COSO-ERM raamwerk helpt het pensioenfonds bij het beoordelen en verbeteren van het interne beheersingssysteem. Daarnaast baseert het pensioenfonds zich op het RAVC¹³-model. Het bestuur kan met dit model meer expliciet sturen op de risicohouding en risicobereidheid van het fonds. Het integraal risicomanagement omvat ook het beheersen van de risico's die de missie, visie en strategie van het pensioenfonds bedreigen.

Strategische risicomanagement cyclus

Het pensioenfonds maakt binnen het integraal risicomanagement onderscheid tussen de strategische en de operationele risicomanagementcyclus. Het bestuur is verantwoordelijk voor de realisatie van de strategische doelstellingen van het fonds. Als onderdeel van deze verantwoordelijkheid stuurt het bestuur ook op de beheersing van de strategische risico's met behulp van het RAVC-model.

De mogelijke risicohoudingen gaan van 'nul', 'kritisch', 'gebalanceerd', 'opportuun' tot 'maximaal'. De uitkomsten van de risicohouding van het bestuur voor de verschillende risicodomeinen zijn:

1. Besturingsfilosofie (gedrag, leiderschap en cultuur)	: gebalanceerd
2. Kapitaalmanagement (solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit)	: gebalanceerd
3. Reputatiemanagement (imago, identiteit en integriteit)	: gebalanceerd
4. Product & regeling (uitbesteding, processen en IT)	: kritisch

Behalve voor het domein 'Product & regeling' kenmerkt het bestuur zich door een gebalanceerde risicohouding. De risicohouding van het bestuur voor het gehele pensioenfonds is dan ook 'gebalanceerd'.

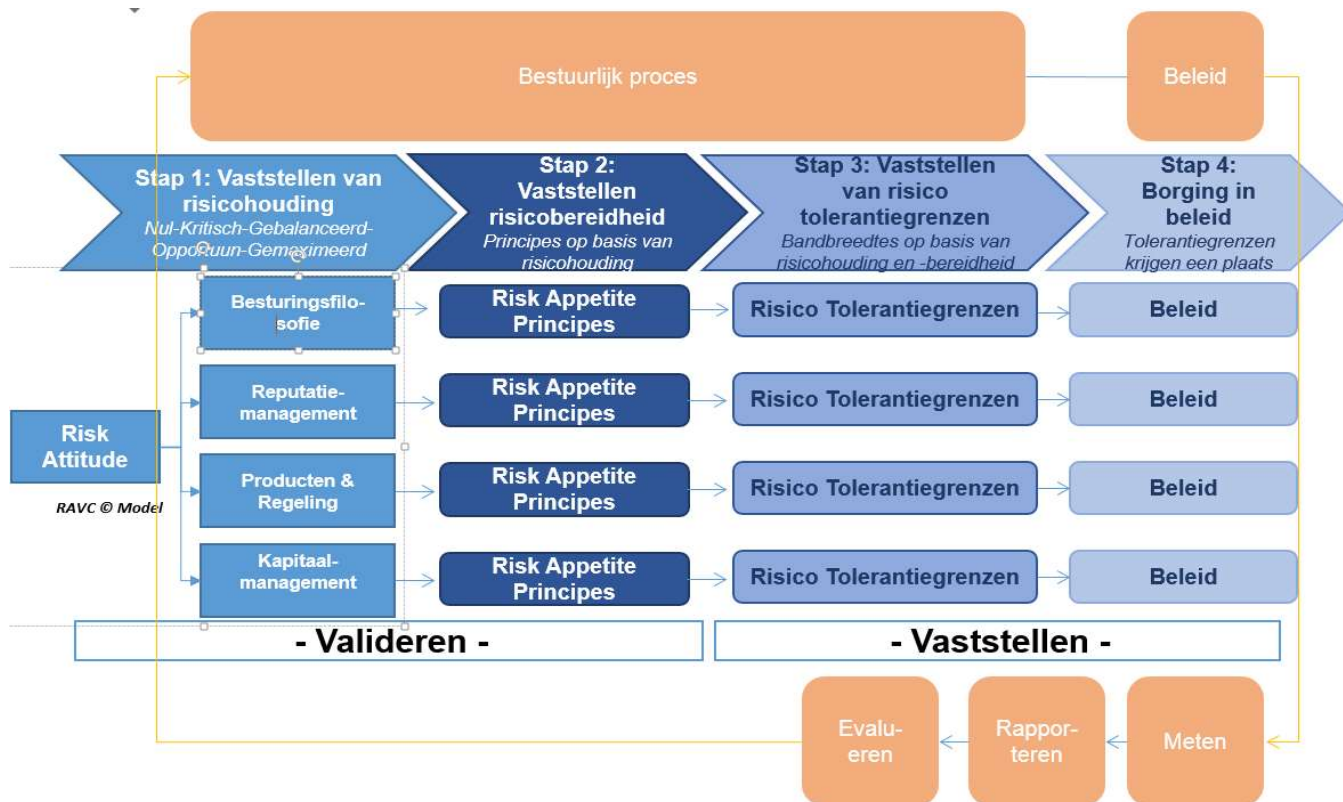
Op basis van de risicohouding zijn door het bestuur risicobereidheidsprincipes per domein vastgesteld. Deze vormen het referentiekader bij de evaluatie van de risico's van beleidsvoorstellen. Ook heeft het bestuur de tolerantiegrenzen bij de risicobereidheidsprincipes vastgesteld. De tolerantiegrenzen zijn te beschouwen als strategische Key Performance Indicators. De risico's ten opzichte van de risicohouding en tolerantiegrenzen zijn opgenomen in de kwartaalrapportage over integraal risicomanagement. Deze rapportage fungeert ook als de rapportage van de sleutelfunctiehouder risicomanagement.

In de volgende afbeelding is het bestuurlijk- en beleidsproces rondom risicohouding, risicobereidheid en tolerantiegrenzen weergegeven.

---

¹² ERM is de afkorting van Enterprise Risk Management.

¹³ RAVC is de afkorting van Risk Appetite Value Chain

Bron: RAVC model

Operationele risicomanagement cyclus

De risico-governance structuur van het pensioenfonds is ingericht volgens het Three Lines of Defence model. Dit model zorgt voor meerdere onafhankelijke controlelagen. De eerste lijn van het bestuursbureau is verantwoordelijk voor het risicomanagement van de uitbestede operationele processen. Daarnaast is de eerste lijn van het bestuursbureau verantwoordelijk voor het risicomanagement van de eigen activiteiten op het bestuursbureau. De afdeling risicomanagement van het bestuursbureau heeft een onafhankelijke tweedelijns rol. Hierbij heeft de afdeling risicomanagement een directe lijn met de tweedelijns risicomanagementafdeling van de kernuitbestedingspartijen. De manager risicomanagement van het bestuursbureau vervult ook de rol van sleutelfunctiehouder risicomanagement. De interne audit sleutelfunctiehouder en een interne audit vervuller vormen de derde lijn van het pensioenfonds.

Pensioenfonds Vervoer dient te zorgen voor een goede interne beheersing op het niveau van het pensioenfonds zelf. Hiervoor is in 2020 een Risk Control Framework in gebruik genomen. Een passende interne beheersing geeft op transparante wijze inzicht in de opzet, het bestaan en de werking van beheersmaatregelen voor het in-control zijn over de diverse sleutelprocessen. De sleutelprocessen van het bestuur en het bestuursbureau hebben betrekking op het beleid, de regie en monitoring van de uitbesteding, de bestuursondersteuning en overige zaken die vanuit wet- en regelgeving specifiek moeten worden geborgd. De interne audit functie van het Pensioenfonds toetst het jaarlijks de opzet, bestaan en werking van het Risk Control Framework en rapporteert hierover aan het bestuur.

Voornaamste risico's

Voorafgaand aan de toelichting per risicodomein lichten we de voornaamste risico's van het pensioenfonds toe. In de volgende tabel vermelden we ook hoe we reageren op het risico en of de risico's zich hebben gemanifesteerd in 2021. De benoemde risico's kunnen van toepassing zijn op meerdere van de daarna toegelichte risicodomeinen.

Voornaamste risico's van het pensioenfonds

<i>Risico's</i>	<i>Wat is de risicoreactie?</i>	<i>Heeft het risico zich voorgedaan?</i>
Nieuw pensioenstelsel: grote stelselwijziging waarin veel soorten risico's (zoals governance, ontwerp, IT, communicatie) samenkomen.	Gemitigeerd met een projectplan met daarin de verschillende fasen en globale risicoanalyse.	2021 stond in het teken van educatie en de uitgangspunten van de nieuwe pensioenregeling. Dit is volgens plan verlopen.
Strategisch veranderrisico: dit gaat over belangrijke verandertrajecten voor de strategie van het Pensioenfonds.	Gemitigeerd via nauwe betrokkenheid bij het vernieuwingsprogramma van de pensioenuitvoerder met een bestuurlijke werkgroep.	De planning van het vernieuwingsprogramma bij de pensioenuitvoerder moest worden bijgesteld. Dit heeft gezorgd voor een vertraging van de implementatie van de strategie.
Werkings sfeer en verplichtstelling van het pensioenfonds.	Gemitigeerd met werkgroep om adequaat te kunnen reageren op vraagstukken. Ook is een update van de scenarioanalyse "werkings sfeer en verplichtstelling" gemaakt.	Ja, er waren diverse ontwikkelingen rondom de werkings sfeer.
Dekkingsgraadrisico: een gedaalde dekkingsgraad kan leiden tot korten.	Geaccepteerd binnen risicohouding.	Nee, er is eind 2021 geen sprake van een dekkingstekort.
Klimaatrisico: consequenties voor de waarde van de beleggingen en de reputatie.	Gemitigeerd via bestuurlijke werkgroep voor het voorbereiden van klimaatbeleid en risicometing.	Geen significante invloed op de beleggingsportefeuille waargenomen.
Corona: risico voor de risicodomeinen besturingsfilosofie en product & regeling.	Gemitigeerd via crisiscomité, scenario-analyse en Business Continuity Plan.	Invloed van corona is beperkt geweest voor de risicodomeinen besturingsfilosofie en product & regeling.

IT/informatiebeveiliging/cybercrime.	Gemitigeerd met onder andere een bestuurlijke werkgroep voor de borging van IT-kennis.	De beheersmaatregelen voor de informatiebeveiligingsrisico's hebben toereikend gewerkt.
--------------------------------------	--	---

Ontwikkelingen per risicodomein

Besturingsfilosofie

Besturingsfilosofie behandelt onderwerpen zoals gedrag, leiderschap, houding, cultuur en governance. Niet alleen het hebben van beleid en een goed ingericht bestuursbureau zijn van belang. Ook dient de uitvoering van dat beleid aantoonbaar door het bestuursbureau te worden gewaarborgd. In 2020 is het hiervoor ingerichte risico control framework voor het bestuursbureau geïmplementeerd. In 2021 is het Risk Control Framework van de projectfase naar reguliere werkzaamheden omgezet en zijn de aanbevelingen en bevindingen van de interne auditor uit het rapport over 2020 opgevolgd. De interne auditor zal in 2022 over de audit van het Risk Control Framework 2021 rapporteren aan het bestuur.

Afgezien van het verhoogde besturingsrisico door de coronacrisis, kwamen in 2021 uit de monitoring van de besturingsrisico's geen belangrijke bevindingen naar voren.

Kapitaalmanagement

De financiële risicohouding volgens het wettelijk kader (het FTK) is in 2015 vastgesteld in afstemming met de sociale partners. De risicohouding zoals hier bedoeld is de mate waarin een fonds, na overleg met sociale partners en na overleg met de organen van het fonds, bereid is beleggingsrisico's te lopen om de doelstellingen van het fonds te realiseren, en de mate waarin het fonds (beleggings-)risico's kan lopen, gegeven de kenmerken van het fonds. De risicohouding vormt de basis voor het vaststellen van het strategisch (beleggings-)beleid. De financiële risicobereidheid van het pensioenfonds laat zich in dit kader kortweg formuleren als: het voorkomen van korten is belangrijker dan het niet (volledig) kunnen indexeren.

In hoofdstuk 15 Financiële ontwikkeling wordt de zogenoemde korte en lange termijn risicohouding kwantitatief toegelicht. De korte termijn risicohouding komt tot uiting in het zogenoemde Vereist Eigen Vermogen, dat wordt bepaald op basis van het risicomodel van DNB. Dit model bevat de belangrijkste financiële risico's van het pensioenfonds en wordt, evenals de betreffende risico's zelf, toegelicht in de jaarrekening hierna. De lange termijn risicohouding betreft de zogenoemde haalbaarheidstoets.

De twee grootste financiële risico's voor de dekkingsgraad van het pensioenfonds zijn het niet afgedekte deel van het renterisico van de pensioenverplichtingen en het risico van zakelijke waarden zoals aandelen. De volgende financiële schokmatrix geeft inzicht in de gevoeligheid van de UFR-dekkingsgraad voor renteveranderingen en waardeveranderingen van zakelijke waarden.

Schokmatrix Pensioenfonds Vervoer:

		Zakelijke waarden						
		-50 %	-30 %	-10 %	0 %	10 %	30 %	50 %
Rente	+150bp	85	101	117	125	133	148	164
	+100bp	84	98	113	120	127	141	156
	+50bp	83	96	109	115	122	135	148
	0bp	82	93	105	111	117	129	140
	-50bp	81	91	102	107	112	123	134
	-100bp	80	90	99	104	109	118	127
	-150bp	80	88	97	101	105	114	122

De risico's in de externe financiële verslaggeving en de financiële risico's van het fonds worden in detail beschreven in de jaarrekening. In het zogenoemde Limietenkader legt het fonds onder andere de grenzen voor de risico's op balansniveau vast. Het bestuur monitort de financiële risico's onder andere via het maandelijkse dashboard financiële risico's.

ESG-risico's (ESG = environment, social en governance) houden verband met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen. Pensioenfonds Vervoer heeft als langetermijnbelegger te maken met de consequenties van ecologische, economische of maatschappelijke ontwikkelingen op de toekomstige waarde van de beleggingen. ESG-risico gaat daarnaast over reputatierisico. Dit hangt ook samen met de diverse (EU-)wet- en regelgeving waaraan Pensioenfonds Vervoer moet voldoen en codes waaraan het fonds zich vrijwillig committeert. Het fonds heeft een breed scala aan beheersmaatregelen (ESG-beleid voor onder meer engagement, screening, stembeleid en uitsluitingen en diverse rapportages hierover) om het ESG-risico te mitigeren. Daarnaast heeft de ontwikkeling van het ESG-beleid en monitoring daarvan (zoals voor klimaatrisico's) de aandacht van het bestuur. Het Pensioenfonds heeft in 2021 onder meer een klimaatrisicobeleid ontwikkeld en is bezig met de implementatie van een meetsysteem voor de klimaatrisico's voor de beleggingsportefeuille. Wat betreft het klimaatrisico vertaalt zich dit in het in kaart brengen van de fysieke risico's en transitierisico's voor de beleggingsportefeuille.

Reputatiemanagement

Voor het pensioenfonds is het reputatierisico één van de belangrijkste risico's. Het beheersen van reputatierisico's vormt dan ook een centraal element in de totale risicohouding. Reputatiemanagement omvat naast het imago van het pensioenfonds de onderwerpen compliance en integriteit. Zowel het voldoen aan wet- en regelgeving (compliance in brede zin), als het zo goed mogelijk waarborgen van integriteit (compliance in enge zin) vormen twee belangrijke pijlers om mogelijke reputatierisico's voor het pensioenfonds te beheersen.

Het pensioenfonds heeft 2021 opnieuw bekeken of het voldoet aan de huidige wet- en regelgeving. Een belangrijk thema hierbij is het voldoen aan de EU-wetgeving over duurzaamheid. Dit betreft de zogenoemde Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR).

De monitoring van reputatierisico's via de incidentenprocedure, de rapportage van de tweedelijns externe compliance officer, de rapportage van de afdeling risicomangement, of anderszins bracht geen significante risico's aan het licht.

Frauderisico's

Fraude kan een gevaar vormen voor de integere en beheerste bedrijfsvoering. Daarom heeft het Pensioenfonds beheersmaatregelen getroffen om de kans op en de impact van fraude te beperken. Voor de beheersing van integriteitsrisico's in brede zin maakt het Pensioenfonds onderscheid tussen 'zachte' maatregelen zoals aandacht voor gedrag, cultuur en het bevorderen van gewenst gedrag en 'harde' maatregelen en normen (zoals vastgelegd in beleid, procedures en codes). Uitgangspunt is het vertonen van gewenst gedrag door het Pensioenfonds en alle personen die hieraan verbonden zijn, inclusief de uitvoerders.

Het bestuur het Pensioenfonds voert iedere tweejaar een systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uit om te bepalen of er (nieuwe) integriteitsrisico's zijn die een mogelijke bedreiging vormen voor het Pensioenfonds. Naast integriteitsrisico's zoals cultuur & gedrag, corruptie (omkoping) en witwassen, maken fiscale fraude, interne fraude en externe fraude expliciet onderdeel uit van de SIRA. Daarnaast kan fraude zich voordoen als gevolg van andere integriteitsrisico's, zoals: cybercrime en privacyrisico. Dit komt tot uitdrukking door bijvoorbeeld: identiteitsfraude, CEO-fraude, Whatsapp-fraude en phishing. De uitkomst van de SIRA 2020 is dat het pensioenfonds een breed scala aan maatregelen heeft getroffen om het integriteitsrisico te beheersen. Geen van de netto risico's uit de SIRA 2020 is als 'hoog' of 'zeer hoog' beoordeeld. De opvolging van de actiepunten uit de SIRA 2020 is gevolgd via de Integrale Riscomanagement Rapportage.

Voor de beheersing van de frauderisico's heeft het Pensioenfonds beheersmaatregelen geformuleerd. Voorbeelden van beleid van het Pensioenfonds zijn: gedragscode, regeling vermoeden misstanden, integriteitsbeleid, integraal risicomangementbeleid, screeningsbeleid, governance handboek, incidentenprocedure, beleid uitbesteding, informatiebeveiligingsbeleid, privacybeleid, fiscaalbeleid en klachtenregeling ongewenste omgangsvormen. In het separate fraudebeleid is het geheel aan beleid en maatregelen geïntegreerd vastgelegd. In het Risk Control Framework van het Pensioenfonds zijn diverse sleutelbeheersmaatregelen voor de beheersing van frauderisico's opgenomen. De externe vertrouwenspersoon voor integriteit van het Pensioenfonds draagt zorg voor de opvolging van eventuele meldingen door klokkenluiders. De incidentenprocedure van het fonds zorgt voor de opvolging van fraudesignalen. In 2021 zijn geen fraude incidenten gemeld.

Privacyrisico's

Voor de beheersing van het privacy risico heeft het fonds een tweedelijns externe functionaris gegevensbescherming aangesteld. Zo vindt er een voortdurende toetsing op het gebied van Data Protection Impact Assessments (DPIA's)¹⁴, verwerkersovereenkomsten, datalekken en verzoeken van betrokkenen. Deze toetsing vindt plaats door middel van regelmatig overleg tussen de externe FG en de Information Security & Technology Officer van Pensioenfonds Vervoer. De FG rapporteert zijn bevindingen tevens eens per halfjaar aan het bestuur.

Het algehele beeld dat de externe functionaris gegevensbescherming (FG) van Pensioenfonds Vervoer heeft, is positief. Het positieve beeld is gebaseerd op de zorgvuldige en nauwkeurige aanpak van aanwezige privacyvraagstukken. Deze krijgen de aandacht die ze verdienen. De zorgvuldige werkwijze en de gezond kritische

---

¹⁴ Dat is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen. En om daarna maatregelen te kunnen nemen om de risico's te verkleinen.

blik van Pensioenfonds Vervoer ten aanzien van de zorgvuldige omgang met persoonsgegevens draagt tevens bij aan dit beeld.

Binnen Pensioenfonds Vervoer is men zich bewust van het feit dat het handelen in lijn met de toepasselijke privacywet- en regelgeving een voortdurend proces is. Periodieke controles en gesprekken zorgen dat dit voortdurende proces op de agenda blijft staan. Door de gestructureerde en gecontroleerde manier van werken heeft de FG er alle vertrouwen in dat het positieve beeld ook de komende tijd geborgd zal blijven.

Product & regeling

De uitvoering van de pensioenregelingen en het vermogensbeheer bij de uitvoerders vereist goed ingerichte processen met behulp van passende IT-voorzieningen. Als de uitvoering van de pensioenregeling niet adequaat is, verhoogt dit het risico dat deelnemers en werkgevers ontevreden zijn, bijvoorbeeld vanwege fouten in de uitkeringen of een gebrek aan klantgerichtheid. Het vermogen van het fonds is ontstaan uit ingelegde premies, gedane uitkeringen, gemaakte kosten en gerealiseerd beleggingsrendement. Dit vermogen moet goed beheerd en bewaard worden.

Het pensioenfonds heeft diverse beheersingsmaatregelen ingesteld om de kwaliteit van de pensioen- en vermogensbeheeruitvoering te monitoren en zo mogelijk bij te sturen:

- Reguliere eerstelijns monitoring van het bestuursbureau van de uitvoering en de rapportages van de pensioenuitvoerder en vermogensbeheerder.
- Incidentenprocedure die wordt uitgevoerd op het bestuursbureau.
- Beoordeling van de assurance rapportages van kernuitbestedingspartijen en monitoring van opvolging van bevindingen.
- Beoordeling van de strategische risico's van de kernuitbestedingspartijen (zoals continuïteit, kwaliteit en verandervermogen).
- Overleg met het tweedelijns risicomanagement van de kernuitbestedingspartijen.
- Kwartaalrapportage integraal risicomanagement voor het bestuur.

In 2021 heeft het pensioenfonds zowel het IT-beleid als het informatiebeveiligingsbeleid geactualiseerd vanwege de EIOPA Richtsnoer ICT beveiliging & governance. Het IT-beleid bevat de strategie en de kaders voor de omgang met geautomatiseerde informatievoorziening. Het informatiebeveiligingsbeleid wordt gehanteerd als basis voor de inrichting van de informatiebeveiliging en risicobeheersing ten aanzien van informatiebeveiligingsrisico's (incl. cybercrime).

De coronacrisis in 2021 leidde logischerwijs tot een verhoogd operationeel risico. De monitoring van operationele en IT-risico's van de kernuitbestedingspartijen en het bestuursbureau via de incidentenprocedure, diverse rapportages en anderszins heeft niet geleid tot het constateren van significante risico's op het operationele vlak.

Belangrijkste onzekerheden

Het pensioenfonds vindt het van groot belang om gestructureerd na te blijven denken over de mogelijke veranderingen in de omgeving van het fonds, zoals op politiek vlak of in de vervoersector zelf. Hiervoor voeren we risicoanalyses uit en onderzoeken het effect daaruit op onze strategie.

Uit de jaarlijkse herijking van de omgevingsrisico's van 2021 kwamen als belangrijkste onzekerheden naar voren:

- politieke ontwikkelingen (uitwerking Wet Toekomst Pensioenen, overige nieuwe wetgeving)
- Impact Europese regelgeving op de verplichtstelling en eis van dienstbetrekking
- maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe inzichten op het gebied van ESG en duurzaam beleggen (o.a. uitwerking Glasgow 2021)
- economische scenario's (ten behoeve van onze beleggingsstrategie en impact op toereikendheid pensioenen)
- inzichten met betrekking tot zorgplicht, keuzearchitectuur, risicohouding
- cybercrime.

Geplande ontwikkeling risicomanagement in 2022

Het risicomanagement wordt in 2022 verder ontwikkeld door onder meer:

- De uitwerking van de risico's van het pensioenakkoord in het kader van de strategische risico's
- Datakwaliteit
- Het houden van crisisoefeningen
- Het uitvoeren van Risk Self Assessments: IT & Cloud, Cybercrime, SIRA en reputatie
- Toetsing naleving en verbetering inbedding informatiebeveiligingsbeleid

13. Statistische gegevens

Aantal werkgevers verplicht tot premiebetaling en aantal deelnemers

	31-12-2021	31-12-2020
Werkgevers verplicht tot premiebetaling	8.571	8.099
Werkgevers vrijwillig aangesloten	254	247
Totaal aantal aangesloten werkgevers	8.825	8.346
Deelnemers, actief en voortgezet	185.969	179.595
Gewezen deelnemers	397.383	391.746
Pensioengerechtigden	104.432	99.289
Totaal aantal deelnemers	687.784	670.630

Werkgevers verplicht tot premiebetaling

In 2021 is het aantal werkgevers dat verplicht is tot premiebetaling toegenomen met 472. Er was een toename van het aantal vrijwillig aangesloten werkgevers met 7. Het totaal aantal aangesloten werkgevers is daarmee in 2021 gestegen met 479. De grootste toename was zichtbaar in de sector Goederenvervoer.

Aantal vrijgestelde ondernemingen en werknemers

Op 31 december 2021 zijn de volgende vrijstellingen verleend:

- vrijstelling voor het hele personeel:
20 ondernemingen (2020: 21 ondernemingen);
- vrijstelling voor een groep van het personeel of afwikkelings-/individuele vrijstelling voor één of meer werknemers:
8 ondernemingen (2020: 11 ondernemingen).

Deelnemersaantallen

Er zijn verbeteringen doorgevoerd in de registratie van deelnemers met een Niet Opgevraagd Pensioen (NOP). De ingangsdatum van het NOP wordt uitgesteld tot 5 jaar na de AOW-datum. Tot die tijd krijgt de deelnemer de status 'gewezen deelnemer'. Dit heeft in 2021 geleid tot een verschuiving van circa 1.500 deelnemers van de status NOP naar de status gewezen deelnemer.

Met de collectieve waardeoverdracht van Pensioenfonds TNT Express naar Pensioenfonds Vervoer is het totaal aantal deelnemers met 3.065 gestegen. Daarvan zijn 103 nog actief, hebben er 2.281 de status van gewezen deelnemer en zijn er 681 reeds uitkeringsgerechtigd.

Faillissementen

Het aantal werkgevers dat onder de verplichtstelling van het pensioenfonds valt en dat in staat van faillissement werd verklaard, is ten opzichte van 2020 met 151 gedaald tot 41 werkgevers. Dit is mogelijk te danken aan de

steunpakketten van de overheid. Een faillissement raakt het pensioenfonds financieel nauwelijks. Het UWV vergoedt de niet betaalde pensioenpremies mits de betalingsachterstand niet langer dan een jaar is en de werknemer zich bij het UWV heeft gemeld.

Faillissementen in de afgelopen vijf jaar

	2021	2020	2019	2018	2017
Aantal	41	192	144	167	184

Aantal vrijwillige individuele voortzettingen

In 2021 zijn 6 aanvragen (2020: 4 aanvragen) voor vrijwillige voortzetting na afloop van de verplichte deelneming toegekend. Eind 2021 zijn er 14 deelnemers (2020: 13 deelnemers) die vrijwillige voortzetting hebben.

Aantallen werkgevers, deelnemers en gewezen deelnemers in de afgelopen 5 jaar

	Werkgevers	Deelnemers	Gewezen deelnemers met rechten
2017	7.952	170.325	392.690
2018	7.984	177.619	401.117
2019	8.455	180.325	387.147
2020	8.346	179.595	391.746
2021	8.825	185.969	397.383

Premie-inning

Ultimo 2021 was aan premiedebiteuren nog een bedrag te ontvangen van € 264 miljoen (ultimo 2020: € 220 miljoen). Dit is na aftrek van de voorziening dubieuze debiteuren groot € 6 miljoen (ultimo 2020: € 10 miljoen). Van de premiedebiteuren was ultimo 2021 voor een bedrag van € 212 miljoen de vervaltermijn nog niet verstreken (ultimo 2020: € 175 miljoen). De stijging van de premiedebiteuren is met name het gevolg van een terugwerkende kracht premieoplegging aan enkele platformbedrijven.

Specificatie van de vastgestelde en gefactureerde premie ten gunste van het boekjaar x € 1 miljoen

	2021	2020
Pensioenregeling		
- Verplichte bijdrage	1.154	1.124
- Aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekering	27	27
Totaal	1.181	1.151

Premieontvangsten en premie ten laste van het pensioenfonds voor arbeidsongeschikte deelnemers in de afgelopen 5 jaar x € 1 miljoen

	Premieontvangsten (excl. Ao-ers, Anw, prepensioen, VUT en VPL) (1)	Premie t.l.v. pensioenfonds voor arbeidsongeschikte deelnemers (2)	Totale premie (3) = (1) + (2)	(4) = (2) in procenten van (3)
2017	707	18	725	2,5
2018	815	20	834	2,4
2019	883	21	904	2,3
2020	869	27	896	3,0
2021	1.154	27	1.181	2,3

Pensioen en andere uitkeringen

In 2021 is aan pensioenen en overige (eenmalige) uitkeringen een bedrag van € 481 miljoen uitbetaald, tegen € 440 miljoen in het jaar daarvoor. De stijging wordt verklaard door een toename van het aantal pensioengerechtigden.

Pensioen en andere uitkeringen x € 1 miljoen

	2021	2020
Ouderdomspensioen	360	320
Partnerpensioen	73	69
Wezenpensioen	2	2
Aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekering	23	22
Prepensioen-uitkeringen	8	11
Afkopen	15	18
Overige uitkeringen	0	-2
Totaal	481	440

14. Uitvoeringskosten

Inleiding

De kosten van pensioenbeheer (PB) bestaan vooral uit de kosten van de werkzaamheden van TKP aan wie de uitvoering van de regeling is uitbesteed, de inhuur van pensioenbeheer gerelateerde externe adviseurs en een pro rata deel van de kosten van bestuursgremia, het bestuursbureau en de kosten van het toezicht.

De kosten van vermogensbeheer bestaan met name uit de kosten van de integraal vermogensbeheerder, de vermogensbeheerders die uitvoering geven aan de beleggingsmandaten, de kosten van beleggingsfondsen, de kosten van de depotbank (custodian), de inhuur van vermogensbeheer gerelateerde externe adviseurs en een pro rata deel van de kosten van bestuursgremia, het bestuursbureau en de kosten van toezicht.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de wijze waarop de kostenverdeling plaatsvindt.

	% PB	% VB
Direct toewijsbaar aan pensioenbeheer	100	0
Direct toewijsbaar aan vermogensbeheer	0	100
Bestuursgremia	50	50
Bestuursbureau: algemeen directeur	50	50
Bestuursbureau: (fonds)secretariaat	50	50
Bestuursbureau: afdeling Risicomanagement	50	50
Bestuursbureau: afdeling Finance & Control	33,33	66,67
DNB, AFM en andere externe toezichthouders	50	50
Pensioenfederatie en andere niet direct aan PB of VB toewijsbare belangenorganen en adviseurs	50	50
Onafhankelijke accountant, IORP II Interne Auditor en Vervuller	50	50
Certificerend actuaaris en IORP II Actuarieel sleutelhouder	75	25
Adviserend actuaaris	75	25

Presentatie van de kosten

Bij de presentatie van de kosten is verder aansluiting gezocht bij de richtlijnen zoals beschreven in de Pensioenwet, waarbij de kosten als volgt worden vermeld:

- Administratieve uitvoeringskosten, opgenomen als totaalbedrag en als bedrag per actieve deelnemer of uitkeringsgerechtigde;

- Kosten van vermogensbeheer als totaalbedrag en als percentage van het gemiddeld belegde vermogen;
- Transactiekosten als totaalbedrag en als percentage van het gemiddeld belegde vermogen.

Kosten pensioenbeheer en vermogensbeheer (exclusief transactiekosten)

	Pensioen- uitvoering 2021	Pensioen- uitvoering 2020	Vermogens- beheer 2021	Vermogens- beheer 2020
Kosten volgens aanbevelingen Pensioenfederatie x € 1 miljoen	22,0	21,0	96,6	90,6
Som aantal actieve deelnemers en uitkerings- gerechtigden	290.401	278.884		
Kosten in € per deelnemer	76	75		
Gemiddeld belegd vermogen x € 1 miljoen			37.173	34.201
Kosten in % van gemiddeld belegd vermogen			0,26%	0,27%

De pensioenuitvoeringskosten zijn licht gestegen. Dat komt vooral door de incassokosten die het pensioenfonds voor eigen rekening heeft genomen vanwege het gevoerde coronabeleid.

Ten opzichte van het gemiddeld belegde vermogen daalden de vermogensbeheerkosten licht, dankzij de relatief iets lagere aan vermogensbeheerders verschuldigde vergoedingen. Pensioenfonds Vervoer betaalt zijn beheerders volgens een overeengekomen vast vergoedingenschema. Vanuit risico oogpunt worden geen variabele beloningen toegekend.

Kostenbenchmarking (boekjaar 2020)

Pensioenfonds Vervoer neemt deel aan het jaarlijkse kostenbenchmarking onderzoek van First Pensions en van het Institutioneel Benchmarking Instituut (IBI). De resultaten uit deze onderzoeken worden onder meer gebruikt voor de beoordeling van het niveau van de kosten bij Pensioenfonds Vervoer in relatie tot andere pensioenfonds.

De in dit jaarverslag opgenomen cijfers van de kostenbenchmarking hebben betrekking op het jaar voorafgaande aan het jaarverslag-boekjaar. IBI en First Pensions kunnen hun rapportages over een boekjaar pas opleveren nadat van alle (deelnemende, dan wel tot de Top 50 behorende) pensioenfonds de cijfers beschikbaar zijn. Het jaarverslag van Pensioenfonds Vervoer van dat boekjaar is dan al vastgesteld. We kunnen hierdoor dus nog niet de benchmarkinguitkomsten over het boekjaar 2021 presenteren. U treft daarom hieronder de cijfers van 2020 aan, met die van 2019 ter vergelijking.

Allereerst geven we wat meer achtergrondinformatie over de samenstelling van de vergelijkende cijfers.

First Pensions:

Totaal:

- De 50 qua belegd vermogen grootste Nederlandse pensioenfondsen

Benchmark:

- Boekjaren 2019 en 2020:
  - 18 pensioenfondsen die qua omvang enigszins met Pensioenfonds Vervoer vergelijkbaar zijn
  - De samenstelling van de benchmark is identiek voor pensioenbeheer en vermogensbeheer

IBI:

Totaal:

- Boekjaar 2020: 26 Nederlandse pensioenfondsen, waarvan 9 bedrijfstakpensioenfondsen en 7 ondernemingspensioenfondsen
- Boekjaar 2019: 25 Nederlandse pensioenfondsen, waarvan 7 bedrijfstakpensioenfondsen en 18 ondernemingspensioenfondsen

Benchmark:

- Pensioenbeheer:
  - Boekjaar 2020: 7 bedrijfstakpensioenfondsen met meer dan 50.000 deelnemers
  - Boekjaar 2019: 6 bedrijfstakpensioenfondsen met meer dan 17.500 deelnemers
- Vermogensbeheer:
  - Boekjaar 2020: 9 pensioenfondsen met meer dan € 5 miljard aan belegd vermogen
  - Boekjaar 2019: 8 pensioenfondsen met meer dan € 5 miljard aan belegd vermogen

De uitkomsten van de kostenbenchmarking worden hieronder samengevat.

Pensioenbeheerkosten

Pensioenbeheer uitvoeringskosten per deelnemer in euro's		
	2020	2019
Pensioenfonds Vervoer	75	77
First Pensions Peergroep	205	187
First Pensions gemiddelde Top 50	205	198
IBI Peergroep	175	154
IBI Universum	293	333

Bij het vergelijken van de uitkomsten van pensioenfondsen is het belangrijk om essentiële verschillen in acht te nemen tussen bijvoorbeeld het aantal en de complexiteit van de regelingen die een pensioenfonds uitvoert, de samenstelling van de deelnemers en het geboden serviceniveau. IBI heeft daartoe een aantal benchmarks ontwikkeld. De belangrijkste daarvan ten aanzien van het pensioenbeheer treft u hieronder aan.

Jaar: 2020 (2019)	PF Vervoer	Peergroep	Universum
IBI Complexiteits Index	156 (162)	126 (128)	100 (100)
IBI Automatiserings Index	114 (119)	109 (130)	100 (100)
IBI Slapers Index	132 (130)	120 (95)	100 (100)
IBI Overdrachten Index	200 (91)	109 (98)	100 (97)
IBI Service Index	100 (105)	102 (112)	100 (100)
IBI Transparantie Index	105 (103)	103 (101)	100 (100)

Toelichtingen:

De samenstelling van de aan de IBI benchmarking deelnemende pensioenfondsen wijkt in 2020 af ten opzichte van 2019. Dat maakt het moeilijker om de meerjaren ontwikkeling van de uitkomsten op hun waarde te beoordelen.

IBI Complexiteits Index

De IBI Complexiteits Index geeft weer hoe de mate van complexiteit van de pensioenregelingen zich verhouden tot die van het IBI universum en van de peergroep. De complexiteit wordt onder meer bepaald door het aantal en de diversiteit van de regelingen. Naarmate de regelingen complexer zijn mogen de kosten ook toenemen.

De complexiteit bij Pensioenfonds Vervoer is door IBI als relatief groot gekwalificeerd (Pensioenfonds Vervoer 156 versus peergroep 126 en universum 100), zodat het des te fraaier is dat de relatieve pensioenuitvoeringskosten bij Pensioenfonds Vervoer laag zijn.

IBI Automatiserings Index

Op basis van door de pensioenuitvoerders aangeleverde informatie heeft IBI zich een oordeel gevormd over de mate waarin de verwerking van de gegevensmutaties is geautomatiseerd en de wijze waarop communicatie met de deelnemers van het fonds plaatsvindt. De IBI Automatiserings Index geeft de mate van automatisering van processen weer ten opzichte van de peergroep en het universum.

De IBI Automatiserings Index voor Pensioenfonds Vervoer bedraagt:

- Ten aanzien van de communicatie: 116 tegenover 108 van de peergroep en 100 van het universum.
- Overall: 114 tegenover 109 van de peergroep en 100 van het universum.

IBI Slapers Index

De IBI Slapers Index geeft de verhouding van het aantal gewezen deelnemers weer ten opzichte van de peergroep en het universum.

De IBI Slapers Index voor Pensioenfonds Vervoer bedraagt 132 tegenover 120 van de peergroep en 100 van het universum. Pensioenfonds Vervoer heeft een relatief grote groep gewezen deelnemers. De groep heeft doorgaans relatief weinig invloed op de kostenontwikkeling. Om die reden worden de gewezen deelnemers niet meegenomen in de kosten per deelnemer.

De IBI Overdracht index

De kosten van pensioenbeheer worden beïnvloed door de waardeoverdrachten die gedurende het jaar plaatsvinden. Het al dan niet kunnen overdragen van de waardeoverdrachten is afhankelijk van de dekkinggraad van het pensioenfonds.

De IBI Overdrachten Index voor Pensioenfonds Vervoer bedraagt 200 tegenover 109 van de peergroep en 100 van het universum.

IBI Service Index

IBI heeft de pensioenuitvoerders vragen gesteld om zich een beeld te kunnen vormen van het serviceniveau van de pensioenadministratie. De IBI Service Index geeft weer hoe het niveau van de service van Pensioenfonds Vervoer zich verhoudt tot dat van het IBI universum en van de peergroep.

De IBI Service Index van Pensioenfonds Vervoer bedraagt 100 tegenover 102 van de peergroep en 100 van het universum. De ten opzichte van de peergroep achterblijvende uitkomst van Pensioenfonds Vervoer wordt met name veroorzaakt doordat er bij de uitvoerders van de peergroep relatief veel meer deelnemerscontacten geweest zijn. Het is maar de vraag of dat een goed criterium is. Een deelnemerscontact kan immers ook getriggerd worden door onduidelijke communicatie of een minder efficiënt proces. Het niveau van de voorlichting is bij Pensioenfonds Vervoer juist als relatief goed beoordeeld. Het aantal klachten was vergelijkbaar met de peergroep.

IBI Transparantie Index

Door pensioenfondsen worden veelal niet alle kosten overeenkomstig de definities van de Pensioenfederatie aangemerkt als pensioenbeheerkosten. Hierbij valt te denken aan kosten voor huisvesting, ICT maar ook kosten van de bestuursleden. Om deze vergelijkingsongelijkheid te compenseren, berekent IBI de transparantie van de gerapporteerde kosten van de individuele pensioenfondsen.

Hoe groter de inzichtelijkheid van de gerapporteerde kosten per kostenelement, hoe hoger men scoort op de IBI Transparantie Index. Het niet of onvolledig rapporteren van kosten leidt vanzelfsprekend tot een vermindering van de transparantie en daarmee tot een lagere score op de IBI Transparantie Index.

Pensioenfonds Vervoer heeft voor het rapporteren van de pensioenbeheerkosten een IBI Transparantie Index van 105 tegenover 103 voor de peergroep en 100 voor het universum.

Vermogensbeheerkosten (exclusief transactiekosten)

Vermogensbeheerkosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen		
	2020	2019
Pensioenfonds Vervoer	0,27	0,31
First Pensions Peergroep	0,38	0,36
First Pensions gemiddelde Top 50	0,41	0,40
IBI Peergroep	0,31	0,42
IBI Universum	0,34	0,44

De hier gepresenteerde vermogensbeheerkosten zijn exclusief de transactiekosten.

De vermogensbeheerkosten worden ook afgezet tegen de gerealiseerde langere termijn rendementen en risico's. De uitkomsten over de afgelopen vijf jaar (2016-2020) zoals gemeten door First Pensions zijn samengevat als volgt.

Gemiddelde jaarlijkse (relatieve) rendementen over de periode 2016-2020				
	Beleggingsrendement	Verplichtingenrendement	Relatief rendement	Duratie Verplichtingen (2020)
Pensioenfonds Vervoer	10,5%	9,9%	0,6%	24,5
Gemiddelde top 50	8,0%	8,3%	-0,4%	21,3
Peer groep	8,3%	8,4%	0,1%	21,2
Minimum top 50	5,4%	5,4%	-3,2%	15,5
Maximum top 50	11,3%	11,7%	2,5%	28,1

Performance ratio over de periode 2016-2020

berekend als: $\text{relatief rendement} / (\text{VEV} / 1,96)$

	Relatief rendement	Risico (VEV)	Performance ratio
Pensioenfonds Vervoer	0,6%	16,9%	7,3%
Gemiddelde top 50	-0,4%	19,4%	-0,0%
Peer groep	0,1%	19,9%	0,6%

De volgende conclusies kunnen worden getrokken:

- Pensioenfonds Vervoer heeft over de afgelopen vijf jaar een relatief rendement van +0,6% per jaar behaald. Daarmee is er een hoger beleggingsrendement behaald dan benodigd en hebben de beleggingen waarde toegevoegd ten opzichte van de verplichtingen. Het relatief rendement is daarbij ook ruim hoger dan het gemiddelde van de top 50 (-0,4% per jaar) en hoger dan het gemiddelde van de peer groep (+0,1% per jaar).
- Pensioenfonds Vervoer heeft een lager vereist eigen vermogen (VEV) dan het gemiddelde van zowel de top 50 en de peer groep. Dit komt met name vanuit een lager aandelen- en vastgoedrisico (S2), een grondstoffenrisico van 0 (S4) en een lager actief beheer risico (S10).
- Door het hogere relatief rendement in combinatie met het lagere risico (VEV) is de relatieve performance ratio (= relatief rendement gecorrigeerd voor het risico t.o.v. de verplichtingen) over de afgelopen vijf jaar voor Pensioenfonds Vervoer hoger dan het gemiddelde van de top 50 en hoger dan het gemiddelde van de peer groep. Over 2020 heeft Pensioenfonds Vervoer ook een hoger dan gemiddelde performance ratio behaald. Pensioenfonds Vervoer heeft daarmee in 2020 én over de afgelopen vijf jaar haar risicobudget efficiënter ingezet dan het gemiddelde van de top 50 en van de peer groep.
- De kosten van Pensioenfonds Vervoer zijn lager dan het gemiddelde van de top 50 en van de peer groep. Dit geldt voor zowel de pensioenbeheerkosten (met name uitgedrukt in € per deelnemer) als de vermogensbeheerkosten. Ook de optelsom van pensioenbeheerkosten en vermogensbeheerkosten is voor Pensioenfonds Vervoer lager dan gemiddeld.
- Opmerkelijk is daarbij tevens dat de pensioenbeheerkosten per deelnemer en de vermogensbeheerkosten in % van het belegd vermogen bij Pensioenfonds Vervoer gedaald zijn in 2020, terwijl deze voor het gemiddelde van de top 50 en van de peer groep in 2020 juist toegenomen zijn. Bij de relatieve daling van de pensioenuitvoeringskosten speelt de afloop in 2020 van een aantal meerjarige projecten een rol. De in 2020 relatief lagere vermogensbeheerkosten zijn te danken aan gedaalde kosten van het integraal vermogensbeheer en relatief lagere aan externe vermogensbeheerders betaalde fees. Ook de relatief grote rente-overlay en onderpand portefeuille speelt een rol. Wijziging in de omvang hiervan leidt niet 1 op 1 tot verandering van de kosten ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen.
- De renteafdekking van Pensioenfonds Vervoer is hoger dan gemiddeld. Mede dankzij de hogere renteafdekking, behaalde Vervoer in 2020 een hoger dan gemiddeld relatief rendement. Voor 2020 was het relatief rendement bij Pensioenfonds Vervoer -2,0% versus een gemiddelde voor de top 50 van -4,8% en een gemiddelde voor de peer groep van -3,8%.

Wat bij de benchmarking van de pensioenbeheerkosten is opgemerkt geldt uiteraard ook voor de benchmarking van vermogensbeheerkosten: bij het vergelijken van de uitkomsten van pensioenfondsen is het belangrijk om essentiële verschillen in acht te nemen. Voor het vermogensbeheer gaat het dan om verschillen in het beleggingsbeleid en de wijze waarop de uitvoering van het beleid is georganiseerd. Ook hiervoor heeft IBI een aantal indices gemaakt die hieronder de revue passeren.

IBI Asset Allocatie Index

Deze index geeft weer hoe de mate van spreiding van de beleggingsportefeuille zich verhoudt tot dat van het IBI universum en de peergroep. De gemiddelde spreiding van het gehele universum is 100. Een IBI Asset Allocatie Index hoger dan 100 betekent dat de portefeuille meer gespreid is en daarmee het risico beoogt te verminderen.

	2020	2019	2018	2017	2016
IBI allocatie index PF Vervoer	61	72	64	76	80
IBI allocatie index peergroep	106	117	108	104	102
IBI allocatie index universum	100	100	100	100	100

Dat Pensioenfonds Vervoer een allocatie index heeft die duidelijk onder de 100 (het universum) ligt komt doordat het pensioenfonds relatief weinig investeert in alternatieve / illiquide beleggingen. Dat zou zich moeten vertalen in relatief lagere kosten, want alternatieve beleggingen zijn doorgaans relatief duur. Pensioenfonds Vervoer geeft inderdaad relatief minder geld uit aan vaste managementfees. Dit ondanks dat de vaste managementfees in enkele gevallen iets hoger kunnen uitvallen, doordat het pensioenfonds in beginsel geen performance gerelateerde fees betaalt.

IBI Alpha Index

Deze index geeft weer hoe het percentage actief beheerd vermogen zich verhoudt ten opzichte van het universum en de peer groep. Ook hierbij geldt dat het gehele universum 100 is.

	2020	2019	2018	2017	2016
IBI alpha index PF Vervoer	115	106	97	92	94
IBI alpha index peergroep	91	108	106	93	96
IBI alpha index universum	100	100	100	100	100

Hoe hoger de index, hoe actiever het beheer. Een hoge alpha index rechtvaardigt een hoger kostenniveau bij Pensioenfonds Vervoer. Volgens IBI is in boekjaar 2020 het actief beheerde vermogen van Pensioenfonds Vervoer 66% (2019: idem) geweest, tegenover 52% (2019: 67%) van de peergroep en 57% (2019: 62%) van het universum.

IBI Implementatie-Index

Deze index geeft het percentage aan van de portefeuille dat indirect is belegd. Door de directe beleggingen te scheiden van de indirecte beleggingen wordt duidelijk in hoeverre sprake is van extra “lagen” die noodzakelijk zijn voor het kunnen beleggen in de desbetreffende activaklasse.

	2020	2019	2018	2017	2016
IBI implementatie index PF Vervoer	30	12	13	15	22
IBI implementatie index peergroep	75	54	85	99	54
IBI implementatie index universum	100	100	100	100	100

De zeer lage implementatie index geeft aan dat Pensioenfonds Vervoer nauwelijks indirecte beleggingen kent; in dat opzicht is onze beleggingsportefeuille dus zeer kostenefficiënt. Volgens de definities van IBI wordt in boekjaar 2020 7,6% (2019: 7,4%) van de beleggingsportefeuille indirect gemanaged. Het gemiddelde van de peergroep is 32% (2019: 33%). Het gemiddelde van de Nederlandse pensioenfondsen bedraagt 46% (2019: 60%).

IBI Transparantie Index

De kosten van vermogensbeheer worden door de pensioenfondsen gerapporteerd. Door het ontbreken van geüniformeerde kostendefinities, is de attributie van kosten niet altijd even inzichtelijk. Er ontbreekt een gemeenschappelijke deler. Wel worden er vanwege toenemende aandacht voor kosten transparantie steeds meer kostenelementen toegevoegd door pensioenfondsen aan de totale gerapporteerde kosten. Hierdoor kan ongelijkheid ontstaan in de samenstelling van het kostencijfer zoals dat door de individuele pensioenfondsen wordt gerapporteerd. Anders gezegd, fondsen die een hogere mate van volledigheid betrachten, zouden een ogenschijnlijk hoger kostenniveau kunnen hebben dan pensioenfondsen die bepaalde kosten buiten beschouwing laten of bijvoorbeeld in rendementscijfers ‘verstoppert’.

Om deze vergelijkingsongelijkheid te compenseren, berekent IBI de transparantie van de gerapporteerde kosten van de individuele fondsen. Hoe groter de inzichtelijkheid van de gerapporteerde kosten per kostenelement en

beleggingscategorie, hoe hoger men scoort op de IBI Transparantie Index. Het niet of onvolledige rapporteren van kosten leidt vanzelfsprekend tot een vermindering van de transparantie en daarmee tot een lagere score op de IBI Transparantie Index.

	2020	2019	2018	2017	2016
IBI transparantie index PF Vervoer	104	103	100	100	100
IBI transparantie index peergroep	101	100	98	99	99
IBI transparantie index universum	100	100	98	98	97

Transactiekosten vermogensbeheer

De bovengenoemde cijfers over de kosten van het vermogensbeheer zijn exclusief de kosten van transacties. Een deel van die transactiekosten kan lastig precies zichtbaar worden gemaakt omdat deze kosten, met name bij de vastrentende waarden en financiële derivaten, versleuteld zitten in de transactiekoersen. In die gevallen hebben de vermogensbeheerders van Pensioenfonds Vervoer aangegeven wat de omzet en de daarmee gepaard gaande kosten zijn geweest. Voor zover de transactiekosten niet precies of aannemelijk bepaald konden worden, is gebruik gemaakt van een schattingsmethode, die in lijn ligt met de eerdergenoemde aanbevelingen van de Pensioenfederatie.

De (deels geraamde) transactiekosten komen over 2021 uit op 0,09% (2020: 0,12%) van het gemiddeld belegd vermogen. Het aangegeven percentage heeft niet alleen betrekking op de zichtbare kosten, maar ook op de kosten die een niet zichtbaar deel uitmaken van transactiekoersen. Ook zijn inbegrepen de zichtbare en niet zichtbare transactiekosten die voortvloeien uit transitie, voortvloeiend uit het gefaseerd omzetten van de portefeuille op grond van het door het bestuur bepaalde beleggingsbeleid, het switchen van vermogensbeheerder indien de uitvoering van het beleid daartoe aanleiding geeft, en het stroomlijnen van de rekeningenstructuur met betrekking tot de diverse beleggingen. Daarnaast zijn in het transactiekostenpercentage de kosten inbegrepen van zogenaamde 'restrikes'. Dit betreft het veranderen van derivatenposities die worden aangehouden voor het afdekken van het renterisico, om binnen vooraf afgesproken bandbreedtes te blijven.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de vermogensbeheerkosten (exclusief transactiekosten) en de transactiekosten over 2021 per beleggingscategorie. Deze zijn uitgedrukt in de gemiddelde vermogensallocatie over 2021.

Kosten 2021 per beleggingscategorie ¹⁵

	Gemiddelde allocatie x € 1 miljoen	Gemiddelde allocatie in %	Kosten in € 1 miljoen	Kosten in % van gem. allocatie	Transactie- kosten in € 1 miljoen	Transactie- kosten in % van gem. alloc in %
Aandelen	13.341	35,9	45,5	0,34	8,8	0,07
Vastrentende beleggingen ¹⁶	12.550	33,8	39,6	0,32	20,1	0,16
Vastgoed	1.220	3,3	7,4	0,61	0,0	0,01
Totaal exclusief afdekking	27.111	73,0	92,5	0,34	28,9	0,11
Valuta afdekking	-288	-0,8	0,6	0,20	0,1	0,04
Rente afdekking ¹⁶	10.350	27,8	3,5	0,03	5,4	0,05
Totaal portefeuille	37.173	100,0	96,6	0,26	34,4	0,12

¹⁵ Deze verdeling in beleggingscategorieën is gemaakt op basis het beleggingsbeleid 2021 van het pensioenfonds. De verdeling wijkt op onderdelen af van die in de Jaarrekening, waar de vanuit de regelgeving voor het jaarverslag vereiste rubricering wordt gevolgd. Dat heeft uiteraard geen invloed op de totaaluitkomsten.

¹⁶ Conform het beleggingsbeleid van Pensioenfonds Vervoer staan in deze tabel onder vastrentende waarden alleen de obligaties die deel uitmaken van de 'return-portefeuille'. De rente afdekking ('matching portefeuille') wordt gevormd door obligaties en financiële derivaten. De obligaties behorend tot de matching portefeuille staan hier gerubriceerd onder de rente afdekking. Dit in tegenstelling tot verderop in de Jaarrekening. Daar staan de obligaties van de 'matching-portefeuille' gerubriceerd onder de vastrentende waarden

15. Financiële ontwikkelingen

Financiële positie van het pensioenfonds

De **dekkingsgraad** wordt vastgesteld als het pensioenvermogen gedeeld door de totale technische voorzieningen. De dekkingsgraad op basis van de door DNB vastgestelde rentetermijnstructuur is op 31 december 2021 uitgekomen op 111,2%. Eind 2020 was de dekkingsgraad 103,5%.

De toetsingsgrootte in het Financieel Toetsingskader (FTK) is de **beleidsdekkingsgraad**. Dit is de gemiddelde dekkingsgraad van de laatste 12 maanden. In 2021 is de beleidsdekkingsgraad gestegen van 97,5% naar 107,3%.

Het **pensioenvermogen** wordt berekend als het eigen vermogen (ook wel genoemd: het weerstandsvermogen) vermeerderd met de technische voorzieningen. Het pensioenvermogen op 31 december 2021 bedroeg € 39,5 miljard (eind 2020: € 37,4 miljard). De **technische voorzieningen** (ook wel genoemd: de voorziening pensioenverplichtingen) bedroegen eind 2021: € 35,5 miljard (eind 2020: € 36,1 miljard). Het pensioenvermogen gedeeld door de technische voorzieningen leidt (als niet de afgeronde maar de exacte cijfers worden gebruikt) tot bovengenoemde dekkingsgraad van 111,2% (eind 2020: 103,5%).

Bij de vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen worden veronderstellingen gehanteerd ten aanzien van bijvoorbeeld sterftekansen, rendementen en kosten. Gedurende het boekjaar wijken de werkelijke ontwikkelingen onvermijdelijk af van deze veronderstellingen, waardoor er ten opzichte van de veronderstellingen winst of verlies wordt gerealiseerd.

Onder het FTK worden twee toetsingsgrenzen gedefinieerd:

Het '**minimaal vereist vermogen**' is gelijk aan de voorziening pensioenverplichtingen verhoogd met een opslag ('minimaal vereist eigen vermogen') voor algemene risico's. Op 20 mei 2019 heeft het Actuarieel Genootschap een leidraad gepubliceerd, waarmee pensioenfonds een eenduidige methode wordt aangereikt inzake de vaststelling van het minimaal vereist eigen vermogen. De vaststelling van het minimaal vereist vermogen van Pensioenfonds Vervoer is gebaseerd op deze leidraad. De uitkomst als percentage van de technische voorzieningen bedroeg zowel eind 2020 als eind 2021 104,3%.

Op 31 december 2021 was de aanwezige beleidsdekkingsgraad 107,3%. Dat was hoger dan de minimaal vereiste 104,3%. Op 31 december 2020 was de aanwezige beleidsdekkingsgraad 97,5%. Dat was lager dan het vereiste minimum. Eind 2020 was dan ook nog sprake van een tekortsituatie, ofwel een 'dekkingstekort'. Maar eind 2021 was dat niet meer het geval.

Het '**vereist vermogen**' is gelijk aan de voorziening pensioenverplichtingen, verhoogd met een zodanige opslag ('vereist eigen vermogen'), dat de kans maximaal 2,5% is dat de aanwezige dekkingsgraad van het pensioenfonds in een periode van één jaar lager wordt dan 100%. Voor de vaststelling van deze opslag is door DNB een standaardtoets ontwikkeld. Deze standaardtoets wordt ook bij Pensioenfonds Vervoer toegepast. Met name het renterisico en het zakelijke waarden risico zijn bepalend voor de uitkomst van deze toets.

Het vereist vermogen op basis van de *strategische* portefeuille is leidend. Deze bedroeg op 31 december 2021 16,2% (2020: 16,1%) van de nominale pensioenverplichtingen. De vereiste dekkingsgraad van eind 2021 kwam

daarmee uit op 116,2% (eind 2020: 116,1%). Gelet op de eind 2021 aanwezige beleidsdekkingsgraad van 107,3% (eind 2020: 97,5%) was sprake van een **'reservetekort'**.

Voor de volledigheid vermelden we het vereist vermogen tevens op basis van de *feitelijke* beleggingsmix. De uitkomst op 31 december 2021 is dan 117,8% (eind 2020: 116,7%). Het verschil met het vereist vermogen op basis van het strategische beleggingsbeleid komt met name door een beperkt hogere allocatie naar zakelijke waarden dan strategisch beoogd.

Herstelplan

Als de dekkingsgraad van het pensioenfonds lager is dan de vereiste dekkingsgraad, moet een herstelplan worden opgesteld waaruit blijkt hoe het fonds het vermogen binnen 10 jaar op het vereiste niveau brengt. Jaarlijks wordt dit plan geëvalueerd en geactualiseerd.

Op basis van de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2015 heeft Pensioenfonds Vervoer voor het eerst een herstelplan in het kader van het toen vernieuwde financieel toetsingskader (FTK) opgesteld. Pensioenfonds Vervoer verkeert in een herstelsituatie zo lang als de beleidsdekkingsgraad lager is dan het vereist eigen vermogen. Op grond van de actualisatie van het herstelplan 2021, gebaseerd op de gegevens per 31 december 2020, zou de dekkingsgraad per 31 december 2021 105,2% moeten bedragen. In werkelijkheid bedraagt de dekkingsgraad 111,2%. Daarmee loopt het pensioenfonds ruim voor op het herstel. Dit heeft echter geen praktische consequenties.

Ontwikkeling dekkingsgraad

Onderstaande tabel geeft inzicht in het daadwerkelijke verloop van de dekkingsgraad in 2021 ten opzichte van het verloop zoals geschat in het herstelplan dat in dat jaar van toepassing was.

Verloop dekkingsgraad in 2021

	Feitelijk	Herstelplan	Vershil
Startdekkingsgraad in herstelplan (op basis van standen ultimo 2020)	103,5%	103,5%	0,0%
Verandering van de dekkingsgraad als gevolg van:			
Nieuwe aanspraken	- 1,3%	- 1,2%	- 0,1%
Gedane uitkeringen	0,0%	0,0%	0,0%
Toeslagverlening	0,0%	0,0%	0,0%
Wijziging rente (RTS)	8,0%	0,0%	8,0%
Beleggingsresultaat	1,2%	2,9%	- 1,7%
Overige oorzaken (o.a. wijzigingen grondslagen)	- 0,2%	0,0%	- 0,2%
Dekkingsgraad per 31 december 2021	111,2%	105,2%	6,0%

Kritische dekkingsgraad

Het bestuur kijkt ook naar de 'kritische dekkingsgraad'. Deze wordt soms aangeduid als de 'kritieke dekkingsgraad'. Dit is de laagste UFR-dekkingsgraad waarbij het voor het pensioenfonds nog net mogelijk is om binnen tien jaar (tijdelijk: binnen 12 jaar) te herstellen. Voor de berekening van de kritische dekkingsgraad wordt gebruik gemaakt van de maximale parameters zoals vastgesteld door Commissie Parameters. In het herstelplan gebruikt Pensioenfonds Vervoer verder in veel gevallen overigens prudentere parameters.

Op 1 januari 2021 was de kritische dekkingsgraad op basis van maximale parameters: 87%. De kritische dekkingsgraad wordt normaliter maar eenmaal per jaar berekend, namelijk bij het opstellen van het herstelplan. Omdat DNB nog geen reactie heeft kunnen geven op het laatst ingediende herstelplan kan de kritische dekkingsgraad op 1 januari 2022 nog niet worden gemeld. De betekenis van de kritische dekkingsgraad is verder beperkt. De uitkomst is bijvoorbeeld afhankelijk van de renteontwikkeling en kan daarmee van dag tot dag verschillen. De kritische dekkingsgraad is gedurende het jaar wel een indicator voor de te bepalen kritische dekkingsgraad op de volgende 1 januari. Daarnaast is de kritische dekkingsgraad belangrijk in het kader van het financieel crisisplan zoals dat is opgenomen in de Abtn.

Premiedekking

De premiedekking geeft aan of het eigen vermogen stijgt of daalt door de premiebetalingen. Bij een premiedekking van 100% is de ontvangen premie gelijk aan de kosten van de inkoop van een jaar pensioenopbouw op basis van de rentetermijnstructuur (inclusief UFR) en verandert het eigen vermogen (in euro's) niet. Is deze lager dan 100% dan daalt het eigen vermogen door de premiebetalingen. Als deze hoger is dan 100% stijgt het eigen vermogen door de premiebetalingen.

De (ex post) premiedekking van Pensioenfonds Vervoer over 2021 bedraagt 72,4% (2020: 78,6%). Deze premiedekking ligt lager dan de actuele dekkingsgraad aan het begin van 2021 groot 103,5% (begin 2020: 103,0%). Daardoor de dekkingsgraad als gevolg van de premie in 2021 is afgenomen met 1,3%-procentpunt (in 2020: afname met 1,0%-punt). In het herstelplan 2021 loopt de premiedekking op van 84% in het 1e jaar tot 120% in jaar 10. De gemiddelde premiedekking is circa 107% in de komende 10 jaar.

Wijziging van de grondslagen

De grondslagen voor de vaststelling van de technische voorzieningen zijn in 2021 niet gewijzigd.

Overlevingsgrondslagen / sterfte

De grondslag sterfte bestaat uit de combinatie van de overlevingstafel, de op de hieruit voortvloeiende sterftekans toegepaste correctiefactoren en de risicopremies voor de dekking van de toe te kennen nabestaandenpensioenen (partner- en wezenpensioenen).

Op grond van het FTK dient wettelijk gezien rekening te worden gehouden met de voorzienbare toename in overlevingskansen (sterftetrend). Dit gebeurt door de technische voorzieningen vast te stellen op basis van een door het Koninklijk Actuarieel Genootschap gepubliceerde prognosetafel. Sinds de inwerkingtreding van het FTK is de prognosetafel diverse malen geactualiseerd. In de regel gebeurt dit tweejaarlijks. Ultimo 2021 is de voorziening vastgesteld op basis van de Prognosetafel AG2020. Bij deze tafel worden fondsspecifieke correctiefactoren toegepast die in 2020 zijn herijkt. De realisatie in het boekjaar is eveneens gebaseerd op deze overlevingsgrondslagen.

Het sterfterisico is te splitsen in twee soorten, te weten het langlevensrisico en het overlijdensrisico.

Het langlevensrisico doet zich voor bij de verzekeringen waarbij het verrichten van een uitkering afhankelijk is van het in leven blijven van de verzekerde, zoals ouderdomspensioenverzekeringen.

Het overlijdensrisico doet zich voor bij de verzekeringen waarbij het verrichten van een uitkering bepaald wordt door het overlijden van de verzekerden, zoals de nabestaandenpensioen-verzekeringen.

Ook in 2021 wordt het resultaat op sterfte beïnvloed door de landelijke oversterfte als gevolg van de voortdurende COVID19-pandemie. In de overlevingsgrondslagen wordt namelijk geen rekening gehouden met de gevolgen van de pandemie. Evenals in 2020 is door het CBS voor 2021 een oversterfte van 10% geconstateerd. De hogere sterftecijfers komen met name voor in de leeftijdsgroep 65 jaar en ouder. In 2021 is de landelijke oversterfte met name zichtbaar bij vrouwen in de leeftijdsgroep 80 jaar en jonger; in 2020 was dit voornamelijk bij de leeftijdsgroep ouder dan 80 jaar.

Bij pensioenfondsen Vervoer zijn deze effecten zichtbaar bij het resultaat op het langlevensrisico, waar de werkelijke sterfte ten opzichte van de verwachte sterfte inderdaad circa 10%-punt hoger ligt dan twee jaar geleden, en vergelijkbaar is met vorig jaar.

Bij het kortleven is het effect zichtbaar in een circa 10% hogere vrijval van het uitgestelde partnerpensioen, voornamelijk door een toename van het overlijden van de partner van gepensioneerde deelnemers. Het resultaat op kortleven is ten opzichte van 2020 ook toegenomen door stijging van de beschikbare risicopremie als gevolg van de wijziging van de ervaringssterfte (circa 5%) en de reserveringsmethodiek voor het wezenpensioen (5%).

De Commissie Sterfte Onderzoek van het Actuarieel Genootschap heeft in mei 2021 onderzoek gedaan naar de impact van de COVID19-pandemie op de over- en ondersterfte sinds januari 2020. Uit het onderzoek bleek dat er voornamelijk geen doorslaggevende redenen zijn om aan te nemen dat, als gevolg van de pandemie, er substantieel meer of minder mensen zullen overlijden in de toekomst dan eerder volgens AG2020 geprognosticeerd. Dit resulteert in de conclusie van de Commissie dat er geen aanleiding was om de prognosetafel AG2020 bij te stellen. De prognosetafel AG2020 blijft tot september 2022 de beste inschatting van toekomstige sterftetekansen en levensverwachtingen.

Actuariële analyse van het resultaat

In onderstaand overzicht wordt het saldo van de baten en lasten uitgesplitst naar diverse bronnen. Het betreft een actuariële analyse waarbij de genoemde individuele resultaatcomponenten niet noodzakelijkerwijs één op één gematched kunnen worden met uitsplitsingen in de Jaarrekening, die vanuit een andere invalshoek zijn weergegeven. Het totaalresultaat is uiteraard wel identiek.

Saldo van baten en lasten (bedragen x 1.000.000)	2021	2020
Grondslagen resultaatbepaling:		
Overlevingstafel <i>primo</i> boekjaar ¹⁷	AG 2020	AG2018
Gemiddelde rente <i>primo</i> boekjaar	0,3%	0,8%

¹⁷ Het actuariële resultaat wordt bepaald op basis van de aan het begin van het jaar van toepassing zijnde overlevingstafel.

Premies en koopsommen	-430	-291
Beleggingsresultaat (inclusief wijziging RTS)	3.048	-525
Toeslagverlening	1	0
Sterfte	42	42
Arbeidsongeschiktheid	-29	-41
ANW-hiaat en wezenpensioen	0	0
Kosten	5	6
Mutaties / diversen	81	71
Wijziging door bijzondere oorzaken	0	1.245
Toekenningen VPL	-4	-181
Totaalresultaat	2.714	326

In bovenstaande tabel valt in 2020 de grote 'wijziging door bijzondere oorzaken' op. Dit betreft het effect van de hiervoor beschreven overgang naar de nieuwe Prognosetafel AG2020 van het Koninklijk Actuarieel Genootschap, ofwel de nieuwe overlevingsgrondslagen.

Kostendekkende premie

Onder het FTK wordt expliciet een kostendekkende premie gedefinieerd voor nieuwe pensioenaanspraken. De vaststelling van de kostendekkende toetspremie (dat is de ex-ante kostendekkende premie op basis van een 120-maands gemiddelde RTS) vindt jaarlijks in het vierde kwartaal plaats op basis van de situatie van 30 september. Daarbij is uitgegaan van de op dat moment beschikbare informatie, zoals de meest recente salarisgegevens voor de pensioenopbouw tot en met september.

Vergelijking van de kostendekkende toetspremie op grond van het FTK en de verwachte verschuldigde premie leidt, tezamen met de onttrekking uit het premie egalisatiedepot, tot een nulresultaat.

Toetsing kostendekkende premie	2021	2020
Ex-ante kostendekkende premie FTK ('Toetspremie')	-1.073	-1.035
Verschuldigde premie t.b.v. de pensioenregelingen	1.129	885
Saldo	46	-150
Dotatie / onttrekking aan premie egalisatiedepot	-46	150
Saldo	0	0

De kostendekkende toetspremie op basis van het FTK is in 2021, net als in 2020, voldaan. De verschuldigde premie is op basis van deze opstelling kostendekkend.

Ultimo 2020 bedroeg het premie-egalisiertedepot 14. In 2021 is het ex-ante vastgestelde verschil tussen de toetspremie en de verwachte verschuldigde premie van 46 aan het depot toegevoegd. Over 2021 is tot slot een rendement aan het depot onttrokken op basis van de éénjaarsrente per 31 december 2020.

Het verloop van het premie egalisiertedepot is daarmee als volgt:

Verloop premie egalisiertedepot	2021	2020
Premie egalisiertedepot op 1 januari	14	165
Toevoeging ex-post vastgestelde premiemarge	46	-150
Rendementstoevoeging	0	-1
Premie egalisiertedepot op 31 december	60	14

Toeslagverlening

De toeslagen op pensioenrechten en pensioenaanspraken worden jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het pensioenfonds. De daadwerkelijke toeslag in een jaar is (behoudens de excedentregeling) voorwaardelijk en afhankelijk van de hoogte van de beschikbare middelen.

Er is geen recht op toekomstige toeslagen¹⁸. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst toeslagverlening wordt gegeven. Het pensioenfonds heeft geen geld gereserveerd voor toekomstige toeslagen; de premiestelling is gebaseerd op de ambitie om een nominaal pensioen te kunnen verstrekken. Toeslagen zijn afhankelijk van de middelen van het pensioenfonds, die voor een belangrijk deel worden beïnvloed door de jaarlijkse beleggingsresultaten.

Als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan de volledige toeslagengrens kan het bestuur besluiten om een extra toeslagverlening toe te passen. Dat kan alleen als in eerdere jaren gekort is op de toeslagverlening en/of de pensioenaanspraken en pensioenrechten verlaagd zijn. De actieve en gewezen deelnemers van het pensioenfonds en de uitkeringsgerechtigden kunnen formeel geen aanspraak maken op een extra toeslagverlening als de situatie zoals hierboven beschreven aan de orde is. De reglementen en de ABTN van Pensioenfonds Vervoer kennen geen rechten op inhaaltoeslagen. Het eventueel toch toekennen daarvan is aan het bestuur.

De mogelijkheid tot toeslagverlening voor pensioenfondsen zal in de toekomst verruimd worden. Vooruitlopend op het nieuwe pensioenstelsel zal de toeslaggrens worden verlaagd naar 105% en het toekomstbestendig indexeren worden losgelaten. Daarbij moet dan in principe wel worden "ingevoerd" naar dit nieuwe stelsel. Aan deze verruiming kunnen geen rechten worden ontleend.

Het pensioenfonds kent voorwaardelijk en onvoorwaardelijke toeslagverlening. Ten aanzien van de voorwaardelijke toeslagverlening heeft het bestuur vanwege de financiële positie van het pensioenfonds op 30 september 2020 en 30 september 2021 besloten om zowel op 1 januari 2021 als op 1 januari 2022 geen toeslag te verlenen op de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten. Onvoorwaardelijke toeslagen worden verleend op de tot 1 januari 2010 opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in de excedentregeling. Op 1 januari 2022 zijn deze met 1,29% verhoogd (1 januari 2021: 1,56%).

---

¹⁸ Behoudens onvoorwaardelijke toeslagen op de tot 1 januari 2010 opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in de excedentregeling.

Per 30 november 2021 zijn alle tot die datum opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten bij Pensioenfonds TNT Express collectief overgedragen naar Pensioenfonds Vervoer. Bij Pensioenfonds TNT Express waren meer middelen beschikbaar dan benodigd voor de inkoop van de nominale aanspraken. Uit dit surplus is bij Pensioenfonds Vervoer een onvoorwaardelijke indexatie ingekocht. De per 30 november 2021 overgedragen pensioenaanspraken en -rechten van de voormalige (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden van Pensioenfonds TNT Express worden jaarlijks aanvullend verhoogd met maximaal de looninflatie (CBS loonindex totaal cao-sectoren), gemaximeerd op 3%, minus de in dat jaar eventueel toegekende voorwaardelijke reguliere toeslagverlening die door Pensioenfonds Vervoer wordt verleend.

Voor alle betrokkenen is het percentage van de in de toekomst toe te kennen toeslagen bepaald op basis van het per 30 november 2021 beschikbare bedrag, te weten 9,7%. De aanvullende toeslagen worden toegekend per 1 januari van enig jaar, voor het eerst per 1 januari 2022. De verhoging per laatstgenoemde datum wordt op een later moment vastgesteld. Voor deze onvoorwaardelijke toeslagverlening is een voorziening gevormd die is opgenomen in de technische voorzieningen. Omdat de toeslag niet in één keer per 30 november 2021 toegekend kan worden zal, door de latere toekenning, het totale toe te kennen percentage hoger zijn dan de initiële 9,7%.

Haalbaarheidstoets en risicohouding

De haalbaarheidstoets geeft inzicht in de samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. Minimaal eenmaal per jaar moet deze toets worden uitgevoerd, voor het eerst in 2015. Dat was toen de 'aanvangshaalbaarheidstoets'. Primair is de haalbaarheidstoets een beleidstool voor het bestuur van het pensioenfonds en de sociale partners om inzicht te krijgen of de pensioentoezegging kan worden waargemaakt. Op basis van de uitkomsten kunnen het bestuur en de sociale partners bepaalde beleidsbeslissingen nemen en onderbouwen. Er worden in de haalbaarheidstoets diverse toekomstscenario's doorgerekend over een periode van 60 jaar. De uitkomst hiervan wordt het pensioenresultaat genoemd. Gegeven de lange prognoseperiode van 60 jaar zijn de uitkomsten van het uit de haalbaarheidstoets voortkomende pensioenresultaat slechts in geringe mate maatgevend voor de korte termijn.

Bij de in 2015 door het bestuur, in overleg met Cao-partijen en het verantwoordingsorgaan, opgestelde risicohouding heeft een evenwichtige belangenafweging centraal gestaan. De risicohouding komt in termen van het risicoprofiel van de beleggingen overeen met de huidige strategische norm.

De risicohouding van het pensioenfonds, zoals vastgelegd in het besluit financieel toetsingskader van december 2014, bestaat uit drie onderdelen:

1. **Kwalitatieve** beschrijving van de risicohouding;
2. Kwantitatieve beschrijving van de **korte termijn** risicohouding;
3. Kwantitatieve beschrijving van de **lange termijn** risicohouding.

De risicohouding van het pensioenfonds voldoet aan de 'prudent person-regel'. Voor de korte termijn komt de risicohouding tot uitdrukking in de hoogte van (een bandbreedte voor) het vereist eigen vermogen. Voor de lange termijn komt de risicohouding tot uitdrukking in de door het pensioenfonds gekozen ondergrenzen in het kader van de haalbaarheidstoets.

De haalbaarheidstoets is een stochastische toets die inzicht geeft in de samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. De economische scenario's zijn door DNB voorgeschreven.

Ad 1: Kwalitatieve beschrijving van de risicohouding

De premie is minimaal en maximaal gelijk aan 30% van de pensioengrondslag.

- De premie dient (inclusief financiering van de VPL-verplichting) kostendekkend te zijn.
- Bij de bepaling van de kostendekkende premie voor de pensioenopbouw wordt rekening gehouden met een 120-maands middeling van de rente. Bij de bepaling van de gedempte kostendekkende premie voor de VPL-regeling wordt een rentevoet gehanteerd die gelijk aan het gemiddelde van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuren over de aan het desbetreffende kalenderjaar voorafgaande vijf jaren waarbij de rentetermijnstructuur van 30 september als basis dient.
- Het niet hoeven korten van pensioenen is voorlopig belangrijker dan de toeslagverlening. Dit betekent dat de kans op korting klein moet zijn.

Ad 2: Kwantitatieve beschrijving van de korte termijn risicohouding

De korte termijn risicohouding is vertaald in een strategische beleggingsportefeuille met bandbreedtes. Het risico wordt uitgedrukt in termen van het vereist eigen vermogen bij de strategische portefeuille. Toekomstige wijzigingen van het vereist eigen vermogen veroorzaakt door fluctuaties in de rentestand zijn toegestaan. Het bestuur heeft besloten voor de vereist vermogen-bandbreedte een ondergrens van 85% en een bovengrens van 125% op basis van de strategische portefeuille te hanteren. Met dit beleid heeft het bestuur beoordeeld dat deze bandbreedte acceptabel is uit hoofde van balansrisicomanagement.

Ad 3: Kwantitatieve beschrijving van de lange termijn risicohouding

Om invulling te geven aan het bepaalde in artikel 22 van het Besluit Financieel Toetsingskader kiest het pensioenfonds de volgende grenzen in het kader van de uitvoering van de aanvangshaalbaarheidstoets:

De ondergrens voor het verwachte pensioenresultaat vanuit de situatie dat het pensioenfonds precies beschikt over het vereist eigen vermogen is gelijk aan 85%.

- De ondergrens voor het verwachte pensioenresultaat vanuit de feitelijke dekkingsgraad van het pensioenfonds bij het van toepassing worden van het nieuwe financiële toetsingskader is gelijk aan 85%.
- Bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets berekent het pensioenfonds vanuit de feitelijke dekkingsgraad zowel het verwachte pensioenresultaat als het pensioenresultaat in een slechtweerscenario. De maximale relatieve afwijking tussen het verwachte pensioenresultaat en het pensioenresultaat in het slecht weer scenario die het pensioenfonds dan acceptabel vindt is 33%. Dit betekent dat het pensioenresultaat in slechts 5% van de scenario's meer dan 33% lager mag zijn dan het verwachte pensioenresultaat vanuit de feitelijke dekkingsgraad.

Resultaten van de haalbaarheidstoets

In het lange termijn risicohouding beleid is de ondergrens bij het verwacht pensioenresultaat op fondsniveau vastgesteld op 85%. De uitkomst op 1 januari 2021 bedraagt 98,0% (1 januari 2020: 104,9%). Dat is ruim boven de vastgestelde ondergrens van 85%.

In het lange termijn risicohouding beleid is de maximale afwijking van het pensioenresultaat op fondsniveau in een slechtweer scenario vastgesteld op 33%. De uitkomst op 1 januari 2021 bedraagt 30,9% (1 januari 2020: 28,2%). Dat is dus lager dan de vastgestelde ondergrens.

Pensioenfonds Vervoer voldoet hiermee aan de normering van de pensioenresultaten die in 2015 door het bestuur zijn vastgesteld op basis van de aanvangshaalbaarheidstoets. De resultaten op 1 januari 2022 zijn nog niet bekend; de nieuwe haalbaarheidstoets zal pas eind juni 2022 bij DNB worden ingediend.

16. Ontwikkelingen na afloop verslagjaar

Wijziging UFR

De technische voorzieningen zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank per 31 december 2021 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. De rentetermijnstructuur zal de komende jaren worden gewijzigd. Dit volgt uit het advies van de Commissie Parameters. Dit heeft een drukkend effect op de dekkingsgraad van ongeveer 1,4%-punten per jaar in de boekjaren 2022 tot en met 2024.

Conform de werkwijze van afgelopen jaar zijn de technische voorzieningen en dekkingsgraad per 31 december 2021 gebaseerd op de door DNB gepubliceerde RTS per 31 december 2021. Op 1 januari 2021 heeft DNB de nieuwe UFR methode voor 25% is ingevoerd. Het effect van die invoering op de dekkingsgraad per 31 december 2021 was 1,3%-punten negatief. Per 1 januari 2022 heeft DNB de nieuwe UFR-methode voor 50% ingevoerd. Het effect daarvan op de dekkingsgraad van 1 januari 2022 was 1,4%-punten negatief.

Situatie Oekraïne

In februari 2022 zijn Russische troepen Oekraïne binnengevallen. In reactie daarop is wereldwijd een groot aantal sanctiemaatregelen met onmiddellijke werking van kracht geworden.

Pensioenbeheer

In samenhang daarmee is nagegaan of medewerkers, klanten of leveranciers op de sanctielijst zijn gekomen. Ook is geanalyseerd of deelnemers of aangesloten werkgevers van de sanctielijst deel uitmaken. Dit bleek allemaal niet het geval. Evenmin zijn er directe of indirecte afhankelijkheden van leveranciers, dienstverleners of uitbestedingspartijen in een van de betrokken landen.

Vermogensbeheer

Pensioenfonds Vervoer heeft besloten tot het uitsluiten van Rusland. Het handelen in Russische beleggingsinstrumenten is momenteel slechts beperkt mogelijk.

Pensioenfonds Vervoer heeft het beheer van zijn vermogen uitbesteed aan externe managers. In de vermogensbeheerovereenkomsten met deze externe managers wordt vastgelegd dat zij Pensioenfonds Vervoer in staat moeten stellen om te voldoen aan de geldende sanctiewetgeving. De externe managers voeren dus de sanctiescreening namens Pensioenfonds Vervoer uit. Daarnaast heeft Achmea IM met externe managers afgesproken dat zij periodiek (bij separate mandaten elk kwartaal) een compliance statement verstrekken, waarin zij bevestigen dat zij beschikken over beleidslijnen en procedures die zijn ontworpen om te voldoen aan de sanctiewetgeving, inclusief sancties opgelegd door de VN, EU en de Nederlandse overheid, en dat de portefeuille voldoet aan de sanctiewetgeving. Aanvullend voert Achmea IM een post-trade controle uit op de naleving van de sanctiewetgeving via het Mandaat Compliance Proces. Dat gebeurt op basis van dagelijks door Achmea IM ingelezen sanctiedata van een externe dataleverancier.

Financiële positie

De crisis heeft geen directe gevolgen voor de financiële positie van Pensioenfonds Vervoer. Er zijn geen directe relaties met of beleggingen in partijen in een van de betrokken landen. Ook de indirecte gevolgen zijn beperkt. De crisis heeft geleid tot onrust in de financiële markten. Met sterke fluctuaties in prijzen van grondstoffen, aandelen en renteniveaus. Deze hebben per saldo tot op heden slechts beperkt effect op de dekkingsgraad gehad.

Pensioenfonds Vervoer had op het moment dat Rusland Oekraïne binnenviel ook beleggingen in Rusland. Het bestuur van het pensioenfonds heeft na de inval gekozen voor uitsluiting van beleggingen in Rusland, maar ook van de beleggingen buiten Rusland die sterk aan Rusland gerelateerd zijn. De totaalwaarde van die beleggingen bedroeg € 241,1 miljoen per 31-12-2021. Na de inval konden de beleggingen echter niet langer verkocht worden. De meeste van die beleggingen zijn nu grotendeels of volledig afgewaardeerd. Het is op dit moment nog onduidelijk wanneer en voor welk bedrag Pensioenfonds Vervoer deze beleggingen alsnog kan verkopen.

Ook in Oekraïne heeft Pensioenfonds Vervoer beleggingen. De waarde daarvan bedroeg € 59,8 miljoen aan het einde van 2021. Op dit moment (eind april 2022) zijn deze posities circa € 17,5 miljoen waard.

Aanpassing waarderingsbeleid ingaande 1 januari 2022

De waardering van de Over-The-Counter (OTC) swaps (ook aangeduid als: onderhandse swaps, bilaterale swaps, niet centraal geclearde swaps), vond tot en met boekjaar 2021 plaats op basis van de EONIA-curve. Per 1 januari 2022 is €STR de marktconforme spread voor bilaterale renteswaps geworden. Het waarderingsbeleid voor bilaterale swaps is per 1 januari 2022 dienovereenkomstig gewijzigd.

Onderzocht is wat de impact is van deze wijziging op de waarderingen van de op 1 januari 2022 aanwezige swaps:

- 31 december 2021: EONIA is gelijk aan €STR + 8,5 basispunt.
- 1 januari 2022: de marktconforme spread voor bilaterale renteswaps is €STR + 5 basispunt.

De discount curve ligt dus 3,5 basispunt lager. Een lagere discount curve zorgt voor een kleine verlaging van de negatieve marktwaarde van de renteswaps. Het effect van de wijziging is een verlaging van de marktwaarde op 1 januari 2022 met € 0,7 miljoen. De wijziging heeft dus geen invloed op de waardering op 31 december 2021 maar enkel op de waardering per 1 januari 2022.

17. Rapport raad van toezicht

Algemeen

Pensioenfonds Vervoer heeft een paritair bestuursmodel en kent een raad van toezicht.

De volgende personen maakten in 2021 deel uit van de raad:

- De heer M.G. (Rino) Jekel, aandachtsgebieden AO & IB en risicomangement (voorzitter).
- Mevrouw drs. G (Gisella) van Vollenhoven-Eikelenboom AG, aandachtsgebieden governance, actuariële aspecten en pensioenen (plaatsvervangend voorzitter).
- De heer dr. W. (Willem) C. Boeschoten, aandachtsgebieden financiën en beleggingen (secretaris).

Alle leden hebben aangegeven naast de andere werkzaamheden die zij vervullen, voldoende tijd beschikbaar te hebben voor het fonds. Zij voldoen aan de VTE-score zoals die voor bestuurders en leden van de raad van toezicht voor pensioenfonds wordt gehanteerd.

Alle leden zijn onafhankelijk. Zij zijn geen deelnemer in het fonds en hebben ook geen zakelijke belangen bij het fonds. Hoofd- en nevenfuncties van de leden van de raad van toezicht zijn vermeld in het jaarverslag van Pensioenfonds Vervoer.

De raad kan vrijelijk beschikken over alle informatie die de raad nodig denkt te hebben om zijn taak goed te kunnen vervullen en heeft vrije toegang tot het bestuur, het verantwoordingsorgaan en de medewerkers van het bestuursbureau.

De raad van toezicht volgt via directe toegang tot de bestuursstukken de gang van zaken in het bestuur en de beleidsontwikkeling van het fonds. Als daar aanleiding toe is, nodigt de raad het bestuur of het bestuursbureau uit om nadere toelichting te geven op beleidsvoornemens of genomen besluiten. De raad ontvangt voorts ieder kwartaal een rapportage, waarin alle belangrijke ontwikkelingen en besluiten betreffende het fonds in het voorgaande kwartaal worden vermeld.

Indien de raad een specifiek toezichtthema heeft benoemd voor enig jaar, bestudeert de raad de relevante stukken, nodigt het bestuursbureau uit voor een nadere (technische) toelichting op het thema, oriënteert zich zo nodig bij de uitvoerders, woont bestuursvergaderingen bij en gaat met het bestuur het gesprek aan over het thema in de reguliere kwartaaloverleggen. De bevindingen over het thema worden zo nodig vastgelegd in het jaarrapport. De raad werkt binnen en volgens het wettelijk kader, de Code Pensioenfonds, de statuten en reglementen van het fonds. De raad houdt daarbij ook rekening met de door de VITP (Vereniging Intern toezichthouders Pensioensector) uitgebrachte toezichtcode.

Conform de Code Pensioenfonds betreft de raad de acht thema's die in de Code zijn opgenomen rond goed pensioenfondsbestuur in zijn toezicht. De rapportage van de raad is gestructureerd aan de hand van deze thema's:

1. Vertrouwen waarmaken
2. Verantwoordelijkheid nemen
3. Integer handelen
4. Kwaliteit nastreven
5. Zorgvuldig benoemen
6. Gepast belonen

7. Toezicht houden en inspraak waarborgen
8. Transparantie bevorderen

De raad van toezicht hanteert een moreel kompas, is autonoom in zijn handelen en in zijn taakopvatting, is onafhankelijk, professioneel-kritisch en bepaalt daarbij de diepgang en mate van volharding die nodig zijn voor adequaat toezicht. Een goede governance impliceert een goed functionerend bestuur en een goed intern toezicht. De raad doet zijn werk vanuit het besef dat dit inhoudt dat alle betrokkenen binnen het fonds elkaars onderscheiden taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden respecteren en zich daar ook naar gedragen. In de cyclus van intern toezicht vormt de raad zich een oordeel over het functioneren van het bestuur en de gang van zaken in het algemeen. Bevindingen en aanbevelingen van de raad worden gedeeld met het bestuur en gemonitord op een effectieve opvolging. Voor zover deze cyclus op orde is, leidt dat niet tot nadere acties en/of signaleringen buiten de kring van bestuur en raad. Indien en voor zover het bestuur niet in staat is de oordelen van de raad voldoende beargumenteerd en/of onderbouwd te weerleggen, zal dat wel tot verdere acties leiden van de raad.

De raad van toezicht vergadert structureel eenmaal per kwartaal en verder zo vaak als nodig. De raad wordt proactief geïnformeerd over belangrijke beleidsbeslissingen van het fonds, ook als die niet de goedkeuring van de raad behoeven. Er zijn nadere afspraken gemaakt met het bestuur over de betrokkenheid van de raad van toezicht bij belangrijke beleidsbeslissingen. Dat krijgt vorm doordat het bestuur de raad voor specifieke onderwerpen uitnodigt voor overleg en inbreng. Bestuur en raad hanteren daarvoor een gezamenlijke jaaragenda. De raad van toezicht ziet hier voor zichzelf in ieder geval een (klankbord)rol ten aanzien van de strategie, de bestuurlijke inrichting en de gedragscultuur. In dat verband is afgesproken dat bestuur en raad van toezicht in principe eenmaal per jaar een overleg met elkaar hebben, waarin zonder agendadruk gesproken wordt over belangrijke thema's binnen het fonds ('benen op tafel' sessies).

Minimaal tweemaal per jaar heeft de raad overleg met het voltallige bestuur (waaronder bij gelegenheid van de jaarwerkvergadering) en eenmaal met het verantwoordingsorgaan.

De raad heeft daarnaast minimaal ieder kwartaal overleg met een (wisselende) delegatie van het bestuur en verder zo vaak als nodig, i.c. wanneer actuele onderwerpen daar aanleiding toe geven. Einde jaar stelt de raad, na toelichting aan het bestuur, de toezichtthema's voor het jaar volgend vast.

Elk lid van de raad woont minstens eenmaal per jaar een bestuursvergadering bij als toehoorder. Daarnaast voert de raad jaarlijks overleg met de externe accountant, de certificerend actuaris, de sleutelfunctiehouder interne audit en in beginsel tweejaarlijks met de sleutelpersoon/sonen van de integraal vermogensbeheerder (Achmea IM) en van de uitvoeringsorganisatie (TKP). De raad spreekt met medewerkers van het bestuursbureau zo vaak als dat aangewezen en/of logisch is vanuit de toezichtthema's.

De raad vergadert in principe ten kantore van Pensioenfonds Vervoer, maar sinds de uitbraak van de coronapandemie vonden vrijwel alle vergaderingen online plaats (met MS Teams).

Goedgekeurde besluiten in 2021

De raad van toezicht heeft een goedkeuringsrecht voor een aantal specifiek benoemde onderwerpen. In 2021 heeft de raad de volgende goedkeuringen verleend:

- Goedkeuring van het besluit van het bestuur tot vaststelling van het bestuursverslag en de jaarrekening over 2020.

- Geen op- of aanmerkingen ten aanzien van de functiewijziging van mevrouw I. Hermans per 1 september 2021. Vaststelling dat zij voldoet aan het functieprofiel.
- Goedkeuring van het bestuursbesluit tot vaststelling van het functieprofiel bestuurslid namens werknemers (voordracht CNV vakmensen) tevens (plv.) secretaris met aandachtsgebieden vermogensbeheer & risicomanagement, AO/IC, finance en uitbesteding.
- Goedkeuring van het bestuursbesluit tot vaststelling van het functieprofiel bestuurslid namens werkgevers (voordracht TLN) tevens (plv.) secretaris met aandachtsgebieden pensioenen, communicatie en AO/IC, finance en uitbesteding.
- Vaststelling van het functieprofiel leden raad van toezicht, inclusief het profiel voor de vacature per 1 juli 2022, na verkregen advies van het verantwoordingsorgaan.
- Geen op- of aanmerkingen ten aanzien van de (procedure van) voorwaardelijke benoeming van de heer F. Veltink als lid, en tevens plaatsvervangend voorzitter per 1 januari 2022. Vaststelling dat hij voldoet aan het functieprofiel.
- Goedkeuring van het bestuursbesluit d.d. 7 oktober 2021 tot vaststelling van het functieprofiel bestuurslid namens werknemers (voordracht FNV) met als specifieke aandachtsgebieden vermogensbeheer & risicomanagement en communicatie.
- Goedkeuring van het bestuursbesluit d.d. 7 oktober 2021 tot vaststelling van het functieprofiel bestuurslid namens werkgevers (voordracht TLN) met als specifieke aandachtsgebieden vermogensbeheer & risicomanagement en communicatie.
- Geen op- of aanmerkingen ten aanzien van de (procedure van) voorwaardelijke herbenoeming van de heer S. Lahiri per 31 januari 2022. Vaststelling dat hij voldoet aan het functieprofiel.
- Geen op- of aanmerkingen ten aanzien van de (procedure van) voorwaardelijke herbenoeming van de heer K. Scheepens per 23 februari 2022. Vaststelling dat hij voldoet aan het functieprofiel.
- Geen op- of aanmerkingen ten aanzien van de (procedure van) voorwaardelijke benoeming van mevrouw M. Kisoen per 5 maart 2022. Vaststelling dat zij voldoet aan het functieprofiel.

Opvolging bevindingen uit toezichtrapport 2020

Normenkader:

Het intern toezicht beoordeelt de opvolging die het bestuur aan eerdere bevindingen en aanbevelingen van het intern toezicht geeft.

De raad van toezicht heeft vastgesteld dat het bestuur aan de bevindingen zoals opgenomen in het toezichtrapport over 2020, een adequaat vervolg heeft gegeven.

Bevindingen over verslagjaar 2021

Toezichtthema's 2021

In 2021 heeft de raad zich naast zijn reguliere toezichttaak en adviesrol richting bestuur, in het bijzonder gericht op de volgende thema's:

- Uitwerking van het nieuwe pensioenstelsel bij Pensioenfonds Vervoer;
- Verandercapaciteit van TKP;

- Uitvoering van het continuïteitsplan.

De observaties ten aanzien van deze toezichtthema's zijn in deze paragraaf opgenomen onder de desbetreffende thema's uit de Code Pensioenfondsen.

De coronapandemie

Ook in 2021 werd het fonds geconfronteerd met de gevolgen van de coronapandemie. De impact voor de aangesloten werkgevers bleek onverminderd groot. De raad van toezicht heeft geconstateerd dat het bestuur hier goed aandacht voor heeft gehad.

Op verantwoorde en beheerste wijze – met het aanbieden van betalingsregelingen en het niet in rekening brengen van rente- en incassokosten – is coulançe betracht richting de getroffen werkgevers. De uitwerking is vervolgens zorgvuldig gemonitord.

Het fonds was in 2021 opnieuw zeer zorgvuldig in de werkwijze van het bestuur en het bestuursbureau en volgde steeds de adviezen van de overheid omtrent het thuiswerken.

Bevindingen aan de hand van de thema's uit de Code Pensioenfondsen

De bevindingen en aanbevelingen van de raad zijn geordend naar de acht thema's uit de Code Pensioenfondsen. Per thema zijn opgenomen de omschrijving uit de Code en de normen die ingevolge de Code voor dat thema het kader vormen waarbinnen de raad zijn toezicht uitoefent. Daarna volgen de bevindingen van de raad bij het betreffendethema .

Thema 1: Vertrouwen waarmaken

Zij die voor het pensioenfonds verantwoordelijkheid dragen, maken het in hen gestelde vertrouwen waar. Dat blijkt vooral uit adequaat bestuur, verantwoord beleggingsbeleid en zorgvuldig risicomanagement.

Normenkader:

Het bestuur voert de regeling naar beste vermogen uit, met een evenwichtige afweging van belangen van alle betrokkenen bij het fonds. Het bestuur stelt een missie, visie en strategie vast, heeft een beleid ten aanzien van uitvoering, uitbesteding en kosten en richt een gestructureerde beleids- en verantwoordingscyclus in.

Het bestuur voert een beleggingsbeleid dat rekening houdt met de verplichtingen van het fonds en neemt daarin verantwoorde risico's. Het bestuur toetst het draagvlak voor verantwoord beleggen.

Het bestuur beoordeelt regelmatig de eigen effectiviteit, bevordert een risicobewustzijn binnen de organisatie en alle gremia van het fonds, zorgt voor een effectief en integraal risicobeheer en zorgt voor adequate noodprocedures.

Het bestuur legt verantwoording af over het gevoerde beleid, de afweging van belangen daarin en de risico's.

Bevindingen bij het thema 'Vertrouwen waarmaken':

Strategie

In het verslagjaar heeft het bestuur een nieuw strategisch plan voor de jaren 2022-2024 ontwikkeld. De raad heeft geconstateerd dat dit proces adequaat en consistent is vormgegeven en dat het bestuur er veel aandacht aan heeft besteed. De raad is continu geïnformeerd over de voortgang en in december 2021 is de nieuwe strategie, voorafgaand aan definitieve vaststelling, besproken met de raad.

Nieuwe pensioenstelsel

Het bestuur heeft begin 2021 de projectorganisatie ingericht. Er is gekozen voor een fasegewijze aanpak, hetgeen de raad van toezicht als een compleet en concreet plan beschouwt, dat goed kan worden aangehouden in aanloop naar de invoering van het nieuwe pensioenstelsel.

De raad van toezicht heeft vastgesteld dat in 2021 de eerste deelprojectfase volgens planning en succesvol is afgerond. Dit gebeurde in zorgvuldig afstemming met cao-partijen van de verplichtgestelde sectoren. Veel tijd is geïnvesteerd in kennisvergroting bij alle fondsgremia, bij het bestuursbureau en bij cao-partijen. Van de ontwikkelingen worden de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan doorlopend op de hoogte gehouden.

Verplichtstelling

In de vervoerssector komen nieuwsoortige bedrijven op de markt. Voor deze nieuwsoortige bedrijven is niet altijd direct duidelijk of deze bedrijven, zoals bijvoorbeeld zogenaamde platforms, onder de verplichtstelling vallen. Het risico van 'geen premie en wel recht' is voor Pensioenfonds Vervoer groot, zeker wanneer deze bedrijven pas laat worden aangesloten of in betalingsproblemen komen. De raad van toezicht constateert dat het bestuur dit risico goed onderkent en adequaat actie onderneemt om dit risico te mitigeren.

Financiële positie van het fonds

In 2021 is de financiële positie van Pensioenfonds Vervoer duidelijk verbeterd en uit 'gevarenzone' ten aanzien van mogelijke kortingen. De financiële positie is echter nog niet op het nagestreefde niveau.

Het bestuur kiest voor een prudente insteek ten aanzien van een eventuele indexatie, die rekening houdt met afweging van alle belangen en de komst van het nieuwe pensioenstelsel.

MVB

De raad van toezicht heeft geconstateerd dat bestuurlijke verdieping ten aanzien van dit onderwerp heeft plaatsgevonden. Het bestuur heeft een werkgroep ingesteld, die diverse kennis sessies heeft gevolgd. Over het gevoerde beleid wordt uitgebreid gecommuniceerd op de website van het fonds. De adviserende rol van de integraal vermogensbeheer Achmea IM heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het beleid.

De stijging op de VBDO-ranglijst (van plaats 32 naar plaats 18) bevestigt de voortgang die Pensioenfonds Vervoer op het terrein van MVB boekt.

De raad acht het begrijpelijk en logisch dat het bestuur met de doorontwikkeling van het beleid rekening houdt met de ideeën en wensen van de deelnemers en aangesloten werkgevers.

Risicobewustzijn en risicobeheer

De raad van toezicht stelt vast dat het risicobewustzijn van het bestuur groot is en dat het risicobeheer goed op orde is. De rapportages, die de raad eveneens ontvangt, zijn van goede kwaliteit en de verantwoording is helder. Ook de inrichting van de sleutelfunctie interne audit werpt zijn vruchten af. De aanbevelingen en signalen naar aanleiding van uitgevoerde audits worden adequaat opgevolgd door het bestuur en het bestuursbureau.

ICT

Het bestuur laat een duidelijk bewustzijn zien ten aanzien van ICT-risico's. De raad stelt vast dat informatiebeveiliging en cybersecurity – zowel binnen de eigen organisatie als bij de uitbestedingspartijen – hoog

op de agenda van het bestuur staan. Kennisvergroting heeft expliciet de aandacht. Het bestuur heeft in dit kader onder meer de werkgroep Borging IT kennis ingesteld.

Thema 2: Verantwoordelijkheid nemen

Het bestuur neemt zijn verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de pensioenregeling.

Normenkader:

Het bestuur zorgt voor een heldere en expliciete taak- en rolverdeling tussen bestuur en uitvoering en zorgt voor adequate sturings- en controlemechanismen.

Het bestuur heeft zicht op de uitbestedingsketen. Bij uitbesteding is aansprakelijkheid geregeld in de contracten, evenals eisen ten aanzien van het beloningsbeleid bij partijen waaraan uitbesteed is.

Het bestuur evalueert jaarlijks de kwaliteit van de uitvoering en het nakomen van gemaakte afspraken.

Bevindingen bij het thema ‘Verantwoordelijkheid nemen’:

Uitvoering van de pensioenregeling

Het bestuur is verantwoordelijk voor een adequate uitvoering van de pensioenregeling, die uitbesteed is aan TKP. De huidige uitbestedingsovereenkomst met TKP kent een looptijd tot en met 2022. In deze overeenkomst met bijbehorende Service Agreement (SA) en Service Level Agreement (SLA) zijn de afspraken over de (kwaliteit van de) uitvoering door TKP vastgelegd.

In recent uitgezette enquêtes wordt bevestigd dat deelnemers tevreden zijn over de, op zich goed lopende, dagelijkse uitvoering van de pensioenadministratie. Dat geldt ook voor werkgevers, die evenwel de aandacht vragen voor vereenvoudiging van de gegevensaanlevering via het portaal.

De raad van toezicht stelt vast dat het bestuur hier veel aandacht aan besteedt, onder meer door de uitvoering door TKP zeer nauwgezet te monitoren. Het bestuur neemt geen genoegen met onbevredigende reactie(s)/antwoorden van TKP. De werkgroep TKP Connect heeft in 2021 bijgedragen aan de monitoring van de kwaliteit.

Vermogensbeheer door Achmea IM

Het integraal vermogensbeheer van Pensioenfonds Vervoer is ondergebracht bij Achmea IM. De kwaliteit van Achmea IM wordt ook doorlopend getoetst. Het fonds heeft eerder uitgesproken nog meer scherp te verwachten op aangeleverde stukken en uitgebrachte adviezen.

In 2021 zijn verbeteringen doorgevoerd in de administratie en rapportage (o.a. het weergeven van het nettorendement) en in de capaciteit van het team (o.a. manager selectie en OG) om tot het gewenste kwaliteitsniveau te komen. Er blijft echter ruimte voor verbetering. Het bestuur zit hier, naar mening van de raad van toezicht, goed bovenop.

Thema 3: Integer handelen

Het bestuur bevordert een cultuur van integriteit en compliance.

Normenkader:

Het bestuur formuleert de gewenste cultuur, legt deze vast in een gedragscode en zorgt dat de naleving daarvan gehandhaafd wordt.

Nevenfuncties worden gemeld bij de compliance officer.

Mogelijk tegenstrijdige belangen en reputatierisico's worden gemeld in en besproken door het bestuur, waarbij zo nodig passende maatregelen worden afgesproken.

Het bestuur zorgt ervoor dat incidenten op dit gebied vrij gemeld kunnen worden, mede door het vaststellen en bekend maken van een klokkenluidersregeling.

Het bestuur is bekend met relevante wet- en regelgeving en bewaakt de naleving daarvan.

Bevindingen bij het thema 'Integer handelen':

Pensioenfonds Vervoer beschikt over een Gedragscode, waarin de gewenste cultuur is vastgelegd. Alle verbonden personen ondertekenen deze Gedragscode en verklaren daarmee dat ze integer handelen. Ze zorgen ervoor dat hun eigen functioneren getoetst wordt. Ze vermijden elke vorm en elke schijn van persoonlijke bevoordeling of belangenverstrengeling met een partij waarmee het fonds een band heeft, op welke manier dan ook. Op het overtreden van de gedragscode staan sancties. Ook de hierbij behorende restricted list (van bedrijven in wiens aandelen niet gehandeld mag worden) is in 2021 geactualiseerd.

Er is een externe compliance officer aangesteld, die periodiek monitort of alle verbonden personen zich houden aan de gedragscode van het fonds. De raad ontvangt de voortgangsrapportages die de externe compliance officer elk kwartaal oplevert aan het bestuur. In 2021 zijn er geen integriteitsissues geweest.

Op iedere bestuursvergadering staat als vast agendapunt de vraag of er ten aanzien van de te behandelen onderwerpen mogelijk sprake kan zijn van (schijn van) belangentegenstelling. Het bestuursreglement en de statuten bevatten voorts adequate maatregelen die het bestuur kan treffen wanneer mogelijk sprake is van (schijn van) belangenverstrengeling.

In 2021 hebben alle verbonden personen van het fonds (nogmaals) e-learning 'compliance & integriteit pensioenfondsen' gevolgd. Ook hebben het bestuur en enkele leden van de raad van toezicht een kennissessie gevolgd over (de schijn van) voorwetenschap, verzorgd door de compliance officer.

De raad van toezicht stelt van dat het bestuur ten aanzien van integriteit en compliance voldoet aan de gestelde eisen en normen. Het bestuur voert ook met enige regelmaat met elkaar en met de raad van toezicht het gesprek over de inhoud en uitvoering van de regeling en welke gedragingen niet voldoen aan de gestelde normen. De raad stelt vast dat het bestuur hier voldoende aandacht voor heeft.

Thema 4: Kwaliteit nastreven

Het fonds stelt hoge kwaliteitseisen, voert daar beleid op en is een lerende organisatie.

Normenkader:

Het bestuur is collectief verantwoordelijk voor het eigen functioneren, waarbij de voorzitter(s) dit speciaal tot zijn/hun aandachtsgebied rekenen.

Het bestuur waarborgt dat zijn leden onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

Ieder bestuurslid heeft stemrecht.

Het bestuur staat open voor kritiek, leert van fouten en zorgt voor permanente educatie.

Het bestuur evalueert jaarlijks het eigen functioneren en doet dat minimaal eenmaal per drie jaar met externe begeleiding.

Ook het VO en de RvT evalueren periodiek het eigen functioneren.

Bevindingen bij het thema ‘kwaliteit nastreven’:

Educatie

De raad stelt vast dat het bestuur het belang van geschiktheidsbevordering onderkent en zorg draagt voor een programma van permanente educatie voor de bestuursleden. Het programma heeft tot doel de geschiktheid van de bestuursleden op peil te houden en waar nodig te verbreden of te ontwikkelen. In 2021 heeft het bestuur de collectieve scholing op het gebied van IT opgestart, naast de kennisontwikkeling over het nieuwe pensioencontract (ten behoeve van de fondsorganen en cao-partijen).

Zelfevaluaties fondsorganen

De raad van toezicht voert jaarlijks een zelfevaluatie uit, waarvan tenminste een maal in de drie jaar met een externe partij. In oktober 2021 vond de collectieve zelfevaluatie plaats van de raad van toezicht onder begeleiding van Mens & Kennis. Dit leverde enkele concrete bespreek- en actiepunten op, waarvan de meeste direct zijn opgepakt en geagendeerd.

De raad van toezicht heeft de uitkomsten van de collectieve zelfevaluatie gedeeld met het verantwoordingsorgaan (en vice versa) en het bestuur.

Eind 2021 zijn de voorbereidingen voor de collectieve zelfevaluatie van het bestuur gestart, de fysieke bijeenkomst is vanwege de coronacrisis en de lockdown aan het einde van het jaar, evenwel uitgesteld tot begin 2022.

Thema 5: Zorgvuldig benoemen

Het fonds handelt zorgvuldig bij (her)benoemen en ontslag, en zorgt voor geschiktheid, complementariteit en diversiteit in de samenstelling van de organen van het fonds.

Normenkader:

Het fonds beschikt over een beleid ten aanzien van samenstelling van organen van het fonds, dat voldoet aan de criteria die daarvoor zijn opgenomen in de Code Pensioenfondsen.

Bij (her)benoeming en ontslag volgt het fonds een zorgvuldige procedure, waarin de criteria die zijn opgenomen in het geschiktheidsbeleid van het fonds worden meegenomen.

Bevindingen bij het thema ‘zorgvuldig benoemen’:

Continuïteitsplan en (her-)benoemingen

Het bestuur beschikt over een continuïteitsplan waarmee wordt geanticipeerd op de invulling van vacatures in het bestuur, waaronder de zetels van de voorzitter van zowel de

werknemersgeleding als de werkgeversgeleding. De raad onderschrijft het belang van het tijdig anticiperen op het aflopen van zittingstermijnen van bestuursleden en het daaraan eventueel gekoppelde vertrek, zeker waar het gaat om bestuursleden die namens cao-partijen zitting hebben in het bestuur.

In 2021 heeft het bestuur zorgvuldig en volgens planning uitvoering gegeven aan het continuïteitsplan, met zowel inhoudelijke als procedurele betrokkenheid van de raad van toezicht.

De raad van toezicht heeft zich in 2021 gebogen over twee nieuwe benoemingen en twee herbenoemingen in het bestuur. Voorafgaand aan formele voordracht van een kandidaat voor een eerste benoeming heeft een informeel kennismakingsgesprek plaats gevonden met (een delegatie van) de RvT.

De raad heeft de wettelijke goedkeuringsbevoegdheden ten aanzien van de vaststelling van de profielschetsen voor de (her-)benoemingen toegepast. Met elk bestuurslid dat voor (her-)benoeming in aanmerking kwam heeft de raad, ter uitvoering van zijn statutaire toetsingsverplichting, een gesprek gevoerd om daarna vast te stellen dat aan de profielschets werd voldaan.

De raad van toezicht stelt met tevredenheid vast dat aan de feitelijke opvolging van bestuursleden een zorgvuldig traject voorafgaat. Dat aspirantbestuurders gedurende langere tijd als toehoorder bestuursvergaderingen kunnen bijwonen en een uitgebreid traject van inwerken en introductie bij het bestuursbureau volgen, vergemakkelijkt de start als nieuw bestuurslid.

Ook merkt de raad op deze plek op dat het model van het technisch voorzitterschap goed werkt bij het bestuur van Pensioenfonds Vervoer; ook met de nieuwe invulling van deze rol sinds april 2021.

Zittingstermijnen en diversiteit

Eind 2021 week Pensioenfonds Vervoer op twee onderdelen af van de Code Pensioenfondsen: 1) ten aanzien van diversiteit binnen het verantwoordingsorgaan en per 21 december 2021 ook het bestuur, en 2) ten aanzien van het overgangsregime voor de maximale zittingstermijnen van twee bestuurders.

Zittingstermijnen

Het bestuur heeft een overgangsregime voor de maximale zittingstermijnen in het bestuur afgesproken. Met dit overgangsregime werd op 31 december 2021 voor twee van de tien zittende bestuursleden de maximale zittingsduur die de Code Pensioenfondsen stelt, overschreden.

In het bestuursverslag legt het bestuur uit dit evenwel acceptabel te vinden en het belang van borgen van draagvlak, kennis en ervaring zwaarder wegen dan de norm uit de code. De genoemde afwijkingen van de Code Pensioenfondsen zijn door het bestuur en de raad van toezicht besproken.

De raad meent dat het bestuur voldoende uitleg geeft over deze afwijking, waarmee voldaan wordt aan de eis 'pas toe of leg uit'. Ook op dit punt onderschrijft de raad het belang van uitvoering van het continuïteitsplan van het bestuur.

Diversiteit

Het fonds streeft naar diversiteit in het bestuur, de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan. In zowel het bestuur als in de raad van toezicht is er tenminste één vrouw en één man. Sinds het vertrek van het vrouwelijk lid uit het VO per 1 oktober 2021 wordt hier voor het VO niet meer aan voldaan.

Op 21 december 2021 bereikte het jongste bestuurslid de leeftijd van 40 jaar. In het verantwoordingsorgaan is er geen lid dat jonger is dan 40 jaar.

De raad van toezicht stelt vast, dat ondanks de aandacht die het pensioenfonds hiervoor vraagt, het voor de voordragende organisaties kennelijk lastig is om bij kandidaatstelling invulling te geven aan de nagestreefde diversiteit in de samenstelling van de fondsorganen.

Thema 6: Gepast belonen

Het fonds voert een verantwoord en beheerst beloningsbeleid, gericht op kwaliteit, continuïteit en consistentie.

Normenkader:

Het bestuur voert een beheerst en duurzaam beloningsbeleid, dat in overeenstemming is met de doelstellingen van het fonds en passend is bij de bedrijfstak waarvoor het fonds de regeling uitvoert.

De beloningen en vergoedingen staan in een redelijke verhouding tot verantwoordelijkheid, functie-eisen en tijdsbeslag.

Er wordt terughoudend omgegaan met prestatiebeloningen, waarbij deze nooit meer bedragen dan 20% en niet gerelateerd zijn aan de financiële prestaties van het fonds.

Het bestuur draagt er zorg voor dat de vergoeding voor het intern toezicht een kritische houding van de leden daarvan niet in de weg staat.

Bij ontslag van bestuursleden of leden van de raad van toezicht wordt geen ontslag- of transitievergoeding verleend. In overige gevallen is een dergelijk vergoeding passend voor de situatie.

Bevindingen bij het thema ‘gepast belonen’:

De raad van toezicht stelt vast dat het beloningsbeleid van het fonds voldoet aan de hiervoor vermelde criteria. Kenmerkend voor Pensioenfonds Vervoer is dat aan vermogensbeheerders geen prestatiebeloningen (performance fees) worden uitgekeerd.

Thema 7: Toezicht houden en inspraak waarborgen

Het fonds waarborgt intern toezicht op de kwaliteit en de integriteit van de bedrijfsvoering.

Normenkader:

Het intern toezicht draagt bij aan effectiviteit en slagvaardigheid van het functioneren van het fonds en aan een integere en beheerste bedrijfsvoering. Het intern toezicht betreft de Code Pensioenfondsen bij zijn taak. Leden van het intern toezicht zijn betrokken, maar ook onafhankelijk en stellen zich kritisch op.

Het intern toezicht is een gesprekspartner voor het bestuur. Het bestuur neemt de adviezen van het intern toezicht mee, weegt die af en motiveert eventuele afwijkingen van die adviezen.

Het bestuur gaat in dialoog met het VO en de raad van toezicht waar het gaat om afleggen van verantwoording.

Bevindingen bij het thema ‘Toezicht houden en inspraak waarborgen’:

De rolverdeling tussen de raad van toezicht en het bestuur is duidelijk vastgelegd en is een belangrijk uitgangspunt voor het functioneren van beide gremia.

De raad van toezicht heeft in 2021 zeven keer vergaderd, waarvan viermaal in aanwezigheid van (een delegatie van) het bestuur. Daarnaast vergaderde de raad van toezicht een keer met het verantwoordingsorgaan, nam de raad van toezicht deel aan de jaarwerkvergadering en voerde de raad extra overleggen over het rapport intern toezicht. Voorts voerde de raad van toezicht een overleg met DNB.

Ook heeft de jaarlijkse collectieve zelfevaluatie plaatsgevonden. Op de collectieve zelfevaluatie na vonden alle bijeenkomsten van de raad in 2021 online plaats.

De raad van toezicht heeft doorlopend aandacht voor de mogelijkheden om het intern toezicht te verbeteren. Bij elke 'benen-op-tafelsessie' met het bestuur wordt de samenwerking van de raad en het bestuur besproken. Bij gelegenheid van de zelfevaluatie van de raad van toezicht in oktober 2021 zijn de voorzitters van het verantwoordingsorgaan en het bestuur verzocht om een reflectie op het functioneren van de raad. Hieruit bleek het intern toezicht naar tevredenheid te verlopen.

Met het oog op de uitdagingen waarvoor het pensioenfonds zich geplaatst ziet, waaronder de ontwikkeling van het nieuwe pensioencontract en de rol van het verantwoordingsorgaan in transitie, zal de raad van toezicht zijn contacten met het verantwoordingsorgaan intensiveren.

Het bestuur vraagt tijdig advies over die onderwerpen waarover het verantwoordingsorgaan adviesrecht heeft en informeert het verantwoordingsorgaan over de algemene ontwikkelingen bij het fonds. Bij elke vergadering van het verantwoordingsorgaan is een delegatie van het bestuur aanwezig.

Thema 8: Transparantie bevorderen

Het fonds streeft openheid na, communiceert over missie, strategie en risico's en legt verantwoording af over gevoerd beleid.

Normenkader:

Het bestuur stelt een beleid vast ten aanzien van transparantie en communicatie en evalueert dat minimaal driejaarlijks.

Het bestuur geeft inzicht in missie, visie en strategie, het gevoerde beleid, de wijze van besluitvorming en de resultaten van het beleid.

Het bestuur is open en transparant over zijn handelen. Belanghebbenden kunnen inzicht krijgen in de informatie, overwegingen en argumenten die ten grondslag liggen aan het beleid en aan de keuzes ten aanzien van de uitvoering en verantwoord beleggen.

Het bestuur rapporteert expliciet over de naleving van de gedragscode en over de evaluatie van het eigen functioneren. Er is een klachten- en geschillenprocedure.

Bevindingen bij het thema 'transparantie bevorderen':

Het bestuur is open en transparant over het beleid, de besluitvorming en realisatie van beleid en geeft hier o.a. uiting aan via de website, de kwartaalberichten, het jaarverslag, de Klachtenregeling en andere communicatiemiddelen gericht op de belanghebbenden bij het fonds.

Deze transparantie geldt ook voor de contacten met de raad van toezicht.

De raad van toezicht constateert tot slot dat het fonds intensief met cao-partijen overlegt over de ontwikkeling van het nieuwe pensioencontract.

Den Haag, 19 mei 2022

Raad van toezicht

Reactie van het bestuur

Het bestuur bedankt de raad van toezicht voor de diepgaande wijze waarop hij de procedures, processen en checks en balances binnen het fonds heeft beoordeeld. Het bestuur heeft de bijdrage van de raad van toezicht ervaren als van toegevoegde waarde voor de governance van het fonds.

Het bestuur neemt goede nota van de door de raad van toezicht gedane observaties.

Oordeel van de raad van toezicht over het jaarverslag en de jaarrekening 2021

De raad heeft over het jaarverslag en de jaarrekening over 2021 overleg gevoerd met het bestuur, het verantwoordingsorgaan, de onafhankelijk accountant en de certificerend actuaaris. Op grond hiervan heeft de raad van toezicht op 19 mei 2022 het bestuursbesluit tot vaststelling van het jaarverslag en de jaarrekening goedgekeurd.

18. Oordeel van het verantwoordingsorgaan

De verantwoordings- en medezeggenschapsfuncties zijn ondergebracht bij het VO (verantwoordingsorgaan).

Wij hebben de taak om een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van de raad van toezicht, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst.

Het bestuur legt jaarlijks aan het verantwoordingsorgaan verantwoording af over het beleid en over de wijze waarop dat is uitgevoerd. Daarnaast stelt het bestuur ons in de gelegenheid om onze wettelijke bevoegdheid uit te oefenen om advies uit te brengen over een specifiek aantal zaken.

Hans Teunissen en Gerda van Velzen hebben in 2021 hun lidmaatschap van het VO neergelegd. Het VO dankt Gerda en Hans voor hun inzet voor Pensioenfonds Vervoer in de afgelopen jaren.

Het bestuur benoemde op voordracht van FNV per 1 november 2021 Willem Verhaar als nieuw lid van het VO, namens pensioengerechtigden, als opvolger van Hans Teunissen. De vacature voor een lid namens werknemers, als opvolger van Gerda van Velzen, was eind 2021 nog niet vervuld.

In 2021 hebben wij zes keer vergaderd, waarbij telkens in steeds wisselende samenstellingen een delegatie van het bestuur aanwezig was. Ook vonden er vooroverleggen en nabeschouwingen zonder het bestuur plaats.

Daarnaast heeft er een overleg met de raad van toezicht en het gezamenlijk overleg met het bestuur en de raad van toezicht in het kader van het jaarwerk 2020 plaatsgevonden. Het bestuursverslag en jaarrapport van de raad van toezicht zijn uitvoerig besproken.

Tijdens iedere vergadering van het verantwoordingsorgaan besteden we regulier aandacht aan de notulen van de bestuursvergaderingen van de afgelopen periode, de actiepunten- en besluitenlijst van het bestuur en de voortgang van de jaarkalenders en van de werkgroepen.

In 2021 adviseerden wij het bestuur in positieve zin over:

- het communicatieplan 2021
- een wijziging van het uitvoeringsreglement (hardheidsbepaling en informatieplicht van werkgevers)
- het ongewijzigd laten van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten
- het communicatiebeleid zoals vormgegeven in de communicatiestrategie 2022-2024
- de wijzigingen in het Verkiezingsreglement voor het verantwoordingsorgaan

Vanwege de vacature in de raad van toezicht per 1 juli 2022 hebben wij ons gebogen over het competentieprofiel van de leden van de raad van toezicht. Daarover hebben wij positief advies uitgebracht aan de raad. Twee leden van het verantwoordingsorgaan hebben vervolgens eind 2021 als voorzitter en als lid geparticipeerd in een gemengde werkgroep van het fonds die zich bezighield met de werving van een nieuw lid voor de raad van toezicht per 1 juli 2022.

Naast de 'reguliere' onderwerpen en de eerdergenoemde onderwerpen waarover wij hebben geadviseerd, hebben we onder meer de volgende onderwerpen met het bestuur besproken:

- De impact van de coronacrisis onder meer ten aanzien van de premie incasso
- De transitie naar het nieuwe pensioencontract
- De evaluatie van klachten in 2020
- De deelnemersenquêtes
- De actualiteiten rondom de verplichtstelling
- Stakeholdermanagement
- De collectieve waardeoverdracht Pensioenfonds TNT Express
- De Integraal risicomanagement-rapportage
- Het competentieprofiel voor de leden van het verantwoordingsorgaan en de vacatures in het VO
- ESG
- De samenwerking met TKP en het veranderprogramma TKP Connect
- Het continuïteitsplan van het bestuur
- IT, cloud, cybersecurity en IT-uitbesteding
- Herschreven en vernieuwde pensioenreglementen
- De Toekomstvisie en strategie 2022-2024

In oktober 2021 heeft het verantwoordingsorgaan een collectieve zelfevaluatie uitgevoerd. Deze zelfevaluatie is begeleid door een extern bureau. De leden van het verantwoordingsorgaan hebben deze zelfevaluatie als nuttig ervaren. De uitkomsten zijn gedeeld met het bestuur en de raad van toezicht.

Ook heeft het verantwoordingsorgaan aandacht in 2021 besteed aan scholing. Tijdens onze eerste reguliere vergadering verzorgde de sleutelfunctiehouder risicobeheer een kennissessie over de Eigen risicobeoordeling (ERB). Op 6 mei 2021 vond een studiesessie voor het verantwoordingsorgaan plaats, waarin wij ons, onder begeleiding van het bestuursbureau, hebben verdiept in de governance en de huidige en nieuwe regelingen in aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel.

Het bestuur neemt het VO zeer goed mee in de uitwerking van het pensioenakkoord, gevraagd én ongevraagd. De voorgenomen uitvoering van de projectfases is in 2021 volgens planning en succesvol afgerond. Het VO heeft er vertrouwen in dat de vervolgstappen ook in 2022 in nauwe afstemming van cao-partijen en volgens schema zullen plaatsvinden.

Het verantwoordingsorgaan acht het van belang dat het bestuur voldoende aandacht blijft houden voor de uitvoering van de regeling door TKP, in zowel het huidige als in het nieuwe stelsel.

Het VO vindt het een compliment waard dat het fonds veel tijd en aandacht besteedt aan de kennisvergroting bij alle fondsgremia en bij cao-partijen over het nieuwe pensioenstelsel. Dit draagt ook bij aan de voorbereiding door het verantwoordingsorgaan op de toekomstige besluitvorming, zoals de vraag over al dan niet invaren.

Het VO en de raad van toezicht hebben afgesproken om in aanloop naar de nieuwe pensioenregeling, de onderlinge contacten te intensiveren. In 2022 zullen daarom meerdere gezamenlijke (studie)sessies plaatsvinden.

Tot slot wil het VO niet onvermeld laten dat Pensioenfonds Vervoer – in vergelijking met vergelijkbare pensioenfondsen – lage pensioenuitvoeringskosten kent. Dit acht het VO zeer positief.

Oordeel verantwoordingsorgaan over 2021

Alles overziend zijn wij in het verslagjaar 2021 voldoende geïnformeerd om onze taak naar behoren te kunnen uitoefenen. Het bestuur betreft het verantwoordingsorgaan proactief en op zeer transparante wijze bij belangrijke ontwikkelingen van het fonds.

Het jaarverslag over 2021 van Pensioenfonds Vervoer geeft naar ons oordeel een correcte weergave van het door het bestuur gevoerde beleid. Wij zijn van mening dat het bestuur de gemaakte beleidskeuzes voldoende heeft overwogen, dat het bestuur alle maatregelen heeft getroffen om het fondsvermogen zorgvuldig te beheren en dat het bestuur in de besluitvorming voldoende heeft stilgestaan bij een evenwichtige belangenafweging.

Wij kunnen ons ook vinden in de bevindingen zoals geformuleerd door de raad van toezicht en we hebben deze met de raad besproken.

Het verantwoordingsorgaan is van oordeel dat het bestuur in 2021 op adequate wijze heeft gehandeld en een consistent beleid heeft gevoerd, waarbij de belangen van alle betrokkenen (deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en aangesloten werkgevers) gewogen en geborgd zijn.

Den Haag, 19 mei 2022

Het verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds Vervoer

Reactie van het bestuur

Het verantwoordingsorgaan heeft zich bij zijn oordeelsvorming gericht op de vraag of het bestuur bij het gevoerde beleid en de daaruit voortvloeiende besluiten, de belangen van de verschillende groepen belanghebbenden (deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en aangesloten werkgevers) van Pensioenfonds Vervoer op een evenwichtige wijze heeft behartigd. Het bestuur heeft kennisgenomen van het positieve oordeel van het verantwoordingsorgaan en is de leden van het verantwoordingsorgaan erkentelijk voor de geleverde inspanningen om tot een oordeel te komen.

Den Haag, 19 mei 2022

Het bestuur

Dhr. L.J.H. Ceelen	
Dhr. F. Veltink	
Mw. S. Kraaijenoord	
Mw. I.V. Hermans	
Mw. A.J. Stevens	
Mw. W. Westerborg	
Dhr. P.A. Stork	
Dhr. S. Lahiri	
Dhr. L.C.A. Scheepens	
Mw. U.S. van den Bout-Kisoen	

JAARREKENING

19. Balans per 31 december 2021

* € 1.000.000

		31-12-2021	31-12-2020
		€	€
ACTIVA			
Beleggingen voor risico pensioenfonds	(1)		
- Vastgoedbeleggingen		1.491	1.026
- Aandelen		14.149	12.061
- Vastrentende waarden		21.919	20.580
- Derivaten		2.766	5.264
- Overige beleggingen		2.003	1.887
		42.328	40.818
Vorderingen en overlopende activa	(2)	844	569
Overige activa	(3)	95	90
		43.267	41.477
PASSIVA			
Stichtingskapitaal en reserves	(4)		
- Stichtingskapitaal		0	0
- Solvabiliteitsreserve		3.975	1.261
		3.975	1.261
Technische voorzieningen	(5)	35.544	36.129
Premie-egalisedepot	(6)	60	14
Derivaten	(7)	3.218	2.766
Overige schulden en overlopende passiva	(8)	470	1.307
		43.267	41.477

(-) De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans vanaf pagina 113.

20. Staat van baten en lasten over 2021

		2021		2020	
		€	€	€	€
Baten					
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds	(9)		1.129		1.179
Inkoop toegekende aanspraken VPL	(10)		0		104
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	(11)		242		4.572
Overige baten	(12)		0		69
Totaal baten			1.371		5.924
Lasten					
Pensioenuitkeringen	(13)		481		440
Pensioenuitvoeringskosten	(14)		22		21
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds					
- Pensioenopbouw		1.537		1.310	
- Toeslagverlening		-1		0	
- Rentetoevoeging		-198		-104	
- Onttrekking voor uitkeringen en uitvoeringskosten		-489		-450	
- Wijziging marktrente		-2.605		5.196	
- Wijziging actuariële uitgangspunten		0		-1.245	
- Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten		1.175		-4	
- Overige mutaties		-8		-1	
- Overige inkoop VPL		0		153	
- Inkoop VPL		4		265	
			-585		5.120
Beleggingsrendement inzake VPL	(15)		0		9
Saldo herverzekering	(16)		1		1
Saldo overdracht van derden	(17)		-1.268		3
Overige lasten	(18)		6		4
Totaal lasten			-1.343		5.598
Saldo van baten en lasten			2.714		326
<i>Bestemming van het saldo baten en lasten</i>					
Solidariteitsreserve			2.714		326

(-) De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de staat van baten en lasten vanaf pagina 145.

21. Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

	2021		2020	
	€	€	€	€
Kasstroom uit pensioenactiviteiten				
<i>Ontvangsten</i>				
Ontvangen premies	1.171		1.170	
Ontvangen in verband met overdracht van rechten	1.318		33	
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	1		1	
		2.490		1.204
<i>Uitgaven</i>				
Betaalde pensioenuitkeringen	-480		-443	
Betaald in verband met overdracht van rechten	-56		-36	
Betaalde premies herverzekering	-2		-2	
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-21		-22	
Betaalde overige kosten	-1		-1	
		-560		-504
Totale kasstroom uit pensioenactiviteiten		1.930		700
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten				
<i>Ontvangsten</i>				
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	949		914	
Verkopen en aflossingen van beleggingen	170.410		155.105	
		171.359		156.019
<i>Uitgaven</i>				
Aankopen beleggingen	-172.246		-156.574	
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-88		-78	
Overige	-950		0	
		-173.284		-156.652
Totale kasstroom uit beleggingsactiviteiten		-1.925		-633
Netto kasstroom		5		67
Mutatie geldmiddelen		5		67

Samenstelling geldmiddelen	2021	2020
	€	€
Liquide middelen primo boekjaar (3)	90	23
Liquide middelen ultimo boekjaar (3)	95	90
Waarvan:		
Voor risico pensioenfond	95	90

---

22. Toelichting op de jaarrekening

22.1 Algemeen

Activiteiten

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de Weg (hierna 'het fonds') is opgericht in 1963, statutair gevestigd te Amsterdam en kantoorhoudend aan het Prinses Margrietplantsoen 89 te Den Haag.

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41199575.

Het fonds heeft overeenkomstig artikel 4 van de statuten als doel om binnen de kring van aangesloten werkgevers en overeenkomstig de bepalingen van de statuten en de reglementen van het fonds aan de deelnemers, de gewezen deelnemers, de pensioengerechtigden alsmede hun nabestaanden aanspraken c.q. rechten toe te kennen op uitkering bij ouderdom, arbeidsongeschiktheid of overlijden en/of op uitkering wegens vervroegde uittreding.

Onder referentiepunt 5 in de balans bij de technische voorzieningen is een korte beschrijving van de verschillende pensioenregelingen opgenomen.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 610 Pensioenfondsen. Het bestuur heeft op 19 mei 2022 de jaarrekening opgemaakt.

Alle bedragen zijn vermeld in euro's x 1.000.000, tenzij anders aangegeven.

Referenties

In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

22.2 Grondslagen

22.2.1 ALGEMENE GRONDSLAGEN

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de continuïteitsveronderstelling.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Vreemde valuta

Functionele valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de functionele en presentatievaluta van het fonds.

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

De koersen van de belangrijkste valuta

---

	31 december 2021	Gemiddeld 2021	31 december 2020	Gemiddeld 2020
USD	0,8794	0,8472	0,8173	0,8540
GBP	1,1910	1,1529	1,1172	1,1486
JPY	0,0076	0,0078	0,0079	0,0080

Schattingswijziging

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Voor 2021 geldt dat er geen sprake is van schattingswijzigingen.

Dekkingsgraden

De beleidsdekkingsgraad is gebaseerd op het rekenkundig gemiddelde van de nominale dekkingsgraden over de laatste 12 maanden. Hierbij wordt steeds gebruik gemaakt van de gepubliceerde dekkingsgraden.

De (nominale) dekkingsgraad van het fonds wordt berekend door op balansdatum het stichtingskapitaal, de solvabiliteitsreserve en technische voorzieningen te delen door de technische voorzieningen zoals opgenomen in de balans.

De reële dekkingsgraad is gedefinieerd als de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de 'indexatiedekkingsgraad'. De dekkingsgraad waarbij volledige toeslagverlening op basis van prijsinflatie mogelijk is, is onafhankelijk van de eigen toeslagambitie van het fonds.

22.2.2 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Beleggingen

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde op 31 december van het boekjaar.

Onder waardering op actuele waarde wordt verstaan: het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn.

De waardering van participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen vindt plaats tegen de marktnotering op de balansdatum. Bij niet-beursgenoteerde beleggingsinstellingen geschiedt de waardering tegen het aandeel in de intrinsieke waarde van het vermogen van de fondsen (net asset value) op de balansdatum.

Slechts indien de actuele waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Alle gerealiseerde- en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vastgoedbeleggingen

Directe belangen in vastgoed worden gewaardeerd tegen actuele waarde op 31 december van het boekjaar. De actuele waarde van de directe belangen wordt voor het overgrote deel van de portefeuille bepaald middels gedurende het jaar uitgevoerde externe taxaties.

De actuele waarde wordt gebaseerd op de onderhandse verkoopwaarde, welke bij aanbidding in verhuurde staat, op de voor het onroerend goed meest geschikte wijze, na de beste voorbereiding, door de meest biedende gegadigde – niet zijnde de huurder – zou kunnen worden verkregen. De kosten van verwerving, bestaande uit notariskosten, verschuldigde overdrachtsbelasting en dergelijke, komen voor rekening van de koper en zijn derhalve niet in de actuele waarde begrepen.

De onderhandse verkoopwaarde is gebaseerd op actuele marktprijzen, indien noodzakelijk, aangepast voor specifieke omstandigheden en courantheid van het object. Als deze informatie onvoldoende beschikbaar is, worden marktprijzen geschat op basis van de gekapitaliseerde huurwaardemethode of contante waarde methode.

Vastgoed in ontwikkeling wordt gewaardeerd op basis van gedane uitgaven, inclusief bouwrente, waarbij wordt getoetst of die uitgaven tot waardeveranderingen leiden. Na oplevering worden (her)ontwikkelde objecten naar actuele waarde geherwaardeerd. Objecten in het boekjaar verkocht maar met levering in het volgende boekjaar zijn niet als verkoop in het boekjaar verantwoord.

Indirecte belangen in vastgoed worden gewaardeerd zoals hiervoor onder 'Algemeen' beschreven.

Aandelen

Aandelen worden gewaardeerd zoals hiervoor onder 'Algemeen' beschreven.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden worden gewaardeerd zoals hiervoor onder 'Algemeen' beschreven.

De lopende interest op vastrentende waarden wordt gepresenteerd onder de kortlopende vorderingen. Deze maakt daarom geen onderdeel uit van de marktwaarde van de vastrentende waarden.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnoteringen of, als die niet beschikbaar zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen.

Voor het berekenen van de marktwaarde van renteswaps wordt als basis de € STR-rentecurve (Overnight Indexed Swap (OIS)-discounting) gebruikt.

Indien een derivatenpositie negatief is, wordt het bedrag onder de schulden verantwoord.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd op actuele waarde.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen worden tegen nominale waarde gewaardeerd. Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder overige schulden.

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

De voorziening voor pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen.

Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toezeggingen tot) toeslagen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur (hierna 'RTS') zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of toeslagen op de opgebouwde pensioenaanspraken worden verleend. Alle op balansdatum bestaande besluiten tot toeslagverlening (ook voor besluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante

condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van de toekomstige pensioenopbouw waarvoor premievrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

In de voorziening pensioenverplichtingen zijn verder de volgende posten opgenomen:

- Een voorziening voor het tweejarig uitlooprisico met betrekking tot arbeidsongeschiktheid;
- Een voorziening voor onvoorwaardelijke toeslagen voor de tot 1 januari 2010 opgebouwde rechten in excedentregelingen. Hierbij is voor nog niet toegekende toeslagen verondersteld dat er jaarlijks 2% wordt geïndexeerd.
- Een voorziening voor de nog toe te kennen aanvullende onvoorwaardelijke toeslagen voor de voormalige populatie van Pensioenfonds TNT Express, als onderdeel van de voorwaarden van de collectieve waardeoverdracht.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- Marktrente: de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur op balansdatum;
- Sterftegrondslagen: AG prognosetafel 2020, startjaar 2022 (2020: startjaar 2021), met leeftijdsafhankelijke correctiefactoren op de sterftetekansen 2020;
- Opslag wezenpensioen in technische voorziening: 1,0% van de technische voorziening voor het uitgesteld partnerpensioen behorende bij niet ingegaan ouderdompensioen;
- Gehuwdheidsfrequenties: voor alle actieve en nog niet gepensioneerde gewezen deelnemers worden tot de 66-jarige leeftijd fondsspecifieke leeftijds- en geslachtsafhankelijke partnerfrequenties toegepast. Vanaf de 66-jarige leeftijd bedraagt de partnerfrequentie 1. Voor gepensioneerden wordt het bepaalde partnertarief gehanteerd.
- Leeftijdsverschil Man-Vrouw: 3 jaar;
- Arbeidsongeschiktheid en revalideringskansen bij arbeidsongeschiktheid: geen revalidatiekans;
- Kostenopslag excasso: 2% van de netto pre-pensioenverplichtingen, 2% van de netto overige pensioenverplichtingen;
- Kostenopslag lopende kosten: gelijk aan de verwachte uitvoeringskosten in het boekjaar, onder aftrek van de verwachte vrijval uit de technische voorziening in het boekjaar over de verrichte uitkeringen;
- Risicopremie wezenpensioen: 5% van de risicopremie voor het partnerpensioen;
- Risicopremie premievrijstelling: 3,6% opslag van de bruto premie op basis van de DNB RTS.

Premie-egalisatiedepot

Het premie-egalisatiedepot is onderdeel van de CDC-financieringsafspraken tussen de sociale partners. Het is een depot ter egalisatie van de premie in eerste instantie over de looptijd van de cao afspraak tot en met 31 december 2020, maar in 2020 is besloten het depot vooralsnog ook na 31 december 2021 aan te houden. De middelen zijn

tijdens de looptijd niet anders gebruikt dan voor dekking van de gedempte kostendekkende premie in enig jaar en of (extra) indexatie, in casu de opbouw van de pensioenaanspraken van actieve deelnemers. In feite is het een schuld aan de deelnemers gedurende de looptijd van de afspraak.

In de jaren 2015 tot en met 2018 waarin de ontvangen doorsneepremie voor de pensioenregelingen en (VPL)-overgangsregelingen (na aftrek van de dotatie aan de VPL-verplichting) hoger is dan de gedempte kostendekkende premie voor de pensioenregelingen, is dit verschil (overschot ten opzichte van de gedempte kostendekkende premie) toegevoegd aan het premie-egalisatiedepot. In 2021 is een overschot van € 46 aan het depot toegevoegd (2020: € 151 onttrokken).

De toevoeging c.q. onttrekking aan het premie-egalisatiedepot wordt ex-ante vastgesteld. In 2021 is de ontvangen doorsneepremie voor de pensioenregelingen hoger dan de gedempte kostendekkende premie voor de pensioenregelingen. Dit verschil is (overschot ten opzichte van de gedempte kostendekkende premie) toegevoegd aan het premie-egalisatiedepot. Het resterende positief saldo per 31 december 2021 in het depot wordt gebruikt om eventuele tekorten in de toekomst te financieren.

Jaarlijks wordt op basis van de 1 jaarsrente per jaarultimo rendement toegevoegd aan het premie-egalisatiedepot.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

22.2.3 GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte of te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Extra stortingen en opslagen op de premie zijn eveneens als premiebijdragen verantwoord. Ambtshalve premies zonder opbouw worden verantwoord onder de overige lasten.

Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde- en ongerealiseerde waardewijzigingen inclusief valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van

beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. Indirecte beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten en soortgelijke opbrengsten. De directe opbrengsten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan. Afschrijvingen en andere exploitatiekosten van onroerende zaken in exploitatie zijn in de kosten van vermogensbeheer opgenomen.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen en overige kostencomponenten.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen (lonen, sociale lasten en pensioenpremies) vormen geen aparte regel in de staat van baten en lasten. Deze kosten zijn opgenomen onder de pensioenuitvoeringskosten. Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Rentetoevoeging

De rentetoevoeging betreft de verhoging van de voorziening pensioenverplichtingen op basis van de éénjaarsrente op de interbancaire swapmarkt aan het begin van het verslagjaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoeringskosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt op 31 december de marktwaarde van de voorziening pensioenverplichtingen herrekend door toepassing van de actuele RTS.

Wijzigingen actuariële uitgangspunten

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien van sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen, zowel voor de gehele bevolking als voor de populatie van het fonds.

De vaststelling van de toereikendheid van de voorziening voor pensioenverplichtingen is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het fonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Hieronder is opgenomen het saldo van de actuariële benodigde koopsommen voor overgenomen pensioenverplichtingen en de vrijval van de voorziening pensioenverplichtingen die betrekking heeft op de overgedragen pensioenverplichtingen.

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

De overige mutaties betreft een vrijval van de voorziening voor arbeidsongeschikte deelnemers. Verder worden hier verschillende mutatierechten samengenomen die niet onder een eerdere mutatierechten zijn opgenomen.

Saldo herverzekeringen

Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

22.2.4 KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is volgens de directe methode opgesteld. Alle ontvangsten en uitgaven worden hierbij als zodanig gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

22.3 Toelichting op de balans

ACTIVA

(1) Beleggingen voor risico van het pensioenfonds

Beleggingen voor risico pensioenfonds 2021

	Vastgoed- Beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand 01/01/2021	1.026	12.061	20.580	2.498	1.887	38.052
Aankopen	520	3.929	16.178	135.376	16.107	172.110
Verkopen	-183	-4.388	-14.737	-135.002	-16.108	-170.418
Herwaardering	126	2.549	-102	-3.268	27	-668
Overige mutaties	2	-2	0	-56	90	34
Stand 31/12/2021	1.491	14.149	21.919	-452	2.003	39.110
Schuldpositie derivaten (credit)						3.218
						42.328

Beleggingen voor risico pensioenfonds 2020

	Vastgoed- Beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand 01/01/2020	1.282	10.239	18.297	494	1.528	31.840
Aankopen	152	4.451	12.797	123.683	16.363	157.446
Verkopen	-227	-3.267	-10.263	-125.222	-16.193	-155.172
Herwaardering	2	455	-216	3.565	-36	3.770
Overige mutaties	0	0	-1	-10	224	213
Reclassificaties beginbalans 01/01/2020	-183	183	-34	-12	1	-45
Stand 31/12/2020	1.026	12.061	20.580	2.498	1.887	38.052
Schuldpositie derivaten (credit)						2.766
						40.818

De overige mutaties in de verloopoverzichten bestaan vooral uit mutaties van liquide middelen. Doordat de ontvangen pensioenpremies nagenoeg elke maand hoger zijn dan de betaalde uitkeringen en kosten komen maandelijks nieuwe middelen beschikbaar voor belegging. Voorts zijn op deze regel de mutaties van de opgelopen rente bij de derivaten verwerkt.

Per 1 januari 2020 is het fonds overgegaan naar een andere fiduciair beheerder. Omdat deze fiduciair beheerder andere prijsbronnen en in enkele gevallen andere classificatiewijzes hanteert dan de vorige fiduciair beheerder is er per 1 januari 2020 een aantal aanpassingen doorgevoerd. Deze aanpassingen hebben in 2020 geleid tot een resultaatteffect van € 45. In 2021 zijn er in dit kader geen aanpassingen meer geweest.

Vastgoedbeleggingen

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Direct vastgoed	61	57
Indirect vastgoed (participaties in beleggingsfondsen)	1.349	865
Indirect vastgoed (aandelen)	81	104
Totaal	1.491	1.026

Ultimo boekjaar bedragen de volgende posten meer dan 5,0% van de betreffende beleggingscategorie:

	2021		2020	
	€	%	€	%
Bouwinvest Dutch Institutional Residential Fund	723	48,5	263	25,6
Achmea Dutch Residential Fund	370	24,8	247	24,1
ASR Dutch Prime Retail Fund	163	10,9	174	17,0
Totaal	1.256	84,2	684	66,7

Aandelen

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Zelfstandig beursgenoteerde aandelen	13.983	11.888
Beursgenoteerde aandelen beleggingsfondsen	166	173
Totaal	14.149	12.061

Ultimo boekjaar zijn er geen posities binnen de betreffende beleggingscategorie met een belang groter dan 5%.

Vastrentende waarden

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Staatsobligaties	11.925	10.643
Inflatiegerelateerde obligaties	0	18
Bedrijfsobligaties	8.017	7.942
Vastrentende waarden beleggingsfondsen	33	40
Hypotheekfondsen	1.582	1.606
Overige	362	331
Totaal	21.919	20.580

Van de obligatieportefeuille (categorie staatsobligaties) is eind 2021 € 9.733 (2020: € 8.617) gestort in een gesepareerd depot als zekerheid voor derivaten, voor het geval deze een negatieve marktwaarde krijgen. De gesepareerde obligaties staan niet zonder meer ter vrije beschikking van het fonds. Het feit dat genoemde bedragen beschikbaar zijn om als zekerheid te dienen, betekent niet dat deze bedragen ook volledig benodigd zijn als onderpand. De feitelijke behoefte aan onderpand hangt samen met de dagelijkse waardering van de derivaten.

Ultimo boekjaar bedragen de volgende posten meer dan 5,0% van de betreffende beleggingscategorie:

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	%	€	%
Nederlandse Staatsobligaties	4.981	22,7	4.414	21,5
Duitse Staatsobligaties	4.749	21,7	4.203	20,4
Stichting PVF Particuliere Hypotheekfonds	1.547	7,1	0	0
Totaal staatsobligaties	11.277	51,5	8.617	41,9

Derivaten

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Valutaderivaten	72	298
Rentederivaten	2.687	4.895
Overige derivaten	7	15
Totaal	2.766	5.208

De derivaten worden in de paragraaf risicobeheer beleid en uitvoering toegelicht.

Overige beleggingen

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Geldmarktfondsen	1.858	1.832
Liquide middelen	145	55
Totaal	2.003	1.887

De liquide middelen, die deels worden aangehouden in de vorm van geldmarktfondsen, omvatten voornamelijk saldi in verband met aangekochte posities in futures en valutatermijncontracten. Voorts zijn hieronder begrepen de door investment managers beheerde liquide middelen van het fonds.

Ultimo boekjaar bedragen de volgende posten meer dan 5,0% van de betreffende beleggingscategorie:

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	%	€	%
Northern Trust USD Cash Fund	485	24,2	385	20,4
ICS Institutional Euro Liquidity Fund	420	21,0	473	25,1
Deutsche Managed Euro Fund Platinum	346	17,3	0	0
Northern Trust Euro Liquidity Fund Class E	301	15,0	578	30,6
Achmea IM Euro Local Government Loans Fund	291	14,5	380	20,1
Totaal	1.843	92,0	1.816	96,2

Securities lending

Het fonds geeft geen effecten in bruikleen (securities lending). Eind 2020 was nog een enkele restpost vanuit het voormalige securities lending programma van (afgerond) € 0.

Schattingen en oordelen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van het pensioenfonds nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen actuele waarde op balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde.

Voor de meerderheid van de beleggingen is sprake van objectief vast te stellen marktnoteringen. Voor bepaalde beleggingen zijn deze niet beschikbaar en vindt waardering plaats op basis van waarderingmodellen en technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten en het gebruik van schattingen.

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen, etc.) en kunnen derhalve niet met precisie worden vastgesteld.

Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingsmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar drie verschillende waarderingsniveaus:

- Direct marktnoteringen: De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen van identieke beleggingen in een actieve markt.
- Afgeleide marktnoteringen: Actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingsmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata. Voor het berekenen van de marktwaarde van de geclearde renteswaps wordt als basis de € STR-rentecurve (OIS-discounting) gebruikt. De bilaterale renteswaps worden verdisconteerd tegen de EONIA-rentecurve.
- Waarderingsmodellen: De waarde wordt vastgesteld met waarderingsmodellen waarin geen gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata. De marktwaarde van de hypotheken is berekend door middel van de DCF-methode. Bij de reële waardeberekening is uitgegaan van een aantal parameters en/of veronderstellingen met betrekking tot de disconteringsvoet en de verwachte kasstroom. De disconteringsvoet bestaat uit een basisrente gelijk aan de euroswapcurve plus opslagen voor type onderpand, soort financiering en risicocategorie. De verwachte kasstroom is de te ontvangen rente en aflossing op basis van de het gewogen gemiddelde momenten van de ontvangst inclusief het vervroegd aflossingsrisico. De gehanteerde parameters in het DCF-model zijn ultimo boekjaar geactualiseerd.

Op basis van deze indeling kan de beleggingsportefeuille als volgt worden samengevat:

	Direct markt- noteringen	Afgeleide markt- noteringen	Waarderings- modellen	Totaal
31 december 2021				
Vastgoedbeleggingen	81	0	1.410	1.491
Aandelen	14.038	111	0	14.149
Vastrentende waarden	20.084	220	1.615	21.919
Derivaten	3	-455	0	-452
Overige beleggingen	1.211	792	0	2.003
Totaal	35.417	668	3.025	39.110

	Direct markt- noteringen	Afgeleide markt- noteringen	Waarderings- modellen	Totaal
31 december 2020				
Vastgoedbeleggingen	104	0	922	1.026
Aandelen	11.888	173	0	12.061
Vastrentende waarden	18.295	733	1.552	20.580
Derivaten	9	2.489	0	2.498
Overige beleggingen	1.887	0	0	1.887
Totaal	32.183	3.395	2.474	38.052

(2) Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Premievorderingen	264	221
Vorderingen uit hoofde van collectieve waardeoverdrachten	6	0
Beleggingsdebiteuren	573	345
Overige vorderingen en overlopende activa	1	3
Totaal	844	569

De vorderingen uit hoofde van collectieve waardeoverdrachten bestaan uit een in 2022 nagekomen ontvangst in het kader van de collectieve waardeoverdracht van Pensioenfonds TNT Express in liquidatie. De bijbehorende aanspraken worden in 2022 ingekocht. Hier is een schuld van hetzelfde bedrag voor opgenomen.

De overige vorderingen en overlopende activa bestaan vooral uit een claim op het UWV in verband met faillissementen van werkgevers.

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Premievorderingen

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Premie debiteuren	270	231
Voorzieningen dubieuze debiteuren	-6	-10
Totaal	264	221

Verloop van de voorziening dubieuze debiteuren

	2021	2020
	€	€
Stand 1 januari	10	11
Afboeking wegens oninbaarheid	-2	-5
Onttrekking/dotatie ten gunste/laste van staat van baten en lasten	-2	4
Stand 31 december	6	10

Beleggingsdebiteuren

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Te ontvangen interest en dividend	256	231
Te ontvangen uit hoofde van transacties	82	74
Terug te vorderen dividendbelasting	39	35
Overig	196	5
Totaal	573	345

---

(3) Overige activa

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Liquide middelen	95	90

De liquide middelen worden aangehouden bij Nederlandse banken. De tegoeden staan ter vrije beschikking van het fonds.

PASSIVA

(4) Stichtingskapitaal en reserves

	Solvabiliteits- reserve
	€
Stand 1 januari 2020	935
Bestemming saldo baten en lasten 2020	326
Stand 1 januari 2021	1.261
Bestemming saldo baten en lasten 2021	2.714
Stand 31 december 2021	3.975

Solvabiliteitsreserve	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Solvabiliteitsreserve	3.975	1.261

De solvabiliteitsreserve is maximaal gelijk aan het vereist eigen vermogen. De solvabiliteitsreserve kan echter nooit negatief zijn. Omdat het totaal eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen is de algemene reserve nihil. Het stichtingskapitaal is € 0.

Dekkingsgraad, vermogenspositie en herstelplan

	31-12-2021	31-12-2020
	%	%
De dekkingsgraad is ultimo jaar als volgt:		
Nominale dekkingsgraad	111,2	103,5
Reële dekkingsgraad	86,3	79,2
Beleidsdekkingsgraad	107,3	97,5

Voor het bepalen van het vereist eigen vermogen (de solvabiliteitstoets) maakt het fonds gebruik van het standaard model. Het bestuur acht het gebruik van het standaardmodel passend voor de risico's van het fonds. De uitkomsten van de solvabiliteitstoets zijn opgenomen in de paragraaf 'Risicobeheer beleid en uitvoering'.

Op basis hiervan bedraagt het (minimaal) vereist vermogen ultimo jaar:

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Stichtingskapitaal en reserves	3.975	1.261
Minimaal vereist eigen vermogen	1.535	1.559
Vereist eigen vermogen	5.758	5.833

De dekkingsgraad van het fonds per 31 december 2021 is lager dan de vereiste dekkingsgraad van 116,2%, maar hoger dan de minimale vereiste dekkingsgraad van 104,3%.

Evaluatie herstelplan

Als de dekkingsgraad van het fonds lager is dan de vereiste dekkingsgraad, moet een herstelplan worden opgesteld waaruit blijkt hoe het fonds het vermogen binnen 10 jaar op het vereiste niveau brengt. Jaarlijks wordt dit plan geëvalueerd en geactualiseerd. DNB heeft in mei 2021 ingestemd met het herstelplan 2021. Dat plan was gebaseerd op de situatie per eind 2020, startend met een dekkingsgraad van 103,5%. Volgens het in dit herstelplan 2021 opgenomen herstelpad zou de dekkingsgraad op 31 december 2021 105,2% hebben moeten bedragen. De feitelijk aanwezige dekkingsgraad op die datum is hoger, namelijk 111,2%.

Ook in 2022 is een herstelplan opgesteld. Dit plan is gebaseerd op de situatie op 31 december 2021, dus startend met de dekkingsgraad van 111,2%. Het herstelplan laat zien dat de beleidsdekkingsgraad op basis van de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen reeds in circa 4 jaar herstelt tot boven de vereiste dekkingsgraad. Het fonds heeft verwachte beleggingsrendementen gehanteerd die over het algemeen lager zijn dan de voor een herstelplan toegestane maximale rendementen. Op het moment van schrijven heeft DNB nog niet gereageerd op het herstelplan 2022.

Voorstel tot resultaatbestemming

Het saldo van de staat van baten en lasten wordt volledig toegevoegd aan de solvabiliteitsreserve.

(5) Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

	2021	2020
	€	€
Stand begin boekjaar	36.129	31.009
Pensioenopbouw	1.537	1.310
Toeslagverlening	-1	0
Rentetoevoeging	-198	-104
Onttrekking voor uitkeringen en uitvoeringskosten	-489	-450
Wijziging marktrente	-2.605	5.196
Wijziging overige actuariële uitgangspunten	0	-1.245
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.175	-4
Overige mutaties	-8	-1
Overige inkoop VPL	0	153
Inkoop VPL	4	265
Stand eind boekjaar	35.544	36.129

Ultimo boekjaar bedraagt de gemiddelde discontovoet 0,61% (2020: 0,27%).

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds bestaat uit een pensioenregeling en een pre-pensioenregeling. Het verloop van beide regelingen is hieronder weergegeven.

<u>Pensioenregeling</u>	2021	2020
Stand begin boekjaar	36.029	30.899
Pensioenopbouw	1.537	1.310
Toeslagverlening	-1	0
Rentetoevoeging	-197	-104
Onttrekking voor uitkeringen en uitvoeringskosten	-481	-439
Wijziging marktrente	-2.602	5.192
Wijziging overige actuariële uitgangspunten	0	-1.245
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.175	-4
Overige mutaties	-7	2
Overige Inkoop VPL	0	153
Inkoop VPL	4	265
Stand eind boekjaar	35.457	36.029

Pré-pensioenregeling

Stand begin boekjaar	100	110
Rentetoevoeging	-1	0
Onttrekking voor uitkeringen en uitvoeringskosten	-8	-11
Wijziging marktrente	-3	4
Overige mutaties	-1	-3
Stand eind boekjaar	87	100

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariel berekende waarde van de pensioenopbouw in het boekjaar. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten op ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen. Ook de premie voor de dekking van de risico's ten aanzien van overlijden en arbeidsongeschiktheid is hierin opgenomen.

Toeslagverlening

Het fonds kent voorwaardelijke en onvoorwaardelijke toeslag verlening. Vanwege de financiële positie van het fonds heeft het bestuur besloten per 1 januari 2022 geen toeslag te verlenen (1 januari 2021: idem) op de aanspraken en rechten met een voorwaardelijke toeslagverlening.

Voor de onvoorwaardelijke rechten van de tot 1 januari 2010 opgebouwde aanspraken in de excedentregeling is een toeslag verleend van 1,29% per 1 januari 2022 (1 januari 2021: 1,56%). In de technische voorziening is een reservering opgenomen van 2% voor toekomstige onvoorwaardelijke toeslagverlening welke wordt verrekend met de werkelijk toegekende toeslag.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn aan het begin van het verslagjaar 2021 opgerent met -0,53% (2020: -0,32%), op basis van de éénjaarsrente op de interbancaire swapmarkt aan het begin van het verslagjaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte pensioenuitkeringen in de verslagperiode.

De onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten bedraagt 2% van de verwachte afname van de voorziening pensioenverplichtingen voor het doen van uitkeringen en is bestemd voor het betalen van de uitvoeringskosten.

Wijziging rente

Jaarlijks wordt op 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur (RTS). Onderstaand rentepercentage drukt het gemiddelde percentage uit

waartegen de voorziening wordt verdisconteerd ultimo boekjaar. Het financiële effect van de verandering van de RTS wordt verantwoord onder het hoofd 'wijziging marktrente' in het verloopoverzicht van de mutatie van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds.

	Rentepercentage op 31 december
2019	0,83
2020	0,27
2021	0,61

Wijziging actuariële uitgangspunten

In 2021 zijn de actuariële uitgangspunten niet gewijzigd. In 2020 zijn hier de wijzigingen inzake de AG prognosetafel, wijziging ervaringscurve en de aanpassing methodiek wezenpensioen opgenomen. De Commissie Sterfte Onderzoek van het Actuarieel Genootschap heeft in mei 2021 onderzoek gedaan naar de impact van de COVID19-pandemie op de over- en ondersterfte sinds januari 2020. Uit het onderzoek bleek dat er vooralsnog geen doorslaggevende redenen zijn om aan te nemen dat, als gevolg van de pandemie, er substantieel meer of minder mensen zullen overlijden in de toekomst dan eerder volgens AG2020 geprognosticeerd. Dit resulteert in de conclusie van de Commissie dat er geen aanleiding was om de prognosetafel AG2020 bij te stellen. De prognosetafel AG2020 blijft tot september 2022 de beste inschatting van toekomstige sterftetekansen en levensverwachtingen.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

	2021	2020
	€	€
Toevoeging aan de technische voorzieningen	1.225	31
Onttrekking aan de technische voorzieningen	-50	-15
Totaal	1.175	-4

De stijging van de toevoeging aan de technische voorzieningen wordt voornamelijk veroorzaakt door de inkoop ter waarde van € 1.143 van aanspraken in verband met de collectieve waardeoverdracht van Pensioenfonds TNT Express.

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Resultaat op kanssystemen:		
Sterfte	-42	-42
Arbeidsongeschiktheid	29	41
Overige technische grondslagen	5	0
Overige inkoop VPL	4	153
Totaal	-4	152

Inkoop VPL op 31 oktober 2020

Op 12 november 2020 heeft het bestuur van het fonds besluiten genomen ten aanzien van de financiering en de afwikkeling van de VPL-overgangsregeling. Op 31 oktober 2020 waren reeds voldoende gelden beschikbaar om alle bekende resterende VPL aanspraken onvoorwaardelijk toe te kennen. De toekenning van VPL-aanspraken op 31 oktober 2020 leidt tot een toename van de technische voorzieningen van € 265. De financiering vindt plaats vanuit de VPL-verplichting voor de sector Vervoer. De inkoop som is bepaald op basis van de wettelijke toegestane minimale inkoop tarieven en bedraagt € 187. De totale onttrekking uit de VPL-schuld is lager dan de toevoeging aan de technische voorzieningen omdat de minimale wettelijke inkoop tarieven zijn gehanteerd. Het gebruik van de minimale inkoop tarieven was echter mogelijk omdat op totaalniveau over alle jaren heen meer onttrokken was uit de VPL-pot dan aanspraken zijn toegevoegd aan de technische voorzieningen. De zogenaamde VPL-financierings dekkingsgraad bedraagt 100,9%. Derhalve was het mogelijk om voor de 2020 de wettelijke minimale inkoop tarieven te hanteren.

Afgezien van enkele nagekomen mutaties was er in 2021 geen impact meer op de voorziening pensioenverplichtingen als gevolg van VPL.

De voorziening voor pensioenverplichtingen is naar categorieën als volgt samengesteld:

	2021		2020	
	€	Aantallen	€	Aantallen
Actieven	19.517	185.969	20.669	179.595
Pensioengerechtigden	7.088	104.432	6.711	99.289
Gewezen deelnemers	8.242	397.383	8.041	391.746
	34.847	687.784	35.421	670.630
Toekomstige kosten uitvoering pensioenregeling	697	-	708	-
Voorziening voor pensioenverplichtingen	35.544	687.784	36.129	670.630

Korte beschrijving pensioenregeling

DEELNEMERS GEBOREN OP OF NA 1 JANUARI 1950 (REGLEMENT I)

Middelloodregeling met voorwaardelijke toeslagverlening. De jaarlijkse opbouw van het ouderdomspensioen is 1,788% van de pensioengrondslag. De opbouwperiode loopt van de 21-jarige leeftijd van de deelnemer tot de 68-jarige leeftijd. Ingeval van arbeidsongeschiktheid wordt naar rato van de mate van arbeidsongeschiktheid premievrije deelneming verleend.

DEELNEMERS GEBOREN VÓÓR 1 JANUARI 1950 (REGLEMENT VI)

Middelloodregeling met voorwaardelijke toeslagverlening. De regeling van Reglement VI is voor een belangrijk deel vergelijkbaar met Reglement I. De jaarlijkse opbouw van het ouderdomspensioen bedraagt 1,975% van de pensioengrondslag. De opbouwperiode loopt van de 21-jarige leeftijd van de deelnemer tot de 60-jarige leeftijd (oude regeling 21 jaar tot 65 jaar). Voor deelnemers die vanaf 31 maart 2001 tot de (vervroegde) ingangsdatum van het ouderdomspensioen onafgebroken deelnemer waren, is er een overgangsregeling. Het bestuur kan aan deze deelnemers een toeslag toekennen gelijk aan het positieve verschil van het ouderdomspensioen dat zou zijn verkregen bij voortzetting van de tot 1 april 2001 geldende regeling en het op de (vervroegde) ingangsdatum van het ouderdomspensioen daadwerkelijk opgebouwde ouderdomspensioen. Bij overlijden voor de (vervroegde) ingangsdatum van het ouderdomspensioen kan een vergelijkbare toeslag op het nabestaandenpensioen worden toegekend. Alle deelnemers van voor 1950 zijn inmiddels met pensioen. De regeling wordt in stand gehouden voor de deelnemers die vóór 2006 arbeidsongeschikt zijn geworden en binnen deze regeling premievrije opbouw genieten.

PREPENSIOENREGELING GOEDERENVERVOER

De prepensioenregeling geldt per 1 januari 2002. De prepensioenregeling voorziet in een uitkering van 60 (richtleeftijd) tot 65 jaar. Vanaf 1 januari 2006 is deze regeling in het bijzonder van belang voor werknemers geboren tussen 1 april 1947 en 1 januari 1950. Zij bouwden na 1 januari 2006 nog prepensioen op. Alle deelnemers van voor 1950 zijn inmiddels met pensioen.

Een volledig prepensioen, dat voorziet in een uitkering van circa 85% van de prepensioengrondslag, wordt opgebouwd in een deelnemingsperiode van 39 jaar (van 21 tot 60 jaar). Omdat niet iedere werknemer in staat is voldoende prepensioen op te bouwen is door cao-partijen een overgangsregeling in het leven geroepen. Deze overgangsregeling heeft tot doel een aanvulling te geven op het prepensioen. De overgangsregeling is een voorwaardelijke regeling: het bestuur besliste jaarlijks, gegeven de financiële positie van het fonds, of de aanvulling kon worden toegekend aan de deelnemers die in het volgende kalenderjaar de reglementaire datum voor ingang van het overgangsrecht bereiken.

Alle deelnemers van voor 1950 zijn inmiddels met pensioen.

De hoogte van de prepensioenuitkering is afhankelijk van hetgeen aan prepensioen opgebouwd is. Per jaar werd 2,179% aan prepensioen opgebouwd. Het prepensioen werd opgebouwd over het vaste jaarsalaris en over het loon uit een aantal overuren en/of over de uren van het structureel verrichten van arbeid als gevolg van werken in een roulersysteem volgens een rooster.

De prepensioenregeling is van start gegaan op 1 januari 2004 en is per 1 januari 2006 van toepassing op werknemers in de sectoren besloten busvervoer en taxivervoer die geboren zijn vóór 1 januari 1950 en die op 31 december 2003 jonger waren dan 62 jaar.

De prepensioenregeling is met ingang van 1 januari 2006 alleen nog van toepassing op werknemers die geboren zijn vóór 1 januari 1950. Alle deelnemers van voor 1950 zijn inmiddels met pensioen. Bij een volledige opbouwperiode van 41 jaar (21 tot 62 jaar) komt een werknemer op 85% van de gemiddelde prepensioengrondslag uit. Ieder jaar wordt er 2,073% van de prepensioengrondslag van dat jaar opgebouwd. De prepensioenregeling is met ingang van 1 januari 2006 alleen nog van toepassing op werknemers die geboren zijn vóór 1 januari 1950.

Voor werknemers die bij de start van de regeling, 1 januari 2004, ouder dan 21 jaar waren is een overgangsregeling afgesproken. Deze overgangsregeling zorgt voor een aanvulling op het prepensioen tot 85% van de gemiddelde prepensioengrondslag. De overgangsregeling is een voorwaardelijke regeling. Het bestuur beslist jaarlijks, gegeven de financiële situatie van het fonds, of de aanvulling kan worden toegekend aan de deelnemers die in het volgende kalenderjaar de prepensioenleeftijd (62 jaar) bereiken. Het bestuur heeft besloten in 2011 de pensioenaanspraken uit de overgangsregeling voor de betreffende groep deelnemers volledig toe te kennen.

Toeslagverlening

De toeslagen op pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het fonds. De daadwerkelijke toeslag in een jaar is voorwaardelijk en is afhankelijk van de hoogte van de beschikbare middelen.

Er is geen recht op toekomstige toeslagen. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst wordt geïndexeerd. Het fonds heeft geen geld gereserveerd voor toekomstige toeslagen. Toeslagen zijn afhankelijk van de middelen van het fonds en daarvoor zijn beleggingsresultaten een belangrijk element. Per 1 januari 2022 zijn de pensioenaanspraken niet verhoogd (1 januari 2021: idem).

Het bestuur heeft besloten om per 1 januari 2022 de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten, de opgebouwde prepensioenaanspraken en -rechten niet te verhogen (1 januari 2021: idem).

De onvoorwaardelijke toeslag op de tot 1 januari 2010 opgebouwde aanspraken in de excedentregeling betreft per 1 januari 2022 1,29% (1 januari 2021: 1,56%). In de technische voorziening is een reservering opgenomen van 2% voor onvoorwaardelijke toeslagverlening welke wordt verrekend met de werkelijk toegekende toeslag.

Voor de voormalige PF TNT Express populatie is het percentage van de in de toekomst toe te kennen toeslagen bepaald op basis van het per 1 december 2021 beschikbare bedrag, te weten 9,7% per 1 december 2021. De aanvullende toeslagen worden toegekend per 1 januari van enig jaar, voor het eerst per 1 januari 2022. De verhoging per laatstgenoemde datum wordt op een later moment vastgesteld. Voor deze onvoorwaardelijke toeslagverlening is een voorziening gevormd ter grootte van € 96 per 31 december 2021. Omdat de toeslag niet in één keer per 1 december 2021 toegekend kan worden zal, door de latere toekenning, het totale toe te kennen percentage hoger zijn dan de initiële 9,7%.

Inhaaltoeslagen

Indien de beleidsdekkingsgraad hoger is dan de volledige toeslagengrens kan het bestuur eventueel besluiten om een extra toeslagverlening toe te passen. Daarvan zal alleen sprake kunnen zijn indien in eerdere jaren gekort is op de toeslagverlening en/of vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten heeft plaatsgevonden.

Een eventueel toekomstig voor een extra toeslagverlening beschikbaar budget zal als volgt worden vastgesteld:

- het beschikbare budget is maximaal gelijk aan een vijfde van de overschrijding van de beleidsdekkingsgraad ten opzichte van de volledige toeslagengrens;
- de beleidsdekkingsgraad moet na de extra toeslagverlening het niveau van het vereist eigen vermogen behouden.

De actieve en gewezen deelnemers van het fonds en de uitkeringsgerechtigden kunnen formeel geen aanspraak maken op een extra toeslagverlening als de situatie zoals hierboven beschreven aan de orde is. De reglementen en de ABTN van het fonds kennen geen rechten op inhaaltoeslagen. Het eventueel toch toekennen daarvan is aan het bestuur. Een eventueel in de toekomst voor een extra toeslagverlening beschikbaar komend budget zal op een door het fonds te bepalen wijze worden ingezet voor extra toeslagverlening op pensioenaanspraken en pensioenrechten van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden. Gelet op de financiële situatie van het fonds is extra toeslagverlening niet op korte termijn te verwachten.

(6) Premie-egalisatiedepot

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Premie-egalisatiedepot	60	14

Verloop premie-egalisatiedepot

	2021	2020
	€	€
Stand begin boekjaar	14	165
Dotatie/onttrekking inzake premies	46	-151
Stand eind boekjaar	60	14

Omdat voorzien wordt dat de doorsneepremie de komende jaren mogelijk niet altijd kostendekkend is, is een premie-egalisatiedepot voor de actieven gevormd. Door het vormen van dit depot is het mogelijk de doorsneepremie toch voor een langere periode vast te stellen.

In 2021 is € 46 o.b.v. de ex-ante toets op kostendekkendheid toegevoegd aan het premie-egalisatiedepot (2020: € 151 onttrokken). Dit is € 15 lager dan op basis van de premietoets waarbij het verschil tussen de ex-post gedempte kostendekkende premie (€ 1.115) en de verschuldigde premie (€ 1.176) wordt toegevoegd aan het premie-egalisatiedepot. De impact van de rendementstoevoeging is verwaarloosbaar. Deze is bepaald door uit te gaan van de (zeer lage) 1-jaarsrente per 31 december 2020.

(7) Derivaten

	31-12-2021 €	31-12-2020 €
Derivaten	3.218	2.766

De derivaten zijn verantwoord conform de hiervoor beschreven grondslagen voor de waardering van activa en passiva. De derivaten worden in de paragraaf risicobeheer beleid en uitvoering toegelicht.

(8) Overige schulden en overlopende activa

	31-12-2021 €	31-12-2020 €
Nog te verrekenen premies	82	45
Beleggingsschulden	365	1.245
Belastingen en premies sociale verzekeringen	10	9
Overige schulden en overlopende passiva	13	8
Totaal	470	1.307

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

De overige schulden bestaan onder andere uit nog in te kopen aanspraken in het kader van de collectieve waardeoverdracht van Pensioenfonds TNT Express in liquidatie van € 6 (2020: n.v.t.) voor de overgenomen deelnemers, het Spaarfonds Gemoedsbezwaren van € 5 (2020: € 4) en nog te betalen kosten van € 2 (2020: € 4).

Beleggingsschulden

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Cash collateral	306	1.065
Schulden kosten vermogensbeheer	20	22
Nog af te wikkelen transacties	39	158
Totaal	365	1.245

RISICOBEBEER BELEID EN UITVOERING

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- beleggingsbeleid;
- premiebeleid;
- herverzekeringsbeleid;
- toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM studies. Een ALM studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)risico's.

Solvabiliteitsrisico's

Het belangrijkste risico voor het fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten op basis van zowel algemeen geldende normen als specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd.

Indien de solvabiliteit van het fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het fonds de premie voor de ondernemingen en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslagverlening op opgebouwde pensioenrechten. Op dit moment is de premie overigens al maximaal. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

De solvabiliteit wordt weergegeven door middel van de dekkingsgraad: de marktwaarde van het aanwezige vermogen uitgedrukt in de marktwaarde van de pensioenverplichtingen. Het solvabiliteitsrisico is in feite de combinatie van beleggings- en actuariële risico's.

De aanwezige dekkingsgraad heeft zich als volgt ontwikkeld:

	2021	2020
	%	%
Dekkingsgraad 1 januari	103,5	103,0
Premie	-1,3	-1,0
Uitkering	-	-
Toeslagverlening	-	-
Korting van aanspraken en rechten	-	-
Rendement	1,2	15,4
Renteafdekking	-	-
Wijziging in de rente termijn structuur (RTS)	8,0	-14,8
Wijziging Ultimate Forward Rate (UFR) voorziening pensioenverplichtingen	-	-
Aanpassing levensverwachting	-	4,5
Overige oorzaken	-0,2	-3,6
Dekkingsgraad 31 december	111,2	103,5

Zoals uit dit overzicht blijkt is de dekkingsgraad in 2021 toegenomen. De stijging van de dekkingsgraad is voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de RTS. De overige oorzaken bestaan hoofdzakelijk uit zogenaamde kruiseffecten. De procentuele effecten van de diverse resultaatbronnen op de dekkingsgraad zijn conform de richtlijnen van DNB alle uitgedrukt ten opzichte van de primo dekkingsgraad. Dit zorgt ervoor dat de optelling van primo dekkingsgraad plus alle afzonderlijke procentuele effecten niet leidt tot de ultimo dekkingsgraad. Het verschil tussen deze twee wordt verantwoord onder de noemer "overige oorzaken" en betreft de kruiseffecten. In het algemeen geldt dat deze post groter wordt naarmate de uitschieters in de afzonderlijke resultaatcomponenten zoals in 2020 groter zijn.

Om het solvabiliteitsrisico te beheersen dient het fonds buffers in het vermogen aan te houden. De omvang van deze buffers (buffers plus de pensioenverplichtingen heten samen het vereist vermogen) wordt vastgesteld met de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets (S-toets). Deze toets bevat een kwantificering van de bestuursvisie op de fondsspecifieke restrisico's (na afdekking).

De berekening van het vereist eigen vermogen en het hieruit voortvloeiende tekort aan het einde van het boekjaar is als volgt:

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
S1 Renterisico	535	375
S2 Risico zakelijke waarden	4.289	4.273
S3 Valutarisico	1.535	1.375
S4 Grondstoffenrisico	-	-
S5 Kredietrisico	1.450	1.750
S6 Verzekeringstechnisch risico	1.123	1.148
S7 Liquiditeitsrisico	-	-
S8 Concentratierisico	-	-
S9 Operationeel risico	-	-
S10 Actief Risico	252	265
Diversificatie-effect	-3.428	-3.353
Totaal	5.758	5.833

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen past het fonds de standaardmethode toe.

	2021	2020
	€	€
Vereist pensioenvermogen	41.302	41.962
Voorziening pensioenverplichting	35.544	36.129
Vereist eigen vermogen	5.758	5.833
Aanwezig pensioenvermogen (Totaal activa -/- schulden)	3.975	1.261
Tekort	-1.783	-4.572

Het vereist eigen vermogen wordt bepaald op basis van de strategische beleggingsmix. Het vereist eigen vermogen op basis van de strategische mix uitgedrukt in percentages bedraagt ultimo 2021 16,2% (2020: 16,1%). Het vereist eigen vermogen op basis van de feitelijke beleggingsmix bedraagt 17,8% (2020: 16,7%).

Beleggingsrisico

De belangrijkste beleggingsrisico's betreffen het markt-, krediet- en liquiditeitsrisico.

Het marktrisico is uit te splitsen in renterisico, valutarisico en prijs(koers)risico. Marktrisico wordt gelopen op de verschillende beleggingsmarkten waarin het fonds op basis van het vastgestelde beleggingsbeleid actief is. De beheersing van het risico is geïntegreerd in het beleggingsproces. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen zich voorts risico's manifesteren uit hoofde van de geselecteerde managers en bewaarbedrijven (zogenoeten manager- en custodyrisico), en de juridische bepalingen omtrent gebruikte instrumenten en de uitvoeringsovereenkomst (juridisch risico). Het marktrisico wordt beheerst doordat met de vermogensbeheerder

specifieke mandaten zijn afgesproken, welke in overeenstemming zijn met de beleidskaders en richtlijnen zoals deze zijn vastgesteld door het bestuur. Het bestuur monitort de mate van naleving van deze mandaten. De marktposities worden periodiek aan het bestuur gerapporteerd.

Renterisico (S1)

Renterisico is het risico op een verandering in de dekkingsgraad als gevolg van een verandering van de rente. Zonder afdekking van dit risico stijgt de marktwaarde van de pensioenverplichtingen bij een rentedaling harder dan de marktwaarde van de beleggingen; bij een rentestijging doet zich het omgekeerde effect voor. Dat komt doordat de pensioenverplichtingen een veel langere gemiddelde looptijd hebben. Doorgaans geldt: hoe langer de looptijd, hoe rentegevoeliger.

Het beleid van het fonds is er op gericht om het renterisico voor 58% (op marktwaarde basis) af te dekken (2020: 58%). Besloten is om voor de renteafdekking te sturen op marktwaarde basis, omdat het lastig is om een normportefeuille te creëren gebaseerd op van toepassing zijnde UFR-methodiek. Het fonds realiseert de afdekking van renterisico door langlopende (staats)obligaties te kopen en gebruik te maken van rentederivaten (interest rate swaps). Hiermee wordt de rentegevoeligheid van de beleggingsportefeuille meer in lijn gebracht met die van de pensioenverplichtingen. De werkelijke afdekking ultimo 2021 bedraagt 57% (2020: 60%).

Het fonds maakt gebruik van rentederivaten om de renteafdekking efficiënt en tegen lage kosten uit te voeren. Het gebruik van derivaten brengt wel additionele risico's met zich mee zoals tegenpartij-, liquiditeit- en juridisch risico. Deze risico's zijn aan de hand van door het bestuur geformuleerde randvoorwaarden tot aanvaardbare niveaus gebracht en vormen onderdeel van de continue risicomonitoring.

De duration en het effect van de renteafdekking kan als volgt worden samengevat:

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	%	€	%
Vastrentende waarden (vóór derivaten)	21.919	5,5	20.580	7,4
Vastrentende waarden (na derivaten)	21.545	25,1	22.740	27,1
Technische voorzieningen	35.544	24,0	36.129	24,5

De samenstelling van de vastrentende waarden naar resterende contractuele looptijd is als volgt:

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	%	€	%
Resterende looptijd < 1 jaar	1.252	5,7	972	4,7
Resterende looptijd > 1 jaar en < 5 jaar	8.644	39,4	6.630	32,2
Resterende looptijd > 5 jaar en < 10 jaar	7.238	33,0	5.345	26,0
Resterende looptijd > 10 jaar en < 15 jaar	853	3,9	744	3,6
Resterende looptijd > 15 jaar en < 20 jaar	787	3,6	2.104	10,2
Resterende looptijd > 20 jaar	3.145	14,4	4.785	23,3
	21.919	100,0	20.580	100,0

De presentatie van de vastrentende waarden in bovenstaande looptijden hangt samen met het lange termijn karakter van de investeringen van het fonds en het hiermee samenhangende beleid en ter vergelijking met de looptijden van de verplichtingen zoals in onderstaand overzicht weergegeven.

De resterende looptijd van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds kan als volgt worden weergegeven:

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	%	€	%
Resterende looptijd < 1 jaar	499	1,4	446	1,2
Resterende looptijd > 1 jaar en < 5 jaar	2.131	6,0	1.931	5,3
Resterende looptijd > 5 jaar en < 10 jaar	3.351	9,4	3.161	8,8
Resterende looptijd > 10 jaar en < 15 jaar	4.183	11,8	4.105	11,4
Resterende looptijd > 15 jaar en < 20 jaar	4.741	13,3	4.847	13,4
Resterende looptijd > 20 jaar	20.639	58,1	21.639	59,9
	35.544	100,0	36.129	100,0

Risico zakelijke waarden (S2)

Het marktrisico is het risico dat de waarde van de beleggingen in de portefeuille verandert als gevolg van veranderingen in de desbetreffende marktprijzen. Het zakelijke waardenrisico heeft voornamelijk betrekking op de aandelen- en vastgoedportefeuilles van het fonds.

Het marktrisico wordt gemitigeerd door spreiding van de beleggingsportefeuille over verschillende categorieën, regio's, landen en sectoren.

Om goede spreiding te borgen legt het fonds haar externe managers richtlijnen op waardoor ook binnen mandaten bovengenoemde spreiding gerealiseerd wordt. Controle op naleving van deze richtlijnen vindt plaats aan de hand onafhankelijke rapportages van de custodian van het fonds.

Valutarisico (S3)

Valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingen die in vreemde valuta luiden verandert als gevolg van veranderingen in valutakoersen. Conform het beleid van het fonds zijn in 2021 de valutaposities van de normportefeuille in de Amerikaanse dollar, het Britse pond en de Japanse yen voor respectievelijk 75%, 100% en 100% (2020: idem) afgedekt.

De valutapositie per 31 december 2021 vóór en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	2021						
	Vastgoed	Aandelen	Vast- rentende waarden vóór afdekking	Overige beleggingen	Totaal	Valuta- derivaten Afdekking	Netto Positie Na afdekking
	€	€	€	€	€	€	€
EUR	1.410	1.769	13.616	1.502	18.297	-12.450	30.747
GBP	15	574	406	16	1.011	1.143	-132
JPY	7	1.813	0	0	1.820	1.755	65
USD	47	6.982	6.583	485	14.097	10.000	4.097
Overige	12	3.011	1.314	0	4.337	-375	4.712
Totaal - niet EUR	81	12.380	8.303	501	21.265	12.523	8.742
Totaal	1.491	14.149	21.919	2.003	39.562	73	39.489

De valutapositie op 31 december 2020 vóór en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	2020						
	Vastgoed	Aandelen	Vast- rentende waarden vóór afdekking	Overige beleggingen	Totaal	Valuta- derivaten Afdekking	Netto Positie Na afdekking
	€	€	€	€	€	€	€
EUR	926	1.417	12.346	1.486	16.175	-11.513	27.688
GBP	5	507	366	16	894	909	-15
JPY	6	1.616	0	0	1.622	1.572	50
USD	66	5.853	6.591	385	12.895	9.184	3.711
Overige	23	2.668	1.277	0	3.968	-424	4.392
Totaal - niet EUR	100	10.644	8.234	401	19.379	11.241	8.138
Totaal	1.026	12.061	20.580	1.887	35.554	-272	35.826

Prijrisico

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen. Het wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren.

Het prijsrisico wordt gemitigeerd door diversificatie die onder meer is vastgelegd in de strategische beleggingsmix van het fonds. In aanvulling hierop maakt het fonds voor afdekking van het prijsrisico gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures.

De segmentatie van de aandelen naar regio is als volgt:

	31-12 2021		31-12 2020	
	€	%	€	%
Europa	3.162	22,4	2.601	21,6
Noord-Amerika	6.667	47,1	5.416	44,9
Pacific Azië	2.166	15,3	1.951	16,2
Australië en Nieuw Zeeland	218	1,5	197	1,6
Emerging Markets	1.936	13,7	1.896	15,7
Totaal	14.149	100,0	12.061	100,0

De segmentatie van de aandelen naar sectoren is als volgt:

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	%	€	%
Energie	409	2,9	267	2,2
Industrie	1.490	10,5	1.235	10,2
Technologie	3.192	22,6	2.615	21,7
Gezondheidszorg	1.586	11,2	1.378	11,4
Telecommunicatie	1.239	8,8	1.167	9,7
Nutsbedrijven	282	2,0	348	2,9
Basismaterialen	867	6,1	765	6,3
Financiële instellingen (w.o. banken en verzekeraars)	2.004	14,2	1.543	12,8
Handel	2.844	20,1	2.520	20,9
Diversen	236	1,6	223	1,9
Totaal	14.149	100	12.061	100

De segmentatie van de vastgoedbeleggingen naar aard van het vastgoed is als volgt:

	31-12 2021		31-12 2020	
	€	%	€	%
Woningen	784	52,6	320	31,2
Participaties in diverse segmenten	707	47,4	706	68,8
Totaal	1.491	100,0	1.026	100,0

De segmentatie van vastgoed naar regio is als volgt:

	31-12 2021		31-12 2020	
	€	%	€	%
Europa	1.185	79,4	687	67,0
Noord-Amerika	46	3,1	63	6,1
Pacific Azië	16	1,1	25	2,4
Australië en Nieuw Zeeland	7	0,5	7	0,7
Wereldwijd	237	15,9	244	23,8
Totaal	1.491	100,0	1.026	100,0

Grondstoffenrisico (S4)

Het fonds belegde in 2021 net als in 2020 niet in grondstoffen en loopt derhalve geen direct grondstoffenrisico.

Kredietrisico (S5)

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of andere vormen van betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

Het fonds belegt voor een groot deel van de vastrentende waarden in staatsobligaties met een hoge kredietwaardigheid.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het fonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het fonds financiële verliezen lijdt.

Beheersing van dit risico door het fonds vindt plaats door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaalniveau. Dat wil zeggen: met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens het fonds, het vragen van extra zekerheden zoals onderpand en dergelijke bij hypothecaire geldleningen en het uitlenen van effecten alsmede het hanteren van prudente verstrekingsnormen bij hypothecaire geldleningen. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door het fonds enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementsysteem functioneert. Voordat in nieuwe markten wordt belegd, wordt eerst onderzoek gedaan naar de waarborgen op dit gebied. Met betrekking tot niet-beursgenoteerde beleggingen, met name OTC-derivaten, wordt door het fonds enkel gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten, zodat posities van het fonds adequaat worden afgedekt door onderpand.

Het kredietrisico ten aanzien van de te ontvangen pensioenpremies is gespreid over een groot aantal verschillende werkgevers.

De samenstelling van de vastrentende waarden naar regio's kan als volgt worden samengevat:

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	%	€	%
Europa	14.006	63,9	12.676	61,6
Noord-Amerika	4.802	21,9	5.035	24,5
Pacific Azië	195	0,9	145	0,7
Australië en Nieuw Zeeland	67	0,3	47	0,2
Emerging Markets	2.741	12,5	2.595	12,6
Overige	108	0,5	82	0,4
Totaal	21.919	100,0	20.580	100,0

De kredietwaardigheid van veel marktpartijen wordt ook door rating agencies beoordeeld. De samenvatting van de vastrentende waarden op basis van de ratings zoals eind 2020 gepubliceerd door Standard & Poors, Moody's en Fitch is als volgt:

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	%	€	%
AAA	9.987	45,6	8.826	42,9
AA	1.881	8,6	1.671	8,1
A	1.702	7,8	1.525	7,4
BBB	3.575	16,3	3.492	17,0
<BBB	4.474	20,4	4.413	21,4
Geen rating	300	1,3	653	3,2
Totaal	21.919	100,0	20.580	100,0

De beleggingen met rating < BBB en zonder rating betreffen met name beleggingen in hoogrentende leningen.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's, S6)

Het verzekeringstechnisch risico is het risico dat voortvloeit uit mogelijke afwijkingen van actuariële inschattingen die worden gebruikt voor de vaststelling van de technische voorzieningen en de hoogte van de premie. De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden (kortlevens), arbeidsongeschiktheid en het toeslagrisico.

Gezien de omvang van het fonds wordt het grootste deel van de verzekeringstechnische risico's niet herverzekerd. Uitzonderingen hierop zijn de Anw- en WIA-excedentregelingen, die wel volledig zijn herverzekerd. Bij deze verzekeringen geldt geen winstdeling.

LANGLEVENRISICO

Het langlevensrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van prognosetafels met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen. Bij het opstellen en toepassen van de nieuwe Prognosetafel AG2020 zijn de effecten van COVID-19 buiten beschouwing gebleven.

De Commissie Sterfteonderzoek van het AG heeft op 5 juli 2021 aangegeven geen aanleiding te zien tot tussentijdse aanpassing van de AG Prognosetafel. In september 2022 is wel de reguliere tweejaarlijkse actualisering aan de orde. Op dat moment zal ook blijken of, en zo ja hoe, de oversterfte die de COVID-19 pandemie met zich mee heeft gebracht, gevolgen heeft voor die publicatie.

OVERLIJDENSRISICO

Het overlijdensrisico betekent dat het fonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het fonds geen voorzieningen zijn getroffen.

ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSRISICO

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen ('schadereserve'). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien.

TOESLAGRISICO

Het toeslagrisico omvat het risico dat de ambitie van het bestuur om toeslagen op pensioen toe te kennen in relatie tot de algemene prijsontwikkeling niet kan worden gerealiseerd. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, beleggingsrendementen, looninflatie en demografie (beleggings- en actuariële resultaten) echter, afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad van het fonds.

Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagverlening voorwaardelijk is.

Liquiditeitsrisico (S7)

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicocomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er moet eveneens rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies.

Het fonds heeft meer liquiditeiten en snel liquide te maken instrumenten beschikbaar dan in een extreem scenario noodzakelijk is. Het liquiditeitsrisico voor het fonds is derhalve beperkt. Dit is onder meer bereikt door effecten zoals obligaties van Nederland en Duitsland te gebruiken als onderpand voor de rentederivaten, in plaats van 'cash'.

Het fonds zal door deze keuze niet snel geconfronteerd worden met een onverwachte vraag naar liquide middelen door een extreme beweging in de rente. Het liquiditeitsrisico vanuit valutaderivaten is gespreid doordat daar gekozen is voor een dakpanstructuur. Maandelijks loopt éénderde deel van de valuta-afdekking af, zodat het afrekenen van de waardeontwikkeling van de contracten in de tijd is gespreid.

Het fonds belegt voor € 34.206 in beleggingen met een directe marktnotering, die snel liquide te maken zijn. De aanwezige liquiditeit is derhalve meer dan voldoende om in de mogelijke liquiditeitsvraag in een extreem scenario te kunnen voorzien.

Tenslotte zijn de premie-inkomsten hoger dan de pensioenuitkeringen. Kas in- en uitstromen uit de reguliere bedrijfsvoering zijn bekend: per saldo is het fonds netto ontvanger van liquide middelen.

In het ultieme geval dat het fonds onmiddellijk en onvoorzien meer liquiditeiten nodig zou hebben dan beschikbaar is of op korte termijn vrijgemaakt kan worden, is een krediet faciliteit van € 50 beschikbaar bij de custodian.

Concentratierisico (S8)

Concentraties kunnen ertoe leiden dat het fonds bij grote veranderingen in bijvoorbeeld de waardering (marktrisico) of de financiële positie van een tegenpartij (kredietrisico) grote (veelal financiële) gevolgen hiervan ondervindt.

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie in de beleggingsportefeuille in producten, regio's of landen, economische sectoren of tegenpartijen. Naast concentraties in de beleggingsportefeuille kan ook sprake zijn van concentraties in de verplichtingen en de uitvoering.

Om concentraties in de beleggingsportefeuille te beheersen maakt het bestuur gebruik van diversificatie en limieten voor beleggen in landen, regio's, sectoren en tegenpartijen. Deze uitgangspunten zijn door het fonds vastgesteld op basis van een ALM-studie en zijn vastgelegd in de contractuele afspraken met de vermogensbeheerders. Het bestuur monitort op maandelijkse basis de naleving hiervan op basis van de rapportages van de risicomanager van het fonds en van de vermogensbeheerder.

Er zijn enkele grote posten binnen de vastrentende waarden, met overwegend een AAA rating. Deze posten hebben een zeer beperkt risico. Het betreft de volgende posities:

Vastrentende waarden

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	%	€	%
Duitse Staatsobligaties	4.749	11,0	4.203	10,1
Nederlandse Staatsobligaties	4.981	11,5	4.414	10,7
Stichting PVF Particuliere Hypotheekfonds	1.547	3,6	0	0,0
Totaal	11.277	26,1	8.617	20,8

Binnen de pensioenverplichtingen van het fonds kan de demografische opbouw van de deelnemers een concentratierisico vormen. Gegeven de aard is dit risico niet te beïnvloeden.

Zonder weging naar technische voorziening is de verhouding tussen mannen en vrouwen in het fonds ultimo 2021 gelijk aan 79%/21% (2020: 79%/21%). De gemiddelde leeftijd bedraagt 51,6 jaar (2020: 51,4 jaar), waarbij sprake is van een gelijkmatige leeftijdsverspreiding. Indien gewogen wordt naar technische voorziening is de verhouding tussen mannen en vrouwen in het fonds 88%/12% (2020: 89%/11%). De gemiddelde leeftijd bedraagt 55,9 jaar (2020: 55,4 jaar).

Operationeel risico (S9)

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Deze risico's worden door het fonds beheerd door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering zijn betrokken.

De beleggingsportefeuille wordt beheerd door Achmea Investment Management en de feitelijke uitvoering is ondergebracht bij 30 vermogensbeheerders. Met al deze partijen zijn overeenkomsten en service level agreement (SLA) gesloten. De afhankelijkheid van deze partijen wordt beheerd doordat de bewaring van de stukken uit de portefeuille is ondergebracht bij een custodian, Northern Trust.

De pensioenuitvoering is uitbesteed aan pensioenuitvoerder TKP. Met TKP is een uitbestedingsovereenkomst en een service level agreement (SLA) gesloten.

Het bestuur beoordeelt periodiek de kwaliteit van de uitvoering van het vermogensbeheer en pensioenbeheer door middel van performancerapportages (alleen vermogensbeheerders), SLA-rapportages en onafhankelijk getoetste interne beheersingsrapportages (ISAE 3402-rapportages).

Aangezien hiermee sprake is van adequate beheersing van de operationele risico's worden door het fonds hiervoor geen buffers aangehouden in de solvabiliteitstoets.

Actief risico (S10)

De mate waarin het actieve beleggingsbeleid bijdraagt aan het totale risico van de beleggingen is mede afhankelijk van de correlatie die verondersteld wordt te bestaan tussen het benchmark rendement en het extra rendement als gevolg van actief beheer. Het actief beheer risico is bij het fonds beperkt, maar is toch meegenomen in de bepaling van het vereist eigen vermogen.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het fonds niet beheersbaar. Het systeemrisico maakt geen onderdeel uit van de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets.

Derivaten

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van financiële derivaten. Hoofregel die hierbij geldt, is dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het beleggingsbeleid van het fonds. Derivaten worden hoofdzakelijk gebruikt om de hiervoor vermelde vormen van marktrisico zo veel mogelijk af te dekken.

Derivaten hebben als voornaamste risico's het kredietrisico en valutarisico. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met goed te boek staande partijen en door zoveel mogelijk te werken met onderpand. Gebruik kan worden gemaakt van onder meer de volgende instrumenten:

- Futures: dit zijn standaard beursgenoteerde instrumenten waarmee snel posities kunnen worden gewijzigd. Futures worden gebruikt voor het tactische beleggingsbeleid. Tactisch beleggingsbeleid is slechts zeer beperkt mogelijk binnen de grenzen van het strategische beleggingsbeleid.
- Valutatermijncontracten: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.
- Swaps: dit betreft met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van rentebetalingen over een nominale hoofdsom. Door middel van swaps kan het fonds de rentegevoeligheid van de portefeuille beïnvloeden.

Onderstaande tabellen geven een samenvatting van de derivatenposities op achtereenvolgens 31 december 2021 en 31 december 2020.

2021 Type contract	Gemiddelde looptijd	Contract- omvang	Saldo waarde	Positieve waarde	Negatieve waarde
		€	€	€	€
Rentederivaten	0 – 50 jaar	13.824	-375	2.687	3.062
Valutaderivaten	< 1 jaar	15.501	-73	72	145
Overige derivaten	0 - 40 jaar	-3	-4	7	11
Totaal		29.322	-452	2.766	3.218

2020 Type contract	Gemiddelde looptijd	Contract- omvang	Saldo waarde	Positieve waarde	Negatieve waarde
		€	€	€	€
Rentederivaten	0 – 50 jaar	14.048	2.160	4.895	2.735
Valutaderivaten	< 1 jaar	13.642	272	298	26
Overige derivaten	0 - 40 jaar	-80	10	15	5
Totaal		27.610	2.442	5.208	2.766

Bovenstaand overzicht geeft een overzicht van de derivatenposities. Het verschil in 2020 met de balans wordt verklaard door lopende interest van € 56 op derivaten.

De ontvangen zekerheden van € 515 (2020: € 2.491) omvatten voor € 208 Duitse, Franse, Nederlandse en staatsobligaties die een AA- of AAA-rating hebben conform de met tegenpartijen gesloten overeenkomsten (ISDA/CSA). Daarnaast zijn er nog ontvangen zekerheden van € 307 in de vorm van cash. De gestelde zekerheden van € -1.793 (2020: € -4) omvatten voor € -1.598 Duitse, Nederlandse en Amerikaanse staatsobligaties en die een AA- of AAA- rating hebben conform de met tegenpartijen gesloten overeenkomsten (ISDA/CSA). Daarnaast zijn er nog gestelde zekerheden van € 195 in de vorm van cash. De omvang van de zekerheden wordt afgestemd op het saldo van de derivatenposities per tegenpartij.

22.4 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Het fonds heeft een uitbestedingsovereenkomst gesloten met TKP Pensioen B.V. Het betreft een langlopende overeenkomst inzake pensioenadministratie en bestuursondersteuning voor een periode van drie jaar vanaf 1 januari 2020 met een opzegtermijn van één jaar. De vergoeding voor 2021 bedraagt € 15.

Het fonds heeft in 2020 een risicoherverzekering ANW-Hiaat afgesloten met Zwitserleven. Het betreft een langlopende overeenkomst voor een periode van vijf jaar vanaf 1 januari 2021. De premie voor 2021 bedraagt € 2.

Ultimo 2021 bedroegen de investeringstoezeggingen in vastgoed en de overige beleggingen in totaal € 1.477 (2020: € 84). Het gaat om een toezegging van € 1.315 bij De Munt Hypotheken, € 150 bij CBRE en € 12 bij SAREF.

Het fonds heeft kantoorruimte gehuurd voor de huisvesting van het bestuursbureau. Met de verhuurder is een huurcontract gesloten met een looptijd tot en met 31 december 2027. De totale verplichting voor de resterende looptijd van het contract bedraagt € 1.

Verstreckte zekerheden en garanties

Het fonds heeft een bankgarantie afgegeven van € 49.781 (x € 1,-) aan de verhuurder van het kantoor aan het Prinses Margrietplantsoen 89 in Den Haag.

22.5 Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen het fonds en het bestuur van het fonds.

Transacties met (voormalige) bestuurders

Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de toelichting bij de pensioenuitvoeringskosten. Het fonds heeft geen leningen verstrekt aan de (voormalige) bestuurders. Ook heeft het fonds geen vorderingen op de (voormalige) bestuurders.

Overige transacties met werkgevers

Het fonds heeft een Uitvoeringsreglement afgesloten met de verplicht aangesloten werkgevers en een Uitvoeringsovereenkomst met de vrijwillig aangesloten werkgevers.

Er wordt door het fonds ultimo boekjaar niet belegd in deelnemende partijen.

Deelname in de pensioenregeling

De bestuurders van het fonds nemen niet deel in de pensioenregeling van het fonds. De medewerkers van het Bestuursbureau nemen deel aan de pensioenregeling.

22.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

(9) Premiebijdrage voor risico pensioenfonds

Specificatie premiebijdragen

	2021	2020
	€	€
Verplichte bijdrage	1.150	869
Aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekering	27	27
Premie VPL	0	132
Dotatie/onttrekking Premie-egalisatie depot	-46	151
Overige	-2	0
Totaal	1.129	1.179

De premieopbrengsten zijn niet gesplitst naar een werkgevers- en een werknemersdeel, omdat de totale premie volgens overeenkomst aan de werkgevers in rekening wordt gebracht. Een deel van de premie wordt door de werkgevers ingehouden op het salaris van de werknemers.

De premiebijdragen zijn gebaseerd op een doorsneepremie. Deze zogenaamde combiheffing wordt op basis van vooraf bepaalde verdeelsleutels toegerekend aan de diverse regelingen.

De doorsneepremie wordt in het najaar van enig jaar vastgesteld voor het jaar daaropvolgend. Deze vaststelling vindt plaats op basis van de dan beschikbare gegevens en dan geldende actuariële grondslagen. In 2020 heeft een deel van de doorsneepremie betrekking op de VPL-regeling. In 2021 is dit niet het geval, waardoor de verplichte bijdrage substantieel is gestegen. Voor de berekening van de gedempte kostendekkende premie is 30 september als referentiepunt gebruikt.

Tot 2021 is jaarlijks de koopsom onttrokken die benodigd is voor de financiering van de daadwerkelijk in het betreffende jaar toegekende VPL-aanspraken. In 2020 is daarbij uitgegaan van de wettelijke toegestane minimale inkoop tarieven. Deze zijn gebaseerd op dezelfde actuariële grondslagen waarmee in 2020 de gedempte kostendekkende premie voor de basisregeling is vastgesteld. De tarieven zijn van toepassing op alle onvoorwaardelijke toekenningen van VPL-aanspraken waartoe in 2020 is besloten. Derhalve geldt dit voor reguliere toekenningen al dan niet met terugwerkende kracht, de eenmalige inkoop per 31 december 2019 en de inkoop van de staartverplichting.

Voorheen werd deze koopsom kostendekkend berekend op basis van de door de DNB gepubliceerde RTS. In 2020 was deze onttrekking (inclusief solvabiliteitsopslag) gelijk aan € 132. Dit bedrag is als premiebate gepresenteerd en is onttrokken aan de langlopende schulden. Het bedrag is gebaseerd op de deelnemers waarvan het pensioen is ingegaan in 2020 en de vervroegde pensionering 2020 van € 19, inkoop VPL met terugwerkende kracht per 31 december 2019 van € 95 en de extra pensioeninkoop per 1 januari 2020 vanwege gewijzigde populatie van € 18.

De premie voor het Goederenvervoer en Kraanverhuur bedraagt 30% in 2021, de deelnemersbijdrage is 10,16%. In het Besloten Busvervoer bedraagt de premie 30% in 2021, de deelnemersbijdrage is 12,19% van de pensioengrondslag. De premie voor de sector Taxivervoer bedraagt in 2021 30%, de deelnemersbijdrage is 12,25% van de pensioengrondslag. De premie voor de sector Orsima is 30%, de deelnemersbijdrage is 12%. De premiepercentages zijn niet aangepast ten opzichte van 2020.

Kostendekkende, gedempte en feitelijke premie

	2021	2020
	€	€
Kostendekkende premie	1.804	1.547
Feitelijke premie	1.131	1.046
Gedempte premie	1.115	1.037

Samenstelling kostendekkende premie

	2021	2020
	€	€
Actuarieel benodigd voor pensioenopbouw	1.544	1.316
Opslag voor instandhouding van het vereist eigen vermogen	248	219
Opslag voor uitvoeringskosten	12	12
Totaal kostendekkende premie	1.804	1.547

De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate in de staat van baten en lasten verantwoord.

Samenstelling feitelijke premie

	2021	2020
	€	€
Verschuldigde premie	1.177	896
Premie uit premie egalisatiedepot voor toekomstige opbouw	-46	150
Totaal feitelijke premie	1.131	1.046

Samenstelling gedempte premie

	2021	2020
	€	€
Actuarieel benodigd voor onvoorwaardelijke onderdelen pensioenopbouw	950	884
Opslag voor in stand houden c.q. op peil brengen van vereist eigen vermogen	153	141
Opslag voor uitvoeringskosten	12	12
Totaal gedempte premie	1.115	1.037

Het verschil tussen de gedempte kostendeckende premie en de actuariële premie uit de analyse van het resultaat is voornamelijk het gevolg van dat de gedempte kostendeckende toetspremie op basis van een andere rentetermijnstructuur wordt berekend. Dit is de gemiddelde RTS per 30 september over de aan het boekjaar voorafgaande 120 maanden.

(10) Inkoop toegekende aanspraken VPL

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Inkoop toegekende aanspraken VPL	0	-83
Inkoop staartverplichting	0	187
Totaal inkoop toegekende aanspraken VPL	0	104

In 2020 is de methodiek inkoop tarieven aangepast. Besloten is om voor de toekenning van alle VPL-aanspraken in 2020 uit te gaan van de wettelijke toegestane minimale inkoop tarieven. Deze zijn gebaseerd op dezelfde actuariële grondslagen waarmee in 2020 de gedempte kostendeckende premie voor de basisregeling is vastgesteld. Deze aanpassing had ook gevolgen op de hoogte van de onttrekking per 31 december 2019. Deze koopsom is € 83 lager uitgevallen.

Op 31 oktober 2020 zijn de beschikbare middelen voor de sector vervoer aangewend om de staartverplichting in te kopen. Hiervoor was € 187 benodigd.

(11) Beleggingsresultaten risico pensioenfond

Beleggingsresultaten risico pensioenfond 2021

	Directe beleggings- opbrengst	Indirecte beleggings- opbrengst	Kosten vermogens- beheer	Totaal
	€	€	€	€
Vastgoedbeleggingen	3	126	-1	128
Aandelen	275	2.551	-41	2.785
Vastrentende waarden	578	-100	-38	440
Derivaten	116	-3.268	-5	-3.157
Overige beleggingen	6	41	-1	46
Totaal	978	-650	-86	242

Beleggingsresultaten risico pensioenfond 2020

	Directe beleggings- Opbrengst	Indirecte beleggings- opbrengst	Kosten vermogens- beheer	Totaal
	€	€	€	€
Vastgoedbeleggingen	4	-5	-1	-2
Aandelen	228	456	-35	649
Vastrentende waarden	584	-251	-37	296
Derivaten	174	3.477	-5	3.646
Overige beleggingen	9	-25	-1	-17
Totaal	999	3.652	-79	4.572

De kosten van vermogensbeheer omvatten de kosten die door de custodian, vermogensbeheerder(s) en overige dienstverleners direct bij het fonds in rekening zijn gebracht. Deze kosten bestaan voor € 66 uit vaste vergoedingen inzake management fees. De overige vermogensbeheerkosten omvatten de kosten voor fiduciair beheer € 6, bewaarloon € 3, bestuur- en bestuursbureaunkosten € 3, toezicht- en advieskosten vermogensbeheer € 3 en overig € 5.

De transactiekosten van het vermogensbeheer zijn inbegrepen in de indirecte beleggingsopbrengsten. Voor zover transactiekosten niet precies bepaald kunnen worden is een schatting daarvoor opgenomen. Deze opmerkingen gelden ook voor de kosten vermogensbeheer die binnen de beleggingsfondsen worden verrekend (€ 13).

(12) Overige baten

	2021	2020
	€	€
VPL-premie november en december 2020	0	41
Vrijval restsaldo VPL	0	28
Totaal	0	69

Over de maanden november en december 2020 was de volledige doorsneepremie van 30% verschuldigd. Omdat ultimo oktober 2020 de VPL-verplichting is opgeheven is de VPL premie over de maanden november en december ad € 41 conform overeenkomst met sociale partners vrijgevallen ten gunste van het fonds.

De post vrijval restsaldo VPL bestaat uit het restsaldo uit de VPL-schuld. Conform de uitvoeringsovereenkomst is dit bedrag vrijgevallen ten gunste van het fonds.

(13) Pensioenuitkeringen

	2021	2020
	€	€
Ouderdomspensioen	361	320
Prepensioen	8	11
Partnerpensioen	74	69
Wezenpensioen	2	2
Arbeidsongeschiktheidspensioen	22	22
Afkopen	14	18
Overige uitkeringen	0	-2
Totaal	481	440

De post 'afkopen' betreft de afkoop van pensioenen die individueel lager zijn dan € 503,24 (2020: € 497,27)¹⁹ per jaar.

De overige uitkeringen in 2020 bestaan uit een vrijval van een schuld van € 2 die gevormd is voor nagekomen uitkeringen in het kader van uitruil partnerpensioen.

¹⁹ Bedragen in deze Jaarrekening zijn doorgaans x € 1 miljoen, maar de hier genoemde afkoopbedragen zijn x € 1,-.

(14) Pensioenuitvoeringskosten

	2021	2020
	€	€
Bestuurskosten	1	1
Administratiekostenvergoeding	15	16
Adviserend actuaris	0	1
Contributies en bijdragen	1	1
Dwangsommen en boetes	0	0
Personeelskosten	3	5
Overige kosten	5	1
Algemene kosten toegewezen aan vermogensbeheer	-3	-4
Totaal	22	21

Kosten uitvoering

De kosten van de uitvoering van de pensioenregeling bestaan uit de kosten van de werkzaamheden van TKP aan wie de uitvoering van de regeling is uitbesteed, de kosten van het bestuur, kosten van het Bestuursbureau en de kosten van het toezicht.

Bezoldiging bestuurders

De bezoldiging voor de (voormalige) bestuurders (x € 1.000) tezamen bedraagt € 703 (2020: € 710).

Er wordt per bestuurder een vast bedrag aan vacatiegeld toegekend. Aan betrokkenen zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Accountantshonoraria

De onafhankelijke accountant is PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Op grond van artikel 382a Titel 9 Boek 2 BW is de vermelding van de honoraria van de onafhankelijke accountant als volgt weergegeven (x € 1.000):

Honoraria onafhankelijke accountant

€ x 1.000	2021			2020		
	Onafhankelijke accountant	Overig netwerk	Totaal	Onafhankelijke accountant	Overig netwerk	Totaal
Controle Jaarrekening	204	0	204	198	0	198
Andere controleopdrachten	0	0	0	18	0	18
Totaal	204	0	204	216	0	216

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2021 en 2020, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

De kosten in 2020 van de andere controle-opdrachten bestaan uit de controle van beleggingsoverzichten.

Personeelskosten Bestuursbureau

Personeelskosten * € 1000

	2021	2020
	€	€
Salarissen medewerkers	2.208	2.354
Pensioenlasten	587	634
Sociale lasten	241	255
Totaal	3.036	3.243

Het aantal personeelsleden in dienst van het fonds is 22 (2020: 26). Er zijn geen personeelsleden in het buitenland werkzaam. Daarnaast worden beheeractiviteiten op basis van een uitvoeringsovereenkomst verricht door personeel in dienst van de pensioenuitvoerder dan wel de vermogensbeheerder.

De personeelsleden van het bestuursbureau voeren werkzaamheden uit in het kader van pensioenuitvoering en vermogensbeheeruitvoering. Van de bovenstaande personeelskosten is € 1,7 ofwel 55,1% (2020: € 1,7 ofwel 52,3%) toegerekend aan de kosten van het vermogensbeheer. De resterende personeelskosten zijn opgenomen onder de pensioenuitvoeringskosten.

Algemene kosten toegewezen aan vermogensbeheer

In het kader van de aanbevelingen t.a.v. de kostenbehandeling van de Pensioenfederatie wordt een deel van de totale kosten toegerekend aan vermogensbeheer. Deze post bedraagt in 2021 € 3,5. De kosten bestuursbureau worden voor 55,1% toegerekend aan vermogensbeheer en de kosten voor bestuur en commissies, externe adviseurs en toezichthouders worden voor 50% toegerekend. De actuariële adviesdiensten worden voor 25% toegerekend aan vermogensbeheer, de overige posten voor 50%. Deze kosten maken in de jaarrekening onderdeel uit van de pensioenuitvoeringskosten.

(15) Beleggingsrendementen inzake VPL

	2021	2020
	€	€
Toegerekend beleggingsrendement inzake VPL	0	9

De VPL-beleggingen zijn in 2020 verkocht en daarom is er vanaf 2021 geen beleggingsrendement inzake VPL meer van toepassing.

(16) Saldo herverzekering

	2021	2020
	€	€
Premie herverzekering	2	2
Uitkeringen uit hoofde van herverzekering	-1	-1
Totaal	1	1

(17) Saldo overdracht van rechten

	2021	2020
	€	€
Inkomende waardeoverdrachten	-12	-5
Inkomende waardeoverdrachten klein pensioen	-76	-28
Inkomende collectieve waardeoverdrachten	-1.236	0
Uitgaande waardeoverdrachten	24	10
Uitgaande waardeoverdrachten klein pensioen	32	26
Totaal	-1.268	3

Waardeoverdracht betreft de ontvangst van of overdracht aan pensioenfondsen of pensioenverzekeraar van respectievelijk de vorige of nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd.

Op 1 december 2021 heeft een collectieve waardeovername van Pensioenfonds TNT Express plaatsgevonden.

(18) Overige lasten

	2021	2020
	€	€
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	-1	4
Overige	7	0
Totaal	6	4

Overige bestaat voornamelijk uit de last die samenhangt met de nog in te kopen aanspraken in het kader van de collectieve waardeovername van Pensioenfonds TNT Express in liquidatie van € 6.

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

23. Gebeurtenissen na balansdatum

Wijziging UFR

De technische voorzieningen zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank per 31 december 2021 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. De rentetermijnstructuur zal de komende jaren worden gewijzigd. Dit volgt uit het advies van de Commissie Parameters. Dit heeft een drukkend effect op de dekkingsgraad van ongeveer 1,4%-punten per jaar in de boekjaren 2022 tot en met 2024.

Conform de werkwijze van afgelopen jaar zijn de technische voorzieningen en dekkingsgraad per 31 december 2021 gebaseerd op de door DNB gepubliceerde RTS per 31 december 2021. Op 1 januari 2021 heeft DNB de nieuwe UFR methode voor 25% is ingevoerd. Het effect van die invoering op de dekkingsgraad per 31 december 2021 was 1,3%-punten negatief. Per 1 januari 2022 heeft DNB de nieuwe UFR-methode voor 50% ingevoerd. Het effect daarvan op de dekkingsgraad van 1 januari 2022 was 1,4%-punten negatief.

Situatie Oekraïne

In februari 2022 zijn Russische troepen Oekraïne binnengevallen. In reactie daarop is wereldwijd een groot aantal sanctiemaatregelen met onmiddellijke werking van kracht geworden.

Pensioenbeheer

In samenhang daarmee is nagegaan of medewerkers, klanten of leveranciers op de sanctielijst zijn gekomen. Ook is geanalyseerd of deelnemers of aangesloten werkgevers van de sanctielijst deel uitmaken. Dit bleek allemaal niet het geval. Evenmin zijn er directe of indirecte afhankelijkheden van leveranciers, dienstverleners of uitbestedingspartijen in een van de betrokken landen.

Vermogensbeheer

Pensioenfonds Vervoer heeft besloten tot het uitsluiten van Rusland. Het handelen in Russische beleggingsinstrumenten is momenteel slechts beperkt mogelijk.

Pensioenfonds Vervoer heeft het beheer van zijn vermogen uitbesteed aan externe managers. In de vermogensbeheerovereenkomsten met deze externe managers wordt vastgelegd dat zij Pensioenfonds Vervoer in staat moeten stellen om te voldoen aan de geldende sanctiewetgeving. De externe managers voeren dus de sanctiescreening namens Pensioenfonds Vervoer uit. Daarnaast heeft Achmea IM met externe managers afgesproken dat zij periodiek (bij separate mandaten elk kwartaal) een compliance statement verstrekken, waarin zij bevestigen dat zij beschikken over beleidslijnen en procedures die zijn ontworpen om te voldoen aan de sanctiewetgeving, inclusief sancties opgelegd door de VN, EU en de Nederlandse overheid, en dat de portefeuille voldoet aan de sanctiewetgeving. Aanvullend voert Achmea IM een post-trade controle uit op de naleving van de sanctiewetgeving via het Mandaat Compliance Proces. Dat gebeurt op basis van dagelijks door Achmea IM ingelezen sanctiedata van een externe dataleverancier.

Financiële positie

De crisis heeft geen directe gevolgen voor de financiële positie van Pensioenfonds Vervoer. Er zijn geen directe relaties met of beleggingen in partijen in een van de betrokken landen. Ook de indirecte gevolgen zijn beperkt. De crisis heeft geleid tot onrust in de financiële markten. Met sterke fluctuaties in prijzen van grondstoffen, aandelen en renteniveaus. Deze hebben per saldo tot op heden slechts beperkt effect op de dekkingsgraad gehad.

Pensioenfonds Vervoer had op het moment dat Rusland Oekraïne binnenviel ook beleggingen in Rusland. Het bestuur van het pensioenfonds heeft na de inval gekozen voor uitsluiting van beleggingen in Rusland, maar ook van de beleggingen buiten Rusland die sterk aan Rusland gerelateerd zijn. De totaalwaarde van die beleggingen bedroeg € 241,1 miljoen per 31-12-2021. Na de inval konden de beleggingen echter niet langer verkocht worden. De meeste van die beleggingen zijn nu grotendeels of volledig afgewaardeerd. Het is op dit moment nog onduidelijk wanneer en voor welk bedrag Pensioenfonds Vervoer deze beleggingen alsnog kan verkopen.

Ook in Oekraïne heeft Pensioenfonds Vervoer beleggingen. De waarde daarvan bedroeg € 59,8 miljoen aan het einde van 2021. Op dit moment (eind april 2022) zijn deze posities circa € 17,5 miljoen waard.

Aanpassing waarderingsbeleid ingaande 1 januari 2022

De waardering van de Over-The-Counter (OTC) swaps (ook aangeduid als: onderhandse swaps, bilaterale swaps, niet centraal geclearde swaps), vond tot en met boekjaar 2021 plaats op basis van de EONIA-curve. Per 1 januari 2022 is €STR de marktconforme spread voor bilaterale renteswaps geworden. Het waarderingsbeleid voor bilaterale swaps is per 1 januari 2022 dienovereenkomstig gewijzigd.

Onderzocht is wat de impact is van deze wijziging op de waarderingen van de op 1 januari 2022 aanwezige swaps:

- 31 december 2021: EONIA is gelijk aan €STR + 8,5 basispunt.
- 1 januari 2022: de marktconforme spread voor bilaterale renteswaps is €STR + 5 basispunt.

De discount curve ligt dus 3,5 basispunt lager. Een lagere discount curve zorgt voor een kleine verlaging van de negatieve marktwaarde van de renteswaps. Het effect van de wijziging is een verlaging van de marktwaarde op 1 januari 2022 met € 0,7 miljoen. De wijziging heeft dus geen invloed op de waardering op 31 december 2021 maar enkel op de waardering per 1 januari 2022.

Den Haag, 19 mei 2022

Het bestuur,

Dhr. L.J.H. Ceelen	
Dhr. F. Veltink	
Mw. S. Kraaijenoord	
Mw. I.V. Hermans	
Mw. A.J. Stevens	
Mw. W. Westerborg	
Dhr. P.A. Stork	
Dhr. S. Lahiri	
Dhr. L.C.A. Scheepens	
Mw. U.S. van den Bout-Kisoen	

OVERIGE GEGEVENS

24. Statutaire regelingen omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

Er zijn geen statutaire bepalingen betreffende de bestemming van het resultaat. Het saldo van de staat van baten en lasten is als volgt verdeeld:

	2021	2020
Naar Solvabiliteitsreserve	2.714	326
	2.714	326

25. Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de weg te Amsterdam is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2021.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de weg, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 132,0 miljoen. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 8,85 miljoen te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn

vastgesteld;

- de kostendeckende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangevane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn, als geheel gezien, toereikende technische voorzieningen vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar hoger dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 132 (vereist eigen vermogen).

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen, doch hoger dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de weg is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangevane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening niet voldoende, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen. Voor de volledigheid merk ik op dat, als op balansdatum in de rentetermijnstructuur rekening zou worden gehouden met de UFR-methodiek zoals deze door DNB in 2022 wordt toegepast, mijn oordeel over de vermogenspositie niet zou wijzigen.

In het kader van dit oordeel wijs ik op de ontwikkelingen na balansdatum als gevolg van de Oekraïne crisis, zoals die door het pensioenfonds in het jaarverslag zijn toegelicht.

Amstelveen, 19 mei 2022

drs. W. Hoekert AAG

Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

26. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de Weg

---

Verklaring over de jaarrekening 2021

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de Weg ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de Weg te Amsterdam gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2021;
- de staat van baten en lasten over 2021; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de Weg zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Onze controleaanpak

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot de kernpunten, fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van individuele kernpunten, de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Samenvatting en context

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de Weg is een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds dat de pensioenregelingen uitvoert voor werknemers in de sectoren beroepsgoederen-, besloten bus- en taxivervoer, het binnenbeurtvaartbedrijf, het kraanverhuurbedrijf en de op vrijwillige basis aangesloten werknemers van Orsima. De stichting opereert in een sterk gereguleerde omgeving. Vanuit de Pensioenwet worden met name zaken voorgeschreven met betrekking tot governance, fondsdocumenten, toeslagbeleid en verantwoording. Wij hebben in het bijzonder aandacht besteed aan de gebieden die gerelateerd zijn aan de specifieke bedrijfsactiviteiten van de stichting.

Als onderdeel van het ontwerpen van onze controleaanpak hebben wij de materialiteit bepaald en het risico van materiële afwijkingen in de jaarrekening geïdentificeerd en ingeschat. Wij besteden bijzondere aandacht aan die gebieden waar het bestuur belangrijke schattingen heeft gemaakt. In hoofdstuk 22.2.2 'Grondslagen voor waardering van activa en passiva' (pagina 106 en verder) van de jaarrekening, onder de toelichting op de beleggingen en de toelichting op de technische voorzieningen, heeft de stichting de schattingsposten en de belangrijkste bronnen van schattingsonzekerheid uiteengezet. Vanwege de significante schattingsonzekerheid en het gerelateerde significante risico verbonden aan de fonds specifieke elementen in de waardering van de technische voorzieningen en het verhoogde risico in de waardering van de niet-beursgenoteerde beleggingen, hebben wij deze aangemerkt als kernpunten zoals uiteengezet in de paragraaf 'De kernpunten van onze controle'. De waardering van de beleggingen en de technische voorzieningen zijn bepalend voor de beleidsdekkingsgraad van de stichting. Wij hebben de toelichting op de financiële positie van de stichting, met een beleidsdekkingsgraad onder het vereist eigen vermogen, aangemerkt als kernpunt, vanwege het belang hiervan voor de deelnemers in relatie tot mogelijke korting dan wel mogelijke indexatie van de pensioenaanspraken.

Andere aandachtsgebieden in onze controle, die niet als kernpunten zijn aangemerkt, waren de volledigheid van de verantwoorde premies en de juistheid van de pensioenuitkeringen. Bij al onze controles besteden wij aandacht aan het risico van het doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen door het bestuur, waaronder het evalueren van risico's op mogelijke afwijkingen als gevolg van fraude op basis van een analyse van mogelijke belangen van het bestuur.

De stichting heeft de potentiële impact van klimaatverandering op haar financiële positie beoordeeld. In het bestuursverslag, in hoofdstuk 11. 'Beleggingen', heeft de stichting de risico's voortkomend uit de klimaatverandering nader toegelicht. Wij hebben de risico's die voortkomen uit klimaatverandering en de potentiële impact op de financiële positie inclusief de onderliggende assumpties en schattingen geëvalueerd met name met betrekking tot de waardering van de beleggingen. De impact van de klimaatverandering, voor de voorzienbare toekomst, leidt niet tot een kernpunt in de controle.

De overheidsmaatregelen als gevolg van de pandemie hebben invloed gehad op de bedrijfsvoering van de stichting, haar pensioenuitvoeringsorganisatie en haar vermogensbeheerder doordat medewerkers vanuit huis moesten werken. De impact van Covid-19 op onze controle is beschreven in 'De impact van Covid-19 op onze controle'.

Wij hebben ervoor gezorgd dat het controleteam over voldoende specialistische kennis en expertise beschikt die nodig zijn voor de controle van een pensioenfonds. Bij de uitvoering van de controle zijn specialisten op onder meer het gebied van waardering van financiële instrumenten en vastgoed betrokken.

De hoofdlijnen van onze controleaanpak waren als volgt:

Materialiteit

- Materialiteit: €177.000.000.

Reikwijdte van de controle

- Uitbesteding van kernprocessen vermogensbeheer, custody en pensioenbeheer en de werkzaamheden van andere accountants op interne beheersingsrapportages van deze partijen.
- Samenwerking met andere accountants voor de controle van de beleggingen.
- Controle van de waardering van de technische voorzieningen in samenwerking met de certificerend actuaris, conform Handreiking 1120.

Kernpunten

- Waardering van de niet-beursgenoteerde beleggingen.
- De fonds specifieke elementen in de waardering van de technische voorzieningen.
- De toelichting op de financiële positie.

De impact van Covid-19 op onze controle

De Covid-19-pandemie stelt accountants voor uitdagingen bij het uitvoeren van hun controles. Wij hebben de controle vanuit huis uitgevoerd. Hierbij hebben wij bij alle betrokken collega's benadrukt dat het ook in deze situatie belangrijk is om alert te blijven op de kwaliteit van de controle en de noodzaak van het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie.

In de controle hebben wij specifiek aandacht geschonken aan:

- de impact op de interne beheersing van de stichting, de pensioenuitvoeringsorganisatie en de vermogensbeheerder; hierbij hebben wij aandacht gehad voor de mogelijke impact van de pandemie op de interne beheersing als gevolg van het thuiswerken;
- de eventuele impact van de economische consequenties van de Covid-19-pandemie en de overheidsmaatregelen op de waardering van met name de beleggingen gewaardeerd op basis van subjectieve inputs;
- de vraag of de Covid-19-pandemie invloed heeft of zou kunnen hebben op de actuariële grondslagen. Hierover hebben wij ook met de certificerend actuaris gesproken.

Wij hebben hierbij geen significante bevindingen als gevolg van de Covid-19-pandemie.

Materialiteit

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip 'materieel' wordt toegelicht in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij bepalen, op basis van ons professionele oordeel, kwantitatieve grenzen voor materialiteit waaronder de materialiteit voor de jaarrekening als geheel, zoals uiteengezet in onderstaande tabel. Deze grenzen, evenals de kwalitatieve overwegingen daarbij, helpen ons om de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden

voor de individuele posten en toelichtingen in de jaarrekening te bepalen en om het effect van onderkende afwijkingen, zowel individueel als gezamenlijk, op de jaarrekening als geheel en op ons oordeel, te evalueren.

Materialiteit	€177.000.000 (2020: €180.000.000).
Hoe is de materialiteit bepaald	Wij bepalen de materialiteit op basis van ons professionele oordeel. Als basis voor deze oordeelsvorming gebruiken wij 0,5% (2020: 0,5%) van het totaal van de technische voorzieningen per 31 december 2021. Bij het bepalen van dit percentage is rekening gehouden met de financiële positie van de stichting, waarbij de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2021 onder het vereist eigen vermogen ligt. De afname van de materialiteit in absolute zin is het gevolg van het dalen van de technische voorziening.
De overwegingen voor de gekozen benchmark	Wij gebruiken de technische voorzieningen als de primaire, in de sector algemeen toegepaste, benchmark, op basis van onze analyse van de gemeenschappelijke informatiebehoefte van gebruikers van de jaarrekening, voornamelijk het bestuur, de deelnemers en de toezichthouder (De Nederlandsche Bank). Op basis daarvan zijn wij van mening dat de post technische voorzieningen een weerspiegeling is van de omvang van het pensioenfonds en een belangrijke factor bij de bepaling van de dekkingsgraad van het fonds.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de €8.850.000 (2020: €9.000.000) aan hen rapporteren evenals kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de controle

De stichting heeft de kernprocessen vermogensbeheer, custody en pensioenbeheer uitbesteed aan respectievelijk Achmea Investment Management, Northern Trust en TKP Pensioen. De financiële administratie wordt eveneens gevoerd door TKP Pensioen. Wij hebben gebruikgemaakt van de interne beheersingsmaatregelen van deze organisaties zoals omschreven in de ISAE 3402 type II-rapportages die deze partijen opstellen en laten certificeren door onafhankelijke accountants. Hierbij hebben wij onder andere de objectiviteit en competentie van deze accountants getoetst en de geconstateerde uitzonderingen in het licht van onze eigen controle gezien. Hierbij hebben wij geëvalueerd of (i) de beschrijving en de opzet van de interne beheersingsmaatregelen bij de serviceorganisaties van een datum zijn of voor een periode gelden die passend is voor haar doeleinden, of (ii) de informatie in de ISAE 3402 type II-rapportages voldoende en geschikt is om inzicht te verwerven in de voor de controle relevante interne beheersing van het pensioenfonds en (iii) bepaald of de aanvullende interne beheersingsmaatregelen van de gebruikers die door de serviceorganisaties zijn vermeld, relevant zijn voor het pensioenfonds en, zo ja, inzicht verworven of het pensioenfonds dergelijke interne beheersingsmaatregelen heeft opgezet en geïmplementeerd.

Wij hebben met de accountant van Achmea Investment Management, de vermogensbeheerder van het pensioenfonds, de uit te voeren systeemgerichte en gegevensgerichte werkzaamheden afgestemd die zij verrichten vanuit hun rol als accountant van de vermogensbeheerder. Wij hebben een review uitgevoerd op de verrichte werkzaamheden, de door het pensioenfonds ontvangen rapportages getoetst aan onze afstemmingen met de

accountant van Achmea Investment Management en vastgesteld dat voldoende en geschikte controle-informatie is verkregen ter onderbouwing van de conclusies.

Wij hebben de certificerend actuaris controle-instructies gestuurd op basis van Standaard 620 en NBA-handreiking 1120 ten aanzien van de actuariële certificering met betrekking tot onder andere de consistentie, prudentie en actualiteit van schattingen ten aanzien van de voorziening pensioenverplichtingen en de financiële positie, in overeenstemming met relevante wetgeving. Wij hebben geëvalueerd of de certificerend actuaris heeft voldaan aan onze instructies met betrekking tot objectiviteit en onafhankelijkheid, deskundigheid, inzicht in risico's en of de werkzaamheden zijn uitgevoerd, door onder andere kennis te nemen van zijn certificeringsrapport en besprekingen te voeren met de actuaris over de verrichte werkzaamheden en belangrijkste bevindingen uit zijn certificeringsrapport.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van toezicht, toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar hoofdstuk 'Risicomanagement', pagina 55 van het jaarverslag, waarin het bestuur van de stichting aangeeft dat het iedere twee jaar een systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uitvoert. Hierbij worden ook risico's bij de pensioenuitvoeringsorganisatie en de vermogensbeheerder betrokken.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse, zoals opgenomen in de SIRA, geëvalueerd evenals bijvoorbeeld de gedragscode, de regeling vermoeden misstanden, het integraal risicomanagementbeleid en de incidentenprocedure. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij dat noodzakelijk achtten, de werking beoordeeld van de interne beheersingsmaatregelen gericht op het afdekken van frauderisico's. Als onderdeel van ons proces van het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, het oneigenlijk toe-eigenen van activa, en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormen voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

<i>Geïdentificeerde frauderisico's</i>	<i>Onze controlewerkzaamheden en observaties</i>
<i>Doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen door het bestuur</i>	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing en de werking van de maatregelen getoetst in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten. Daarnaast hebben wij de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing en de werking van de maatregelen getoetst voor het maken van schattingen.
Het bestuur bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het bestuur in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te	Daarnaast hebben wij inzicht verkregen in de ISAE 3402-rapportage van de pensioenuitvoeringsorganisatie, als partij die primair de financiële administratie van het pensioenfonds voert, en de hierin opgenomen interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van toegangsbeveiliging in

---

Geïdentificeerde frauderisico's

doorbreken die anderszins effectief lijken te werken.

Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het bestuur met betrekking tot:

- journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- schattingen;
- significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van het bestuur.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

het IT-systeem. Wij hebben de werkzaamheden die de accountant van de pensioenuitvoeringsorganisatie heeft verricht, geëvalueerd.

Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Wij hebben getoetst of de journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht aanvaardbaar zijn. Wij zijn ook alert geweest op mogelijk significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering van de stichting of die in een ander opzicht ongebruikelijk lijken in het licht van zowel ons inzicht in de stichting en de omgeving als andere tijdens de controle verkregen informatie.

Voor de werkzaamheden ten aanzien van de belangrijkste schattingen verwijzen wij naar de kernpunten van de controle ten aanzien van de waardering van de niet-beursgenoteerde beleggingen en de fonds specifieke elementen in de waardering van de technische voorzieningen. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering geïdentificeerd.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het bestuur.

In onze controle hebben wij een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- regelgeving.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij het management van het bestuursbureau en het bestuur.

Ook hebben we kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor signalen van fraude en hebben de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude. Indien daar sprake van was, hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de bedrijfsactiviteiten van de stichting voor de voorzienbare toekomst. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te evalueren omvatten onder andere het verkrijgen van controle-informatie omtrent het continuïteitsrisico en de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling bij de vaststelling van bedragen en in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen. Op basis van de verkregen controle-informatie hebben wij vastgesteld of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Daarnaast hebben wij de correspondentie met relevante toezichthoudende instanties geïnspecteerd.

Pensioenfondsen zijn op grond van de wetgeving gehouden om een adequate vermogensdekking, vereist eigen vermogen, aan te houden. Het vereist eigen vermogen wordt op basis van het financieel toetsingskader bepaald. Als de beleidsdekkingsgraad van een pensioenfonds lager is dan het vereist eigen vermogen, moet een herstelplan worden opgesteld waaruit blijkt hoe het fonds het eigen vermogen op het vereiste niveau brengt. Als het fonds niet kan voldoen aan het herstel zullen aanvullende maatregelen moeten worden getroffen. Daar waar nodig zullen de rechten van de (gewezen) deelnemers moeten worden aangepast zodat weer aan het vereist eigen vermogen wordt voldaan.

Zoals opgenomen in toelichting 22.3 (4) van de jaarrekening bevindt de stichting zich op balansdatum in een tekortsituatie. Op basis van het herstelplan is de verwachting van het bestuur dat de stichting over voldoende herstelpotentieel beschikt. Wij hebben kennisgenomen van het herstelplan, de correspondentie met De Nederlandsche Bank N.V. en de toelichting in de jaarrekening hierover. Voor een nadere uiteenzetting verwijzen wij naar het kernpunt 'De toelichting op de financiële positie'.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens de controle van de jaarrekening. Wij hebben het bestuur op de hoogte gebracht van de kernpunten. De kernpunten vormen geen volledige weergave van alle risico's en punten die wij tijdens onze controle hebben geïdentificeerd en hebben besproken. Wij hebben in deze paragraaf de kernpunten beschreven met daarbij een samenvatting van de op deze punten door ons uitgevoerde werkzaamheden.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen en observaties ten aanzien van individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten of over specifieke elementen van de jaarrekening.

Kernpunten

Waardering van de niet-beursgenoteerde beleggingen *Wij verwijzen naar toelichting 22.3 (1) in de jaarrekening*

Het pensioenfonds belegt in beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde beleggingen. Wij onderkennen een verhoogd risico waar het gaat om de waardering van beleggingen in niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen (indirect vastgoed) (€1.349 miljoen) en hypotheekfondsen (€1.547 miljoen in particuliere hypotheek). Dit komt met name door de verhoogde schattingsonzekerheid en het feit dat de gebruikte inputs in de waarderingsmodellen niet in alle gevallen in de markt observeerbare informatie betreffen. Het vastgoed wordt gewaardeerd op basis van externe taxaties door onroerendgoedtaxateurs van het vastgoed in de fondsen. Voor de reële waardeberekening van de hypotheek binnen de hypotheekfondsen wordt gebruikgemaakt van parameters en/of veronderstellingen met betrekking tot de verwachte kasstroom en de disconteringsvoet.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

Systeemgerichte werkzaamheden

Wij hebben door middel van de ISAE 3402-rapportage van de vermogensbeheerder zekerheid verkregen omtrent de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van de waardering van beleggingen gewaardeerd op basis van niet in de markt waarneembare uitgangspunten. De rapportage is voorzien van een goedkeurend assurancerapport. Derhalve hebben wij, in het kader van onze controle, gesteund op deze interne beheersingsmaatregelen.

Gegevensgerichte werkzaamheden

Wij hebben vastgesteld dat het aantal units in vastgoed- en hypotheekfondsen dat de stichting houdt, aansluit met het gecontroleerde participatieregister en dat de reële waarde van de vastgoed- en hypotheekfondsen in de administratie van het pensioenfonds overeenkomt met de gecontroleerde waarde van de portfolio van de vastgoed- en hypotheekfondsen. Daarnaast hebben wij vastgesteld dat het gebruikte verslaggevingskader overeenkomt

---

Kernpunten

Door de hoge mate van schattingsonzekerheid is er een inherent hoger risico op fouten en fraude.

Daarom hebben wij de waardering van niet-beursgenoteerde beleggingen in indirect vastgoed en hypotheekfondsen geïdentificeerd als kernpunt in onze controle.

De fonds specifieke elementen in de waardering van de technische voorzieningen

Wij verwijzen naar toelichting 22.3 (5) in de jaarrekening

De actuariële waarderingsgrondslagen van de stichting bestaan voor een deel uit algemeen aanvaarde uitgangspunten, zoals de prognosetafel AG 2020 en de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Een ander deel van de grondslagen is fonds specifiek, en wordt door het bestuur vastgesteld op basis van fonds specifiek onderzoek.

Zoals toegelicht in toelichting 22.2.1 van de jaarrekening is in 2021 geen sprake van schattingswijzigingen. Actualisering van de fonds specifieke grondslagen vindt eens in de twee jaar plaats; dit is in 2020 voor het laatst gebeurd.

Het AG heeft in 2021 onderzocht of de huidige prognosetafel AG 2020 aangepast of geactualiseerd moet worden naar aanleiding van Covid-19. Het AG heeft geconcludeerd hiertoe geen aanleiding te zien. Dit is adequaat toegelicht in de jaarrekening.

De gebruikte methoden om de fonds specifieke grondslagen van de technische voorzieningen te bepalen maken gebruik van veronderstellingen, waardoor de daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken. De waardering van de technische voorzieningen geschiedt op basis van algemeen aanvaarde actuariële veronderstellingen waar weinig subjectiviteit en schatting van het bestuur in zit, met uitzondering van de fonds specifieke uitgangspunten die door het bestuur worden ingeschat en bepaald. Gezien de inherente onzekerheid van deze schattingen en de omvang van de schattingspost hebben wij dat als kernpunt van onze controle aangemerkt.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

met dat van de jaarrekening van de stichting. Wij hebben vastgesteld dat er geen sprake is van gebeurtenissen na balansdatum die invloed hebben op de waardering van deze vastgoed- en hypotheekfondsen per balansdatum 31 december 2021.

Systeemgerichte werkzaamheden

Wij hebben door middel van de ISAE 3402-rapportage van de pensioenuitvoeringsorganisatie zekerheid verkregen omtrent de opzet, het bestaan en de effectieve werking van de interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van de waardering van de technische voorziening. De rapportage is voorzien van een goedkeurend assurancerapport.

Wij hebben, zoals ook verwoord in de sectie 'reikwijdte van de controle', gesteund op deze interne beheersingsmaatregelen.

Gegevensgerichte werkzaamheden

Wij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- evaluatie van de gehanteerde grondslagen voor waardering van activa en passiva aan de hand van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving; en
- evaluatie van de uitkomsten van de actuariële analyse over 2021 waaronder ook de fonds specifieke grondslagen, alsmede bespreking van deze analyse met het bestuur, het management van het bestuursbureau en de certificerende actuaris.

In het kader van onze verantwoordelijkheid als accountant van de stichting hebben wij de certificerende actuaris instructies gestuurd. De certificerende actuaris heeft bij de technische voorziening aan de hand van de administratieve basisgegevens ('pensioenaanspraken') een actuariële verklaring afgegeven. De door de actuaris gehanteerde basisgegevens hebben wij aangesloten op de basisgegevens die bekend zijn uit ons eigen onderzoek inzake de basisgegevens.

Wij hebben kennisgenomen van het certificeringsrapport en de afgegeven actuariële verklaring, en die met de certificerende actuaris besproken. Hierbij is specifiek aandacht geschonken aan de fonds specifieke grondslagen. De certificerende actuaris heeft in zijn verklaring aangegeven dat de stichting voldoet aan de relevante artikelen van de Pensioenwet met uitzondering van zijn constatering dat het eigen vermogen op balansdatum lager is dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Wij hebben naar aanleiding van onze controle en de uitkomsten daarvan, deze schattingspost beoordeeld op aanwijzingen van tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude. Wij hebben dergelijke aanwijzingen niet geïdentificeerd.

Wij hebben kennisgenomen van de toelichtingen op de technische voorziening en deze getoetst aan de (toelichtings)vereisten uit de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Bij de uitvoering van bovenstaande werkzaamheden hebben wij geen materiële bevindingen geconstateerd en wij vinden de schatting en de toelichtingen daarop redelijk in de context van de jaarrekening.

De toelichting op de financiële positie

Wij verwijzen naar toelichting 22.3 (4) in de jaarrekening

Zoals opgenomen in de jaarrekening is de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2021 107,3%. Ultimo 2021 is het vereist eigen vermogen ('VEV') 116,2% en is het minimaal vereist eigen vermogen ('MVEV') 104,3%. Omdat de beleidsdekkingsgraad (gemiddelde van de maanddekkingsgraad van de afgelopen twaalf maanden) van het fonds lager is dan het VEV, is sprake van een tekort.

De stichting heeft op 25 maart 2021 een herstelplan opgesteld en ingediend bij de toezichthouder DNB.

DNB heeft het herstelplan goedgekeurd. Volgens dit herstelplan verwacht de stichting binnen tien jaar aan het VEV te voldoen. Op basis hiervan heeft het bestuur geconcludeerd dat een korting van de pensioenaanspraken niet nodig is.

Op 22 maart 2022 heeft de stichting een geactualiseerd herstelplan ingediend bij DNB. Ook volgens dit herstelplan verwacht de stichting binnen tien jaar aan het VEV te voldoen.

DNB heeft nog niet gereageerd op het herstelplan 2022.

De hoogte van de beleidsdekkingsgraad wordt gezien als graadmeter voor de financiële soliditeit van het pensioenfonds.

Wij hebben de toelichting op de financiële positie van de stichting, met een beleidsdekkingsgraad onder het vereist eigen vermogen, aangemerkt als kernpunt, vanwege het belang hiervan voor de deelnemers in relatie tot mogelijke korting dan wel mogelijke indexatie van de pensioenaanspraken.

Systeemgerichte werkzaamheden

Voor de controle van de beleidsdekkingsgraad hebben wij gebruikgemaakt van de beheersingsmaatregelen zoals ingericht bij het bestuursbureau van de stichting en de pensioenuitvoeringsorganisatie. Wij hebben door middel van de ISAE 3402- rapportage van de pensioenuitvoeringsorganisatie zekerheid verkregen omtrent de opzet, het bestaan en de effectieve werking van de interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van de bepaling van de (beleids)dekkingsgraad, het VEV en het MVEV. De rapportage is voorzien van een goedkeurend assurancerapport. Wij hebben, in het kader van onze controle, zoals ook verwoord onder de sectie 'reikwijdte van de controle', op deze interne beheersingsmaatregelen gesteund.

Tevens hebben wij voor een aantal maanden de input voor de berekening van de maanddekkingsgraad aangesloten met de opgave van de vermogensbeheerder en de actuariële berekening van de voorziening pensioenverplichtingen door de pensioenuitvoeringsorganisatie. Hiermee hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent de betrouwbaarheid van de berekening van de beleidsdekkingsgraad.

Gegevensgerichte werkzaamheden

Wij hebben kennisgenomen van het door DNB goedgekeurde herstelplan 2021 en het door de stichting ingediende geactualiseerde herstelplan 2022. Wij zijn nagegaan of de belangrijkste elementen uit het herstelplan 2021 en 2022 in de jaarrekening en het bestuursverslag zijn toegelicht.

De certificerend actuaaris heeft de berekening van de beleidsdekkingsgraad, het VEV en het MVEV gecontroleerd aan de hand van fonds specifieke karakteristieken en hieruit blijken geen materiële bevindingen. De door de actuaaris gehanteerde basisgegevens voor het VEV hebben wij aangesloten op de basisgegevens die bekend zijn vanuit de controle bij de pensioenuitvoeringsorganisatie.

Kernpunten**Onze controlewerkzaamheden en observaties**

Wij hebben de toelichtingen in de jaarrekening rondom het VEV, MVEV en de beleidsdekkingsgraad getoetst door aansluiting te maken met het certificeringsrapport van de certificerend actuaire aan de (toelichtings)-vereisten uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

Wij hebben bij de uitvoering van bovenstaande werkzaamheden geen materiële bevindingen geconstateerd.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie: met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat; alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde vereisten**Onze benoeming**

Wij zijn benoemd als externe accountant van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de Weg volgend een besluit van het bestuur op 15 december 2016. Wij zijn nu voor een onafgebroken periode van vijf jaar accountant van de stichting.

Geen verboden diensten

Wij hebben, naar ons beste weten en overtuiging, geen verboden diensten geleverd, als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Geleverde diensten

De diensten die wij, in aanvulling op de controle van de jaarrekening, hebben geleverd aan de stichting, in de periode waarop onze wettelijke controle betrekking heeft, zijn toegelicht in punt 22.6 (14) van de toelichting van de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

---

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 19 mei 2022

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. H.C. van der Rijst RA

A. Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2021 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de Weg

---

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

B. De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan het bestuur op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen die zijn getroffen om de geïdentificeerde bedreigingen weg te nemen en onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening vanuit alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze zaken in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang is van het maatschappelijk verkeer.

27. Aanvullende informatie bestuursorganen

Onderstaand treft u, aanvullend op wat in het bestuursverslag ten aanzien van de bestuursorganen is vermeld, aanvullende informatie aan over de vergoedingen die worden verstrekt aan leden van het bestuur, de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan. Voorts wordt meer informatie verstrekt over de leden van genoemde organen op 31 december 2021.

Bestuur

Vergoeding bestuursleden

De vergoeding voor bestuursleden is gebaseerd op de aanbevelingen van de Pensioenfederatie ter zake. Die aanbevelingen gaan – voor een pensioenfonds van de omvang als Pensioenfonds Vervoer – uit van een honorering op basis van de totale werkgeverslasten van € 140.000 per jaar op fulltime basis.

Daarvan afgeleid geldt voor de voorzitters (met een verondersteld wekelijks tijdsbeslag van 3 werkdagen) een vergoeding van € 84.000 per jaar. Voor bestuursleden geldt (op basis van een tijdsbesteding van 2 werkdagen per week) een vergoeding van € 56.000 per jaar. Over de vergoedingen aan een aantal bestuursleden was het fonds tot mei 2021 ook btw verschuldigd. Zie ook de over de btw vermelde opmerking bij de raad van toezicht. Voor bestuursleden die zitting hebben in het bestuur op voordracht van een werkgevers- of werknemersorganisatie worden de genoemde bedragen in principe uitbetaald aan de voordragende organisaties.

Personalia

Bestuursleden per 31 december 2021

Naam	Functie	Geboortejaar	Sinds (jaar)	Einde lopende termijn
Dhr. L.J.H. Ceelen	plv. voorzitter 2021	1962	2000	2023
Mw. R. Hidding	voorzitter 2021	1958	2007	Afgetreden per 31-12-2021
Mw. S. Kraaijenoord	secretaris 2021	1966	2001	2023
Dhr. M. Hulsegge	plv. secretaris 2021	1960	2018	2022

Mw. I.V. Hermans	bestuurslid	1971	2020	2024
Mw. A.J. Stevens	bestuurslid	1952	2016	2024
Mw. W. Westerborg	bestuurslid	1967	2016	2024
Dhr. P.A. Stork	bestuurslid	1967	2016	2024
Dhr. L.C.A. Scheepens	bestuurslid	1965	2018	2022
Dhr. S. Lahiri	bestuurslid	1981	2018	2022

Nevenfuncties

De bestuursleden bekleedden in 2021 de volgende nevenfuncties:

Mw. R. Hidding (afgetreden per 31-12-2021)

- Bestuurslid Stichting Opleidings- en Ontwikkelingsfonds Beroepsvervoer (SOOB) (t/m 31-07-2021)
- Vakbondsbestuurder FNV

Dhr. L.J.H. Ceelen

- Bestuurslid BpfBouw
- Adviseur Bouwend Nederland
- Adviseur Transport en Logistiek Nederland
- Lid/voorzitter visitatiecommissie Stichting Pensioenfonds A.S. Watson Nederland

Dhr. L.C.A. Scheepens

- Secretaris van de stichtingen SFB
- Voorzitter raad van toezicht Bpf Recreatie
- Voorzitter raad van toezicht Bpf Recreatie (van 01-07-2021 t/m 31-12-2021) Voorzitter raad van toezicht Pensioenfonds SABIC
- Bestuurslid Stichting Williamfonds
- Docent SPO
- Bestuurslid VITP
- Lid raad van toezicht Bpf Zuivel (vanaf 01-01-2021)

Dhr. M. Hulsegge

- Bestuurslid Stichting Pensioenfonds Metaal en Techniek
- Toezichthoudend bestuurslid Stichting Particuliere Aanvulling WW

Mevr. S. Kraaijenoord

- Beleidsadviseur Personeel en Arbeid Transport en Logistiek Nederland (TLN)

Mw. I.V. Hermans

- Advocaat Ten Doesschate & Hermans Advocaten
- Bestuurder STAK HR Via Care Holding
- Voorzitter Stichting Medisch Indicatie Centrum Zorg
- Bestuurder STAK Ontwikkeling Verhuur Vaanpark
- (Middellijk) bestuurder Ontwikkeling Verhuur Vaanpark B.V.
- DGA New Haven Advocatuur B.V.
- Bestuurder Stichting Mare Quinten
- Bestuurder Dardanus Arrossor B.V.

Mevr. A.J. Stevens

- Lid kascontrolecommissie buurtvereniging 'De Noorderhoek' te Beilen
- Secretaris Bestuur Humanitas Midden-Drenthe
- Voorzitter Adviesraad voor Minimabeleid Midden-Drenthe

Dhr. S. Lahiri

- Bestuurslid Bpf AVH
- Bestuurslid SPNG
- Bestuurslid Stichting Financieel paspoort
- Bestuurslid Pensioenfonds PostNL

Mevr. W. Westerborg

- Directeur Finance en Risk APF Unilever
- Uitvoerend bestuurder APF Unilever
- Lid Auditcommissie Ahold Delhaize Pensioenfonds

Dhr. P.A. Stork

- Hoogleraar Financiële Markten en Instrumenten aan de Vrije Universiteit Amsterdam
- Voorzitter Beleggingsadviescommissie CBR Toeslagdepot
- Bestuurslid Pensioenfonds ABP

Raad van toezicht

Vergoeding

Aan de voorzitter van de raad van toezicht wordt een vergoeding van € 16.000 per jaar exclusief btw verstrekt; de overige leden van de raad van toezicht ontvangen € 14.000 exclusief btw²⁰ per lid.

Personalia

Samenstelling op 31 december 2021

Naam	Functie	Geboortejaar	Sinds (jaar)	Einde lopende termijn
Dhr. M.G. Jekel	Voorzitter	1958	2020	2024
Dhr. W.C. Boeschoten	Secretaris	1953	2014	2022
Mw. G. van Vollenhoven	lid	1970	2020	2024

Nevenfuncties

De leden van de raad van toezicht bekleedden in 2021 de volgende nevenfuncties:

Dhr. M.G. Jekel

- CFRO Salarise BV
- Lid Raad van Commissarissen BrandNewDay Houdster BV

Dhr. W.C. Boeschoten

- Lid Beleggingsadviescommissie Fonds 1818
- Lid Beleggingsadviescommissie Stichting Zuid-Afrika Huis Nederland

Mw. G. van Vollenhoven-Eikelenboom

- Lid raad van commissarissen a.s.r. verzekeringen
- Lid raad van commissarissen a.s.r. ziektekosten (vanaf 01-06-2021)
- Lid raad van commissarissen Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
- Lid raad van commissarissen Bunq Bank

²⁰ Sinds mei 2021 kwalificeren individuele leden van bestuursgremia zich niet langer als btw-ondernemer als het betreffende bestuurs- of toezichtsoorgaan alleen gezamenlijk bevoegd is om beslissingen te nemen dan wel toezicht te houden.

- Gastdocent Swalef Academie(t/m 30-06-2021)
- Associate Partner Riskquest
- lid raad van commissarissen MUFG Bank Europe
- lid raad van commissarissen MUFG securities Europe (vanaf 01-10-2021)
- lid Strategische Auditcommissie Ministerie van Buitenlandse Zaken (vanaf 01-04-2021)
- Raad/ Deskundig lid plv Ondernemingskamer

Verantwoordingsorgaan

Vergoeding

Leden van het verantwoordingsorgaan ontvangen per vergadering € 410 aan vacatiegeld en daarnaast een vergoeding voor verblijfkosten (€ 12 per vergadering) en een reiskostenvergoeding. Bij leden die op voordracht van FNV zitting hebben in het VO draagt het fonds de vacatiegelden af aan deze voordragende partij.

Personalia

Naam	Functie	Geboortejaar	Sinds (jaar)	Einde lopende termijn
Dhr. W.H. van Neuren	Voorzitter	1948	2014	2022
Mw. G.M. van Velzen	Lid	1969	2014	Afgetreden per 01-10-2021
Dhr. P.J.M. Benner	Secretaris	1958	2015	2025
Dhr. J.G. Th. Teunissen	Lid	1952	2014	Afgetreden per 01-07-2021
Dhr. E. van Aggele	Lid	1968	2020	2024
Dhr. W. Verhaar	Lid	1957	Aangetreden per 01-11-2021	2025

Nevenfuncties

De leden van het verantwoordingsorgaan bekleedden in 2021de volgende nevenfuncties:

Dhr. W.H. van Neuren

- Directeur Kingscourt96 B.V., Ridderkerk
- Adviseur Mijnders Transport B.V., Melissant
- Voorzitter Stichting Arbeidsvoorwaardenbeleid KNV

Mw. G.M. van Velzen (afgetreden per 01-10-2021, sindsdien vacature)

- Koerier DHL Express
- Kaderlid/ secretaris CNV (landelijke kadergroep)
- Lid CNV bedrijfstakgroep Vervoer en Logistiek (CNV Kaderfunctie)

Dhr. P.J.M. Benner

- Bestuurslid van Stichting Fonds Scholing en Ordening voor het Besloten Busvervoer (FSO)
- Lid FNV Subsectorraad Toer
- Lid Cao partijen Besloten Bus
- Bestuurslid Stichting Loes voor Dieren

Dhr. J.G. Th. Teunissen (afgetreden per 01-07-2021)

- Chauffeur Schenk Tanktransport Papendrecht
- Kaderlid FNV

Dhr. E. van Aggele

- Financieel directeur bij Koninklijke Euser (vanaf 01-04-2021)
- Commercieel directeur Peter Appel Transport (t/m 31-03-2021)
- Bestuurslid SOOB Transport & Logistiek
- Bestuurslid PayChecked in Transport
- Bestuurder Stichting Vrijwillig Vervroegde Uittreding Beroepsgoederenvervoer (vanaf 01-11-2021)

Dhr. W. Verhaar

- Geen nevenfuncties

28. Begrippenlijst

Abtn

Actuariële en bedrijfstechnische nota. In deze, door de wet verplicht gestelde, nota wordt het beleid van het fonds beschreven. Aan de orde komen onder meer de inhoud van de uitvoeringsovereenkomst, de voorwaardelijke toeslagverlening, het financieel toetsingskader en de bedrijfsvoering van het pensioenfonds; verder zijn de verklaring over de beleggingsbeginselen, een beschrijving van de sturingsmiddelen en een financieel crisisplan opgenomen.

AFM

Autoriteit Financiële markten. AFM houdt toezicht op het gedrag van en de informatieverstrekking door alle partijen op de financiële markten in Nederland, waaronder pensioenfondsen. Naast AFM houdt ook De Nederlandsche Bank (DNB) toezicht op pensioenfondsen.

ALM

Asset Liability Management. Een ALM-studie betreft de analyse van het risicobeheer van de balans tussen de bezittingen en verplichtingen van een pensioenfonds. Deze studie dient te resulteren in de formulering van een strategisch beleggingsbeleid, premiebeleid en toeslagenbeleid.

Beleggingsmix

De verdeling van beleggingen over verschillende beleggingscategorieën, zoals bijvoorbeeld aandelen, vastrentende waarden en vastgoed. Naast de feitelijke beleggingsmix wordt gesproken over de strategische beleggingsmix; deze laatste is de beoogde lange termijn verdeling over de verschillende beleggingscategorieën. Deze verdeling wordt gebaseerd op een ALM studie (zie aldaar).

Benchmark

Representatieve index waartegen de prestaties van een beleggingsportefeuille worden afgezet.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de 12 meest recente maand-dekkingsgraden.

Collateral

Onderpand. Manier om het kredietrisico op tegenpartijen uit hoofde van derivaten transacties te beperken. Het collateral reduceert dit risico doordat er gedurende de looptijd van de transacties onderpand in de vorm van effecten en/of liquiditeit wordt gestort ter dekking van de marktwaarde van de transacties. Dit onderpand valt vrij bij het in gebreke blijven van de tegenpartij.

Compliance

Het begrip waarmee wordt aangeduid dat een persoon of organisatie werkt in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving, waaronder de gedragscode.

Contante waarde

De contante waarde op een bepaald moment van (een serie) betalingen in de toekomst, is het bedrag dat op dat moment aanwezig zou moeten zijn om, rekening houdend met renteaangroei (rekenrente) en eventuele andere actuariële grondslagen, deze toekomstige betalingen te kunnen verrichten.

Correctiefactoren

Correctiefactoren worden toegepast om de waargenomen sterfte bij het fonds en de sterftetekansen volgens de 'algemene' overlevingstafels op elkaar te laten aansluiten.

Custodian

De financiële partij die de effecten bewaart.

Dekkingsgraad

Verhouding tussen het aanwezige pensioenvermogen en de som van de waarde van de opgebouwde aanspraken en de reeds ingegane pensioenen, uitgedrukt in een percentage.

Dekkingstekort

Er is sprake van een dekkingstekort als de beleidsdekkingsgraad onder het niveau van het minimaal vereist eigen vermogen komt.

Derivaten

Van onderliggende waarden zoals bijvoorbeeld effecten of indices afgeleide beleggingsproducten, zoals opties, futures en swaps.

DNB

De Nederlandsche Bank. Bij wet ingesteld toezichthoudend orgaan, dat onder andere het naleven van de Pensioenwet bewaakt.

Doorsneepremie

Gelijk premiepercentage voor alle deelnemers, ongeacht geslacht, leeftijd en burgerlijke staat.

Eigen vermogen

Buffer om mogelijke waardedalingen van de in het fonds aanwezige middelen op te vangen. Pensioenfondsen zijn verplicht om te beschikken over een voldoende grote buffer. Tenminste jaarlijks wordt vastgesteld of het eigen vermogen groot genoeg is.

Engagement

Het voeren van een dialoog met bedrijven waarin belegd wordt teneinde verbeteringen te bewerkstelligen op het gebied van het duurzaamheidsbeleid van het betrokken bedrijf.

Ervaringssterfte

De verhouding tussen de gemiddelde Nederlandse bevolkingssterfte en de waargenomen sterfte met betrekking tot deelnemers en uitkeringsgerechtigden van het pensioenfonds.

ESG (-factoren, -thema's, -aspecten)

Engelse afkorting voor milieu (environment), maatschappij (social) en bestuur (governance).

Franchise

Het deel van het salaris waarover geen pensioen wordt opgebouwd.

FTK

Financieel Toetsingskader. Methodiek voor toetsing van de financiële opzet en bestendigheid van pensioenfonds en verzekeraars door De Nederlandsche Bank.

Herstelplan

In een herstelplan wordt aangegeven hoe een pensioenfonds dat een reservetekort, en daarnaast mogelijk ook een dekkingstekort heeft binnen een termijn van maximaal 10 jaar denkt te herstellen. Onder bepaalde voorwaarden mag de hersteltermijn 12 jaar zijn. Pensioenfonds Vervoer maakt van die optie geen gebruik. Voor het herstel kan een pensioenfonds theoretisch het premiebeleid, het toeslagenbeleid en het beleggingsbeleid inzetten. Zolang het fonds nog steeds een tekort heeft moet jaarlijks opnieuw een herstelplan worden opgesteld.

Herverzekering

Het door een pensioenfonds geheel of gedeeltelijk onderbrengen van een pensioenregeling in een verzekeringsovereenkomst en/of het door een pensioenfonds onderbrengen van specifieke risico's bij een verzekeraar, zoals overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's van deelnemers.

Intern Toezicht

Intern Toezicht is één van de Principes van goed Pensioenfondsbestuur (ofwel Pension Fund Governance) en betreft het door onafhankelijke deskundigen kritisch beoordelen van het functioneren van de besturing van het pensioenfonds. In het kader van de implementatie van de Wet versterking bestuur pensioenfonds wordt het intern toezicht bij Pensioenfonds Vervoer sedert 1 juli 2014 uitgeoefend door een permanente raad van toezicht.

ISAE 3402/SOC 1

ISAE 3402 (Assurance Reports on Controls at a Service Organization) is de Internationale controlestandaard inzake rapportage door derden. Een SOC 1 rapportage (Service Organization Controls Report) is vergelijkbaar met een ISAE 3402 rapportage. Met zo'n 'derdenverklaring' wordt aangegeven dat een serviceorganisatie, waar een gebruikersorganisatie activiteiten aan heeft uitbesteed, 'in control' is aangaande de activiteiten die binnen de scope zijn gedefinieerd. Een ISAE 3402 rapportage stelt serviceorganisaties en overige entiteiten in staat om hun cliënten

en onafhankelijke accountants te voorzien van eenduidige informatie inzake de controle over hun organisatie en bedrijfsprocessen.

Korten

Het verlagen van pensioenaanspraken en/of pensioenuitkeringen. In het FTK waren er twee situaties waarbij korten verplicht is:

1. Als het niet lukt om een herstelplan op te stellen zodanig dat de beleidsdekkingsgraad binnen tien jaar weer tenminste gelijk is aan de vereiste dekkingsgraad. De korting mag worden uitgesmeerd over tien jaar (de looptijd van het nieuwste herstelplan). De korting is dan in het eerste jaar onvoorwaardelijk, maar in de rest van de jaren voorwaardelijk. Dat wil zeggen dat de rest van de kortingen niet meer doorgevoerd hoeft te worden als er voldoende herstel is opgetreden.
2. Als de beleidsdekkingsgraad 5 jaar lang onafgebroken lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad, en tegelijkertijd de UFR-dekkingsgraad op het laatste meetmoment ook onder het minimaal vereist vermogen ligt, moet er worden gekort zodanig dat de UFR-dekkingsgraad gelijk wordt aan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Deze korting mag ook worden gespreid over hersteltermijn, maar als om deze reden wordt gekort zijn alle kortingen onvoorwaardelijk.

In de aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel zijn de kortingsregels versoepeld.

Kostendekkende premie

De kostendekkende premie is opgebouwd uit de actuarieel benodigde premie voor de inkoop van nieuwe pensioenverplichtingen vermeerderd met een opslag van de uitvoeringskosten van het pensioenfonds, een opslag voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen en een opslag voor de financiering van de voorwaardelijke toeslagverlening. De kostendekkende premie fungeert als (wettelijk) ijkpunt bij de beoordeling van de feitelijke premie die het pensioenfonds in rekening brengt.

Kritische of kritieke dekkingsgraad

De kritische of kritieke dekkingsgraad is de laagste dekkingsgraad waarbij het voor het pensioenfonds nog net mogelijk is om te herstellen binnen de maximaal in een herstelplan toegestane termijn.

Megacap aandelen

Aandelen van ondernemingen die tot de allergrootste behoren binnen hun geografische regio.

Minimaal vereist eigen vermogen

Het minimaal vereist eigen vermogen vormt een buffer voor algemene risico's. Deze buffer bestaat vooral uit een algemene opslag voor beleggingsrisico's, ter hoogte van circa 4% van het belegd vermogen. Daarnaast zijn er kleine opslagen voor overlijdensrisico's en arbeidsongeschiktheidsrisico's. Indien het fonds niet over het minimaal vereist eigen vermogen beschikt is sprake van een dekkingstekort.

Minimaal vereist vermogen

Het minimaal vereist vermogen is het vermogen dat het pensioenfonds nodig heeft voor alle pensioenverplichtingen, vermeerderd met een buffer voor algemene risico's (het minimaal vereist eigen vermogen).

Minimaal vereiste dekkingsgraad

De minimaal vereiste dekkingsgraad is het minimaal vereist vermogen gedeeld door de waarde van de verplichtingen.

Nominale dekkingsgraad

Verhouding tussen het aanwezige pensioenvermogen ende waarde van de opgebouwde aanspraken, uitgedrukt in een percentage, waarbij de opgebouwde aanspraken contant zijn gemaakt met de nominale marktrente. Nominale marktrente: De marktrente die volgt uit de prijsvorming van obligaties. De hoogte van deze rente fluctueert in de tijd en hangt af van de looptijd van de kasstromen.

Opbouwpercentage

Jaarlijkse pensioenopbouw uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag.

Opkomende markten

Markten die eerder in hun economische ontwikkeling achter lagen op de westerse economieën, maar nu een inhaalslag gemaakt hebben en/of daar (nog) mee bezig zijn. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om markten in Midden- en Zuid-Amerika, Midden- en Oost-Europa, het Verre Oosten en Zuid-Afrika.

Outperformance/underperformance

Er is sprake van out- of underperformance als het gerealiseerde rendement van een portefeuille hoger respectievelijk lager is dan het rendement van de benchmark.

Pensioengrondslag

Het pensioengevend salaris minus de zogenoemde franchise; over die franchise wordt geen pensioen opgebouwd.

Pensioenrichtleeftijd

De leeftijd waarop volgens de pensioenregeling het ouderdomspensioen ingaat.

Performancetoets

Zie ook 'z-score'. De som van de z-scores van vijf opeenvolgende jaren, gedeeld door de wortel van het aantal jaren (vijf), moet minimaal gelijk zijn aan minus 1,28. Dit wordt de performancetoets genoemd.

Premie-egalisatiedepot

De premie-egalisatie is onderdeel van de financieringsafspraken tussen de sociale partners en de werkgever. Het is een reserve ter egalisatie van de premie over de looptijd van de cao-afspraken tot en met 31 december 2020.

Reële dekkingsgraad

De reële dekkingsgraad geeft aan of het pensioenfonds wel (reële dekkingsgraad is 100% of meer) of niet (onder de 100%) voldoende vermogen heeft ten opzichte van de waarde van de verplichtingen, als ook nog rekening wordt gehouden met prijsstijgingen (inflatie). De reële rente is de nominale rente minus de inflatie.

Rekenrente

De rekenrente is het fictieve percentage dat het belegde pensioenvermogen wordt geacht op te brengen in de toekomst en waarvan bij de berekening van de contante waarden wordt uitgegaan.

Renteafdekking

Het afdekken van (rente- en inflatie-) risico's in pensioenverplichtingen. In plaats van afdekking wordt ook de term 'hedge' gebruikt.

Rentetermijnstructuur

DNB publiceert per looptijdsegment (in jaren) een rente waarmee de actuele waarde moet worden berekend van de nominale pensioenverplichtingen met een corresponderende restant looptijd in jaren. De rentetermijnstructuur (het geheel van al die door DNB gepubliceerde rentes) wordt vastgesteld met behulp van maandeinde-gegevens.

Reservetekort

Er is sprake van een reservetekort als de beleidsdekkingsgraad onder het niveau van het vereist eigen vermogen komt. Bij een tekort dienen pensioenfondsen op 1 april van het jaar, berekend op basis van de uitkomsten tot en met het eind van het voorafgaande jaar, een (nieuw) herstelplan op te stellen. Het herstelplan moet jaarlijks worden vernieuwd zo lang als er sprake is van een reservetekort.

Securities lending

Het tijdelijk uitlenen van effecten aan andere marktpartijen. Die andere marktpartijen zijn veelal om goede redenen leveringsverplichtingen aangegaan zonder zelf over de betreffende effecten te beschikken. Voor het uitlenen wordt een vergoeding ontvangen. Ook wordt voldoende onderpand ter beschikking gesteld. De uitlener blijft economisch eigenaar van de effecten.

SLA

Service Level Agreement. Een Service Level Agreement is een type overeenkomst waarin afspraken staan tussen aanbieder en afnemer van een dienst of product.

Solvabiliteit

Het vermogen om (nu en op termijn) aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

Solvabiliteitstoets

Toets in het kader van het FTK. Naast het benodigde vermogen uit de 'minimumtoets' dient ook een buffer te worden aangehouden om bij tegenvallende beleggingsresultaten voldoende vermogen te hebben.

Swap

Een swap is een derivaat waarbij een partij een bepaalde kasstroom of risico wisselt tegen dat van een andere partij. Afdekking tegen renterisico gebeurt onder andere door het afsluiten met renteswaps (Interest Rate Swaps, afgekort IRS) waarbij een vaste lange swaprente geruild wordt tegen een variabele korte rente.

Technische voorziening (voorziening pensioenverplichtingen)

Technische voorzieningen worden gevormd om alle uit de pensioenregeling of andere overeenkomsten voortvloeiende pensioenverplichtingen te kunnen nakomen.

Toeslagengrens

Als de beleidsdekkingsgraad lager is dan de van toepassing zijnde toeslagengrens mag het pensioenfonds geen toeslagverlening toepassen. Als de beleidsdekkingsgraad boven de toeslagengrens ligt mag het pensioenfonds eventueel gedeeltelijk toeslagverlening geven, als het bestuur van mening is dat dit verantwoord is. Als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan de 'volledige toeslagengrens' mag het bestuur volledige toeslagverlening geven. Toeslagverlening is een ambitie, maar geen recht. Het bestuur zal altijd moeten beoordelen of toeslagverlening verantwoord is. Evenwichtige belangenbehartiging zal daarbij altijd centraal staan.

Toeslagverlening/ indexering / indexatie

Toeslagverlening is het met een inflatiecomponent verhogen van de pensioenaanspraken en pensioenrechten, in overeenstemming met de in het pensioenreglement omschreven pensioenregeling. Dit vindt alleen geheel of gedeeltelijk plaats indien de financiële situatie dat toelaat en het bestuur geen andere overwegingen heeft (met name vanuit oogpunt van evenwichtige belangenbehartiging) om af te zien van toeslagverlening. Indien de beleidsdekkingsgraad hoger is dan de volledige toeslagengrens kan het bestuur eventueel besluiten om een extra toeslagverlening toe te passen. Daarvan zal alleen sprake kunnen zijn indien in eerdere jaren gekort is op de toeslagverlening en/of vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten heeft plaatsgevonden. De actieve en gewezen deelnemers van het pensioenfonds en de uitkeringsgerechtigden kunnen formeel geen aanspraak maken op een extra toeslagverlening als de situatie zoals hierboven beschreven aan de orde is. De reglementen en de Abtn van Pensioenfonds Vervoer kennen geen rechten op inhaaltoeslagen. Het eventueel toch toekennen daarvan is aan het bestuur.

Toetspremie

Zie ook bij 'kostendekkende premie'. De rente die wordt gehanteerd om de premiehoogte te berekenen kan de actuele marktrente zijn of een historisch gemiddelde rente. Pensioenfonds Vervoer hanteert dit laatste, om te voorkomen dat de kostendekkende premie te veel van jaar tot jaar fluctueert. Dit wordt een 'gedempte kostendekkende premie' genoemd. Deze mag voor de toetsing of er voldoende premie binnenkomt worden gehanteerd. Men spreekt daarom ook wel van 'toetspremie'.

Uniform Pensioen Overzicht (UPO)

Een pensioenoverzicht waarin onder meer de verwachte uitkeringen bij pensionering, overlijden en arbeidsongeschiktheid voor deelnemers op algemeen gangbare wijze worden gepresenteerd.

Valutatermijncontract

Bindende overeenkomst tussen een bank en een tegenpartij, waarin wordt afgesproken om een bedrag aan vreemde valuta's op termijn te kopen of te verkopen tegen een nu reeds vastgestelde termijnkoers.

Vastgoed

Direct vastgoed betreft rechtstreekse beleggingen in onroerende goederen. Indirect vastgoed betreft participaties in beleggingsfondsen die beleggen in onroerend goed of onroerend goed ondernemingen. Indirect vastgoed kan wel of niet beursgenoteerd zijn.

Vastrentende waarden

Verzamelnaam voor beleggingen die in beginsel een regelmatige en vaste rentebetaling opleveren en een vaste looptijd kennen. Voorbeelden zijn: staatsobligaties, bedrijfsobligaties (credits), onderhandse leningen en hypotheke.

Vereist eigen vermogen

Het vermogen dat nodig is om te bewerkstelligen dat met een zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen een periode van één jaar over minder waarden beschikt dan de hoogte van de voorziening pensioenverplichtingen. Het vereist eigen vermogen wordt berekend conform de daarvoor geldende wettelijke regels. Hoe meer risico het fonds loopt, hoe hoger de buffer moet zijn. Het gaat daarbij vooral (maar niet uitsluitend) om beleggingsrisico's, zoals renterisico's, valutarisico's en kredietrisico's. Indien het fonds niet over het vereist eigen vermogen beschikt is sprake van een reservetekort.

Vereist vermogen

Het vereist vermogen is de waarde van de verplichtingen vermeerderd met het vereist eigen vermogen.

Vereiste dekkingsgraad

De vereiste dekkingsgraad is gelijk aan het vereist vermogen gedeeld door de waarde van de verplichtingen.

Verplichtstelling

Wettelijke regeling waarbij werkgevers verplicht zijn om hun werknemers voor een pensioenregeling aan te sluiten bij een pensioenfonds.

VPL

VPL is de afkorting voor de Wet aanpassing fiscale behandeling VUT/prepensioen en introductie levensloopregeling. Naar aanleiding van deze wet heeft het pensioenfonds een overgangsregeling getroffen; deelnemers die geboren zijn op of na 1 januari 1950 en die voldoen aan de voorwaarden met betrekking tot deelnemerschap en diensttijd kunnen extra aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen verwerven. Deze voorwaardelijke aanspraken zijn op 1 januari 2006 eenmalig berekend en zijn gelijk aan het positieve verschil tussen enerzijds de aanspraken die opgebouwd hadden kunnen worden als de pensioenregeling per 1 januari 2006 in het verleden had gegolden en anderzijds de aanspraken die opgebouwd hadden kunnen worden op basis van het tot 1 januari 2006 geldende reglement. Nadat voor de sector Orsima de VPL-regeling al in 2019 was beëindigd, zijn eind oktober 2020 ook voor de overige sectoren de nog voorwaardelijke VPL-aanspraken omgezet naar gewoon pensioen. Hiermee is een einde gekomen aan de VPL-regeling.

Waardeoverdracht

Het naar een andere pensioenregeling overdragen van de waarde van een tot een zeker moment opgebouwd pensioenaanspraak.

WIA

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen. De opvolger van de WAO (Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering). De WIA biedt inkomensbescherming bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid maar biedt ook prikkels om indien mogelijk weer aan het arbeidsproces te gaan deelnemen. De Wet bestaat uit twee delen: de Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) en de Regeling Inkomensvoorziening volledig arbeidsgeschikten (IVA).

Z-score

Jaarlijkse meting van de beleggingsresultaten van verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfondsen. De z-score geeft de afwijking weer van het werkelijk behaalde rendement ten opzichte van het rendement van een vooraf door het bestuur vastgestelde wettelijke normportefeuille.

29. Colofon

Tekst, redactie en vormgeving:

Bestuursbureau Pensioenfonds Vervoer

Uitgave:

Pensioenfonds Vervoer

19 mei 2022